

## Notulen concept

### Provinciale Staten van Noord-Holland

|                        |   |                                                    |
|------------------------|---|----------------------------------------------------|
| Daum                   | : | 12 december 2016                                   |
| Voorzitter             | : | drh. J.W. Remkes                                   |
| Griffier               | : | mw. K. Bolt                                        |
| Contactpersoon griffie | : | mw. C. Frijns 023-514 4474 frijns@noord-holland.nl |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5  | <b>Aanwezig:</b> Mw. R. Alberts (SP), dhr. E. Annaert (VVD), dhr. W. Bakker (D66), dhr. S. van Berkum (GL), mw. I.A. Bezaan (PVV), mw. C. Boelhouwer (SP), dhr. J.M. Bruggeman (SP), dhr. T.M. Buijtendorp (D66), mw. S.S. Doevendans (PvdA), mw. M. van Duijn (PvdA), dhr. H.J. de Graaf (CDA), mw. J.M.E. de Groot (SP), dhr. F. de Groot (D66), mw. J.G. Haagsma (CDA), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.J.A.M. van Hooff (PVV), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), dhr. A. Hietbrink (GroenLinks), dhr. W. Hoogervorst (SP), dhr. N. Kaptheijns (PVV), mw. H. Keur-Polman (CDA), mw. P.E. Kirch-Voors (VVD), mw. S. Klaassen (D66), |
| 10 | dhr. M.C.A. Klein (CU-SGP), mw. R.P.M. Kocken (GroenLinks), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), dhr. F. Kramer (GroenLinks), dhr. J. Kramer (VVD), mw. F.M. Lagerveld (VVD), mw. A. van Langen-Visbeek (VVD), dhr. J.H. Leever (ONH), dhr. A.E. van Liere (PvdD), dhr. M.S. Ludriks (PVV), mw. O.A.C. de Meij (50PLUS), de heer N. Papineau Salm (PvdA), dhr. L. van Raan (PvdD), mw. E.A.S. Rommel (VVD), dhr. R. Sint (SP), dhr. P.P.J. Slettenhaar (VVD), dhr. D.J. van der Sluijs (PVV), dhr. J.P.M. van Straaten (VVD),                                                                                                            |
| 15 | mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. H.W. Struben (D66), dhr. A. Tekin (PvdA), dhr. A.E. Tijssens (D66), dhr. X.J. den Uyl (PvdA), mw. L.D. Vermaas (PvdD), mw. C. Weemhoff (D66), dhr. M.R.F. Wieseahn (VVD), dhr. A.J.C. de Wit (VVD), dhr. Z. Yurdakul (D66), mw. I. Zaal (D66)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 20 | <b>Afwezig:</b> mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. J. Portegijs (PVV), mw. C.W.M. van Rooij (PvdA)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|    | Agenda                                                                                                | Paginanummer |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
|    | 1. Opening en mededeling                                                                              | 03           |
| 25 | 2. Vaststelling agenda, vaststellen van primus bij hoofdelijke stemming en regeling van werkzaamheden | 03           |
|    | 2.a. Statenvoordracht 86 Benoeming en installatie gedeputeerde                                        | 06           |
|    | 3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding                         | 08           |
| 30 | 3.b. Lijst geheimhouding PS                                                                           | 08           |
|    | 4. Vaststelling openbare notulen van de vergadering van 14 november 2016                              | 08           |
|    | 5. Vaststelling Strategische Statenagenda                                                             | 09           |
|    | 6. Vaststelling lijst ingekomen stukken                                                               | 09           |
|    | 7. Voortgangslijst van moties                                                                         | 09           |
| 35 | 8. Hamerstukken                                                                                       | 09           |
|    | 8.a. Statenvoordracht 77 PMI 2017-2021, eerste actualisatie                                           | 09           |
|    | 8.b. Statenvoordracht 84 Legesvoorstellen 2017                                                        | 09           |
|    | 8.c. Statenvoordracht 78 Laatste begrotingswijziging 2016                                             | 09           |

|    |                                                                                                                                                        |    |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 40 | 8.d. Statenvoordracht 88 Vaststellen Reglement en Waterverordening i.v.m. naamswijziging van 'Hoogheemraadschap' in 'Waterschap Amstel, Gooi en Vecht' | 09 |
|    | 8.e. Statenvoordracht 87 Benoeming voorzitter commissie regionaal overleg vliegveld Texel                                                              | 09 |
| 45 | 8.f. Statenvoordracht 90 Tijdelijke benoeming plaatsvervangend Statengriffier voor Statenvergadering                                                   | 09 |
|    | 8.g. Statenvoordracht 80 Tarieven nazorgheffing stortplaatsen 2017 en begroting 2017 van het Fonds nazorg gesloten stortplaatsen Noord-Holland         | 09 |
|    | 9. Statenvoordracht 79 EXIN-H bijdrage Uithoornlijn                                                                                                    | 09 |
|    | 10. Statenvoordracht 85 Wijziging PRV                                                                                                                  | 15 |
| 50 | 11. Statenvoordracht 82 Actualiseren uitvoeringsprogramma TWIN-H Greenport Aalsmeer                                                                    | 45 |
|    | 12. Statenvoordracht 83 Kadernotitie circulaire economie                                                                                               | 53 |
|    | 13. Initiatiefvoorstel 81 PvdD en GL "Klimaatinitiatief"                                                                                               | 57 |
|    | 14. Statenvoordracht 89 Burgerinitiatief "Stop de hobbyjacht in Noord-Holland"                                                                         | 66 |
| 55 | 15. Vragenuur                                                                                                                                          | 81 |
|    | 16. Sluiting                                                                                                                                           | 84 |

## 1. Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**: Dames en heren, van harte welkom. De vergadering is geopend. Ik verzoek u uw mobiele telefoons tijdens de vergadering uit te zetten. Bij de Statenvergadering van vandaag is een groep studenten van de HBO Lerarenopleiding aanwezig op de publieke tribune, zodat u het weet en zich allemaal een beetje netjes gedraagt. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Kaamer van Hoegee (VVD) en de heer Portegijs (PVV), beiden vanwege ziekte. Wij wensen hen vanaf deze plaats van harte beterschap toe. Ook gedeputeerde Bond heeft vanochtend het pand moeten verlaten wegens ziekte en daarvoor geldt vanzelfsprekend hetzelfde. Graag wil ik u nogmaals informeren over de in het presidium kortgesloten afspraak dat indien de vergadering nog niet is toegekomen aan de afronding van een agendapunt om 16.30 uur, we overgaan naar een tijdelijke schorsing van dat agendapunt ten behoeve van de behandeling van agendapunt 15, het burgerinitiatief 'Stop de hobbyjacht in Noord-Holland.' Aan het eind van de vergadering kunt u uw kerstpakket ophalen in de zaal waar vanavond ook wordt gegeten. Het voornemen van de voorzitter is om de vergadering af te maken voordat wij overgaan tot de dinerpauze. Ik hoop dat u mij dat mogelijk maakt.

## 2. Regeling van werkzaamheden, vaststellen primus bij hoofdelijke stemming en vaststelling agenda

De **VOORZITTER**: Op grond van artikel 18 van het Reglement van Orde dient voor aanvang van de vergadering door het lot bepaald te worden met welk Statenlid een hoofdelijke stemming dient aan te vangen, waarna deze stemming verder plaatsvindt op volgorde van binnenkomst. De primus voor de huidige vergadering is nummer 20, mevrouw Kocken (GL). Van harte gelukgewenst. De vaststelling van de agenda. De coalitiefractie heeft aangekondigd een motie Vreemd aan de orde van de dag te willen indienen, mede namens GL, PvdD en de SP. Ik stel hen daartoe nu in de gelegenheid. Wie?

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter, in de EEB-vergadering van 28 november jl. stond de toekomst van de recreatieschappen in de MRA op de agenda. Aan de hand van een notitie van GS, het initiatiefvoorstel van de SP en de discussienota van de PvdA heeft een goede discussie plaatsgevonden, toekomstgericht om te kijken hoe wij als provincie in het proces voor de komende jaren onze rol daarin kunnen spelen. Een duidelijke meerderheid van de partijen ondersteunt de aanpak van GS voor verbetering van de recreatie in de MRA. Een duidelijk proces, goed overleg met stakeholders en alle partijen, gebruikers, goed kijken naar de financiering. Omdat het een notitie van GS betrof en geen besluit, hebben wij een motie opgesteld als steun van het initiatief van GS om dit proces in te gaan en om aan de buitenwereld te laten zien dat het niet alleen een zaak van GS is, maar dat de Staten dat steunen.

### M76/12-12-2016 Motie Vreemd aan de orde van de dag

Provinciale Staten van Noord-Holland, in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016

100 *Constaterende dat:*

- *Er binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) wordt gewerkt aan de uitvoering van de MRA-agenda 2016-2020, waarin is afgesproken een actieprogramma voor het metropolitane landschap op te stellen;*
- *De provincie samen met gemeenten op zoek is naar modernisering van de huidige*  
105 *gemeenschappelijke regelingen van de recreatieschappen en dit proces in deze collegeperiode wil afronden.*

*Overwegende dat:*

- *Er op dit moment geen sprake is van een samenhangend recreatiebeleid en natuurbeheer*  
110 *in de recreatieschappen binnen de Metropoolregio Amsterdam;*
- *De financiële situatie van de recreatieschappen in de MRA te wensen overlaat, er geen integraal plan is om in de nabije toekomst meer inkomsten te genereren;*
- *De inwoners, gebruikers en ondernemers niet of nauwelijks betrokken zijn bij de inrichting van de 'groene' recreatiegebieden;*
- *De gemeenschappelijke regelingen van de afzonderlijke recreatieschappen toe zijn aan*  
115 *modernisering.*

*Verzoeken het College van Gedeputeerde Staten om:*

*In het MRA-proces als vervolg op de actie agenda metropolitaan landschap een voorstel in te*  
120 *brengen waarin:*

- *De kwaliteit van recreatieterreinen wordt vergroot door, op basis van onderzoek, duidelijke grenzen te bepalen tussen natuur en recreatie;*
- *Alle gebruikers meer worden betrokken bij de inrichting en het gebruik van de recreatiegebieden;*
- *De inverdieneffecten voor de financiering van de recreatieschappen binnen de bestaande*  
125 *randvoorwaarden maximaal worden benut;*
- *Na uitwerking van dit voorstel in goed overleg met alle betrokkenen de bestaande gemeenschappelijke regelingen in deze lijn bij te stellen*

130 *en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties PvdA, VVD, CDA, D66*

De **VOORZITTER**: Eenzelfde verzoek ligt er namens de PvdD.

135 De heer **VAN RAAN** (PvdD): Voorzitter. Het klopt. Soms is het zo dat de motie van de ene partij de andere partij op een idee brengt en in dit geval is dat aan de orde. De motie kwam binnen en beschrijft wat ook wij vinden, er is een goede discussie geweest, er moet een modernisering zijn van de recreatieschappen, maar op één punt lopen de meningen uiteen. Een aantal partijen vindt dat de recreatieschappen uit de publieke collectieve middelen moeten worden gefinancierd en  
140 laat nou de motie van de coalitie precies voorschrijven en voorstellen wat wij ook willen, behalve het punt: 'Recreatieschappen zijn gefinancierd uit de publieke middelen.'. Dat bespaart ons het

voorlezen van het dictum, want dat is precies hetzelfde behalve deze ene zin, namelijk dat de recreatieschappen primair collectief gefinancierd dienen te worden.

145 **M77/12-12-2016 Motie Vreemd aan de orde van de dag**

Provinciale Staten van Noord-Holland, in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016

*Constateernde dat:*

- 150 - *Er binnen de Metropoolregio Amsterdam(MRA) wordt gewerkt aan de uitvoering van de MRA-agenda 2016-2020, waarin is afgesproken een actieprogramma voor het metropolitane landschap op te stellen;*
- *De provincie samen met gemeenten op zoek is naar modernisering van de huidige gemeenschappelijke regelingen van de recreatieschappen en dit proces in deze*
- 155 *collegeperiode wil afronden.*

*Overwegende dat:*

- *Er op dit moment geen sprake is van een samenhangend recreatiebeleid en natuurbeheer in de recreatieschappen binnen de Metropoolregio Amsterdam;*
- 160 - *De financiële situatie van de recreatieschappen in de MRA te wensen overlaat, er geen integraal plan is om in de nabije toekomst meer inkomsten te genereren;*
- *De inwoners, gebruikers en ondernemers niet of nauwelijks betrokken zijn bij de inrichting van de 'groene' recreatiegebieden;*
- *De gemeenschappelijke regelingen van de afzonderlijke recreatieschappen toe zijn aan*
- 165 *modernisering.*

*Verzoeken het College van Gedeputeerde Staten om:*

*In het MRA-proces als vervolg op de actie agenda metropolitaan landschap een voorstel in te brengen waarin:*

- 170 - *De kwaliteit van recreatieterreinen wordt vergroot door, op basis van onderzoek, duidelijke ecologische grenzen te bepalen aan recreatie in natuurgebieden;*
- *De financiering van de recreatieschappen primair collectief gefinancierd wordt;*
- *Commerciële activiteiten slechts worden toegestaan indien zij een maatschappelijke of ecologische meerwaarde hebben en niet alleen om inkomsten te genereren;*
- 175 - *Na uitwerking van dit voorstel in goed overleg met alle betrokkenen de bestaande gemeenschappelijke regelingen in deze lijn bij te stellen*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties PvdD, CU/SGP, SP*

180

De **VOORZITTER**: Over de moties wordt aan het einde van de vergadering gestemd. Wenst iemand over de agenda het woord? Dat is niet het geval, dan is overeenkomstig het voorstel van het presidium besloten.

185     **2.a. Benoeming en installatie Gedeputeerde**

De **VOORZITTER**: Een agendapunt waarvan wij eigenlijk hadden gewild dat dat niet op onze agenda had gestaan. Er moet gestemd worden en dat gebeurt schriftelijk. Ik moet een commissie van stemopnemers benoemen en ik stel voor om daartoe te benoemen de heer Annaert (VVD),  
190 mevrouw Bezaan (PVV), de heer Hietbrink (GL) en mevrouw Zaal (D66). Welke kandidaten worden er gesteld?

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. Het is met gepaste trots dat wij als fractie de heer Tekin voordragen als gedeputeerde na het plotselinge overlijden van de heer Talsma op 1 november jl.  
195 De fractie heeft unaniem besloten om de heer Tekin voor te dragen voor de post van Natuur, Milieu, Schiphol en arbeidsmarkt. U allen kent de heer Tekin, want hij maakt sinds maart 2011 deel uit van deze Staten. U kent hem als een collega die zijn stempel heeft gezet op het vele werk dat hij heeft gedaan in deze Staten, zoals woordvoerder economie en bestuur, vicevoorzitter van de PvdA-fractie, voorzitter van de Werkgeverscommissie, Lid van de algemene vergadering IPO,  
200 lid van de werkgroep Referendumverordening en eerder lid van de werkgroep Willem Arondéuslezing en de Programmaraad van de Randstedelijke Rekenkamer. Als u met deze benoeming instemt, dan zullen wij zijn politieke inzicht en daadkracht missen, maar wij hebben er het volste vertrouwen in dat hij zijn nieuwe functie van gedeputeerde voor alle Noord-Hollanders met veel succes zal invullen.

205 De **VOORZITTER**: Worden er andere kandidaten gesteld? Dat is niet het geval. Wie wenst hierover het woord? Mevrouw Bezaan (PVV) en de heer Hietbrink (GL).

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Voorzitter, de kwalijke insinuaties uwerzijds na een beleefd verzoek tot  
210 opheldering namens onze fractie over de mogelijkheden tot een verklaring betreffende de ophanden zijnde benoeming van de heer Tekin tot gedeputeerde stelt onze fractie buitengewoon teleur en geeft blijk van een vooringenomenheid.

De **VOORZITTER**: Over welke kwalijke opmerkingen van mij heeft u het nu?

215 Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Ik heb het over de opmerking dat: 'De voorzitter er aan hecht om u mede te delen dat het niet is toegestaan om ongrondwettelijke of discriminerende teksten te bezigen.'

220 De **VOORZITTER**: Dat heb ik alleen aan uw fractie medegedeeld.

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Dat klopt.

De **VOORZITTER**: En dus geen publieke mededeling.

225 Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Dat klopt, maar het gaat er toch om dat u mijn fractie in een bepaald daglicht stelt op deze manier.

De **VOORZITTER**: Daar is vorige week ook wel weer blijk van gegeven.

230

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Wat zegt u?

De **VOORZITTER**: Ik dacht dat ik duidelijk was geweest.

235

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Ik begrijp dat u graag de landelijke politiek betreft in deze discussie?

De **VOORZITTER**: Nee.

240

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Zal ik dan verder gaan met mijn verklaring? Hartelijk dank. Bij deze de inbreng van de PVV zonder ons daarbij schuldig te maken aan de door de voorzitter gevreesde ongrondwettelijke en discriminatoire uitlatingen. Het is een rotsvast en principiële overtuiging van de PVV dat dubbele paspoorthouders geen plek behoren te hebben binnen ons openbaar bestuur, laat staan in het centrum van de macht. Daarbij zitten Turkse onderdanen in een vreemde, per definitie in een voor ons land ongewenste positie, aangezien de Turkse overheid

245

actief en openlijk invloed uitoefent op Turken woonachtig buiten Turkije. Ook is de steun en sympathie van de heer Tekin voor het regiem van Erdogan de PVV een doorn in het oog. Derhalve zullen wij tegen de benoeming van de heer Tekin stemmen.

250

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Wij hadden op voorhand niet veel behoefte om uitgebreid stil te staan bij de benoeming van de heer Tekin, maar naarmate deze dag dichterbij kwam voelde ik toch enige aandrang, dus ik wil een paar woorden richten tot de PvdA-fractie. Wij zijn heel erg blij met de voordracht van de heer Tekin, die een zeer gewaardeerde collega is met veel ervaring in PS en daarvoor als adviseur van burgemeester Cohen. Wij kennen hem als een gepassioneerd politicus bij het dossier Pallas en bij arbeidsmarktbeleid, een goed luisteraar en iemand die duidelijk kan verwoorden hoe hij denkt over een zaak, ook als dat een boodschap is die anderen onwelgevallig is. Wij zijn heel erg blij met de voordracht, maar wij denken – en dat is misschien een iets ander geluid dan van de PVV – dat de toenemende diversiteit in het bestuur van Noord-Holland heel goed is en wij denken dat de heer Tekin een rolmodel zal zijn voor alle jonge Turkse en Marokkaanse Nederlanders, zodat ze zien dat ze ook in het centrum van de

260

macht terecht kunnen komen. Wij hopen dat er zo veel meer, meer zullen komen.

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij over naar de stemming. U krijgt stemformulieren uitgereikt.

Omdat er maar één kandidaat is, dient op het stemformulier aangegeven te worden of u voor of tegen bent. U kunt zich niet van schriftelijke stemming onthouden. Als u de stembrief hebt

265

ingevuld, dan vouwt u hem dicht en de stembrief wordt vervolgens opgehaald. Een stemming is ongeldig als deze blanco is ingevuld, een ondertekend stembriefje, een stembriefje waarop meer dan een naam is vermeld of een stembriefje waarop op een andere persoon wordt gestemd dan die waartoe de stemming is beperkt. Die is ook ongeldig. Ik schors de vergadering. Ik heropen de vergadering. Ik verzoek de voorzitter van de commissie de bevindingen weer te geven.

270

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, ik kan u mededelen dat er 52 stemmen zijn uitgebracht waarvan 45 stemmen voor en 6 stemmen tegen de heer Tekin. Het aantal ongeldige stemmen is nul en er is één blanco stem. Dat betekent dat de heer Tekin de volstreekte meerderheid van stemmen op zich heeft verenigd en dat hij kan worden benoemd tot gedeputeerde.

275

De **VOORZITTER**: Aanvaardt de heer Tekin deze benoeming?

De heer **TEKIN** (PvdA): Ja, dat doe ik, voorzitter.

280 De **VOORZITTER**: Ik bedank de commissie van stemopneming voor de verrichte werkzaamheden en ontbind de commissie. Geachte gedeputeerde, de Staten hebben zojuist besloten om u als lid van GS te benoemen. Ik stel u thans in de gelegenheid om de in artikel 40.a van de Provinciewet bedoelde verklaring en belofte in mijn handen af te leggen. Ik zal u eerst de formule van de verklaring en belofte voorlezen. Daarin is onder meer – sommigen beschouwen dat nog weleens  
285 als rituele dans en nietszeggend – getrouwheid aan de Grondwet en aan onze wetten aan de orde en zoals gezegd, dat is meer dan een rituele dans. Ik verklaar dat ik om tot lid van GS benoemd te worden, rechtstreeks nog middellijk onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks nog middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik  
290 beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als gedeputeerde naar eer en geweten zal vervullen. Ik verzoek u om mij na te zeggen: dat verklaar en beloof ik.

De heer **TEKIN**: Dat verklaar en beloof ik.

295

De **VOORZITTER**: Ik wens u veel geluk en succes in uw nieuwe functie. De vergadering is geschorst voor de felicitaties.

### **3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding**

300

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering en verzoek de gedeputeerde achter de GS-tafel plaats te nemen. Er zijn geen geheime stukken ter bekrachtiging binnengekomen. Ik ga ervan uit dat de behoefte om het woord te voeren, nul is.

305

### **3.b. Lijst geheimhouding PS**

De **VOORZITTER**: Hierover zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen door de griffie. Verlangt iemand het woord over de lijst? Dat is niet het geval. Ik stel u voor de lijst voor kennisgeving aan te nemen. Dat is besloten.

310

## **4. Vaststellen notulen van de openbare vergadering van 14 november 2016**



De **VOORZITTER**: Bij de griffie zijn tot nu toe geen opmerkingen binnengekomen. Verlangt iemand over de notulen het woord? Dat is niet het geval. Dan zijn de notulen ongewijzigd vastgesteld.

## **5. Vaststellen Strategische Statenagenda**

De **VOORZITTER**: Wenst iemand daarover het woord? Dat is niet het geval. Dan is de Strategische Statenagenda vastgesteld.

## **6. Vaststellen Lijst ingekomen stukken**

De **VOORZITTER**: Hierover zijn door de griffie tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de ingekomen stukken het woord? Dat is niet het geval. Dan is voor wat betreft de afdoening conform het voorstel van het presidium besloten.

## **7. Voortgangslijst van moties**

De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de voortgangslijst het woord? Dat is niet het geval. Dan is de lijst ongewijzigd vastgesteld.

## **8. Hamerstukken**

- 8.a. Statenvoordracht 77 PMI 2017-2021, eerste actualisatie
- 8.b. Statenvoordracht 84 Legesvoorstellen 2017
- 8.c. Statenvoordracht 78 Laatste begrotingswijziging 2016
- 8.d. Statenvoordracht 88 Vaststellen Reglement en Waterverordening i.v.m. naamswijziging van 'Hoogheemraadschap' in 'Waterschap Amstel, Gooi en Vecht'
- 8.e. Statenvoordracht 87 Benoeming voorzitter commissie regionaal overleg vliegveld Texel
- 8.f. Statenvoordracht 90 Tijdelijke benoeming plaatsvervangend Statengriffier voor Statenvergadering
- 8.g. Statenvoordracht 80 Tarieven nazorgheffing stortplaatsen 2017 en begroting 2017 van het Fonds nazorg gesloten stortplaatsen Noord-Holland

De **VOORZITTER**: Verlangt iemand het woord of hoofdelijke stemming? Dat is niet het geval. Verlangt iemand aantekening?

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Mijn fractie zal tegen 8.e., Benoeming voorzitter commissie regionaal overleg vliegveld Texel stemmen en de overige stukken voor.

De **VOORZITTER**: De PVV wordt geacht tegen voordracht 87 gestemd te hebben. Dan zijn de besluiten behorende bij de voordrachten 8.a. tot en met 8.g., zijnde agendapunt 10, aanvaard.

## **9. Statenvoordracht 79 EXIN-H bijdrage Uithoornlijn**

De **VOORZITTER**: Hierover is van een aantal inwoners van Uithoorn een brief binnengekomen.

360 Mevrouw **KIRCH** (VVD): Voorzitter. De VVD is voorstander om de Uithoornlijn toe te voegen aan het R-Net en voor de aanleg hiervan 1,9 miljoen euro bij te dragen onder de gestelde voorwaarden. Al langere tijd wordt onderzocht hoe het openbaar vervoer in deze regio verbeterd kan worden. Ondanks dat de stadsregio verantwoordelijk is voor het openbaar vervoer in dit gebied, keek ook de provincie al geruime tijd naar dit spoortracé om hierover een frequent hoogwaardige vervoersverbinding te laten rijden. Gezien het regionale karakter van de tramlijn Uithoorn-Amsterdam waarbij straks het WTC de eindhalte is en gezien het feit dat dat toch hét station van Amsterdam gaat worden, een belangrijk knooppunt. Gezien de reeds eerdere inspanningen van de provincie om het OV-netwerk op deze corridor zelf te verbeteren, erkennen wij het belang van het aanleggen van deze tramlijn door de stadsregio en de uitbreiding van het R-Net. De VVD gaat akkoord met de gevraagde financiële bijdrage.

370 De heer **VAN BERKUM** (GL): Ik zie af van het woord.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Voorzitter, vroeger kon je met de trein van Uithoorn naar Amsterdam. De markt deed zijn werk, dus de treinverbinding werd opgeheven. Nu moeten wij met de bus en dat duurt vanuit Uithoorn naar het centrum van Amsterdam bijna een uur. Wij krijgen daar een tramverbinding voor terug, waarmee het ook een uur kost om vanuit Uithoorn naar het centrum van Amsterdam te komen. Er moet veel vaker overgestapt worden. Mevrouw Kirch noemt het een pluspunt, maar ik een minpunt dat de lijn straks bij station Amsterdam-Zuid eindigt, want dat betekent dat je altijd een keer extra moet overstappen als je ergens in Amsterdam moet zijn. Dit is niet de allerbeste oplossing. Laat het duidelijk zijn, wij zijn als SP groot voorstander van echt forse investeringen in het OV, maar dan moet het wel echte verbeteringen opleveren. Er zijn door verschillende bewonersgroepen alternatieve plannen voorgelegd, heel erg in detail uitgewerkt met tekeningen en reistijdberekeningen. De strekking van de brief van Moeies, Brüning en Visser is dat zij te horen hebben gekregen dat hun inhoudelijke ideeën niet inhoudelijk zullen worden besproken en meegenomen. Zij vinden dat hun inbreng onvoldoende democratisch is meegenomen.

385 De heer **VAN BERKUM** (GL): Ik hoor de heer Bruggeman zeggen dat de SP heel graag veel wil investeren in het OV, dat vind ik goed nieuws, vooral omdat u tot nog toe – ten minste zolang ik in de Staten heb gezeten – eigenlijk tegen elk plan om meer te investeren, gestemd heeft. Ik wil u uitnodigen om daar concreet werk van te gaan maken. Neemt u de handschoen op?

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Zoveel nieuws is het niet, want wij zijn al heel lang voor fors investeren in het OV en tegelijkertijd ook de voorzieningen qua exploitatie op peil houden, maar ook bij andere projecten hebben wij steeds de vinger op de zere plek gelegd. Kijk nou wel of het echt een verbetering oplevert, dat was onze kritiek, op de andere projecten ook, en als wij worden uitgenodigd om mee te denken hoe het echt goed kan, pakken wij inderdaad die handschoen heel graag op. Maar ik ga nu terug naar degenen die heel graag de handschoen willen oppakken, de bewonersgroepen in Uithoorn. Als provincie proberen wij meer werk te

400 maken van burgerparticipatie en gezien de teleurstelling die blijkt uit de brief van de  
bewonersgroep in Uithoorn, laten wij daar op dit punt werk van maken. De Vervoersregio is de  
trekker van dit project. Ik dien een motie in.

**Motie 78/12-12-2016**

**Burgerparticipatie**

405 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016*

*Overwegende dat:*

- 410 - *De provincie een maximale bijdrage zal verlenen van 1.893.681 euro in de kosten van  
aanleg van een tramverbinding tussen Uithoorn en Amstelveen, waarvan de totale  
aanlegkosten worden geraamd op 60.000.000 euro;*
- 415 - *De relatief geringe omvang van de provinciale bijdrage PS niet ontslaat van de  
verplichting een eigenstandig oordeel te vellen over nut en noodzaak, omdat het  
provinciebestuur zo'n oordeel ook velt bij uitgaven en investeringen met een aanzienlijk  
lagere provinciale bijdrage;*
- 420 - *Door bewonersgroepen in Uithoorn serieuze alternatieven zijn doorgerekend;*
- 425 - *Insprekers tijdens de vergadering van de Statencommissie M&F van 21 november kenbaar  
hebben gemaakt dat voor het plan voor de tramverbinding weliswaar  
informatiebijeenkomsten hebben plaatsgevonden, maar geen mogelijkheid is geboden  
voor burgerparticipatie waarbij alternatieven van bewonersgroepen een gelijkwaardige  
inbreng konden hebben;*
- 430 - *Antwoorden op technische vragen vanuit de Statencommissie bevestigen dat in vele  
gevallen de reistijden na realisering van de voorgestelde tramverbinding zullen toenemen  
en een of twee keer zal moeten worden overgestapt in haltes, waarin nu nog  
rechtstreekse verbindingen bestaan;*
- *Loopafstanden van en naar de haltes in Uithoorn langer zullen worden in vergelijking met  
de huidige busverbindingen;*
- *De tramverbinding in Amsterdam niet verder rijdt dan station Amsterdam-Zuid;*
- *Burgerparticipatie waarin alternatieven van bewonersgroepen alsnog worden betrokken  
kan leiden tot een grotere verbetering van het openbaar vervoer tussen Uithoorn en  
Amsterdam in het bijzonder ook voor ouderen en mensen met fysieke beperkingen.*

*Verzoeken GS:*

435 *Aan het bestuur van de Vervoerregio Amsterdam opererend onder de werktitel Metropool Regio  
Amsterdam te verzoeken alsnog een vorm van burgerparticipatie te organiseren waarin  
alternatieven van bewonersorganisaties worden betrokken*

*En gaan over tot de orde van de dag.*

440 *Fracties SP, 50plus, ONH*

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

445

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Er wordt een bijdrage van de provincie gevraagd voor deze sneltram van circa 2 miljoen euro. Verder gaan wij er niet over, dat is ons al in de commissie duidelijk gemaakt. Wij zijn als 50plus niet tegen snelverkeer en ook niet tegen sneltrams, maar 50plus kan niet instemmen met deze bijdrage, omdat wij het niet eens zijn met de voorgestelde invulling. Er verdwijnen te veel haltes en er zijn meer overstappen nodig en dit zal voor veel gebruikers geen probleem opleveren, maar voor onze achterban, de ouderen en mensen met een fysieke handicap, is dit rampzalig en enkele wijken in Uithoorn zijn minder goed bereikbaar en beloopbaar. Wij stemmen daarom niet in.

450

455

De heer **TIJSENS** (D66): Voorzitter, onze provincie omvat het hart van de MRA, Amsterdam. En ook al klopt ons provinciale hart in Haarlem, Amsterdam is het kloppend hart van het hele land en bij een hart op leeftijd is het van belang om te zorgen dat de boel niet dicht slipt. De aanleg van een regionaal tram- en metronetwerk is de levensreddende bypass voor het vastlopende wegverkeer. De traditionele bus levert weliswaar een groter oplossend vermogen dan de personenauto, ze maakt wel gebruik van hetzelfde asfalt en is dus onderdeel van het verkeersinfarct. Wat dat betreft over nut en noodzaak. U weet dat D66 een groot voorstander is van burgerparticipatie, maar om even in de analogie te blijven, er is nu meer ruimte om mee te denken in het revalidatieproces dan bij de bypassoperatie zelf. Net als bij de ontwikkeling van het Stroomlijnnetwerk in onze OV-visie, is ook hier sprake van een noodzakelijke tweede slag en daar moeten wij mee aan het werk. In die zin neem ik nadrukkelijk afstand van het voorstel van de SP om nu de boel te vertragen. Ik denk dat wij nu een besluit moeten nemen en dan gaan nadenken over de ontsluiting van het achterland. Daar moet opnieuw over nagedacht worden en daar is ook in de commissie over gediscussieerd. Want aan de bereikbaarheid van de knooppunten en de haltes van de stroomlijnen van bijvoorbeeld deze Uithoornlijn, kan zoveel gedaan worden met deelfietssystemen, parkeeroplossingen, fijnmazig openbaar vervoer. Daarmee zijn wij aan het experimenteren op andere plekken in de provincie en dat is de weg naar voren. Dan kunnen wij in die fase ons voordeel doen met de actieve burgerij. Wij willen niet alleen een gezond hart, maar ook warme voeten.

460

465

470

475

Mevrouw **VAN DUIJN** (PvdA): Voorzitter, de PvdA is ook voorstander van de tramlijn en wij hopen dat er in de toekomst uitbreiding mogelijk is, bijvoorbeeld naar Aalsmeer.

480

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Ook het CDA kan van harte instemmen met een bijdrage in de financiering van de Uithoornlijn. Complimenten voor de dienstbare rol van de provincie die een bijdrage levert aan een project dat grotendeels wordt gefinancierd door de stadsregio. Na de discussie in onze commissie, stemde de meerderheid in de gemeente Ronde Venen, provincie Utrecht, voor een motie om de Uithoornlijn door te trekken naar deze gemeente. Op zichzelf een sympathiek voorstel. Mijn collega CDA-Statelid in de provincie Utrecht stelt vandaag daarom dezelfde vraag die ik aan onze Noord-Hollandse gedeputeerde wil stellen, welke mogelijkheden

485 ziet zij voor het doortrekken van deze lijn en welke rol kan onze provincie daar volgens haar nog in spelen?

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Wellicht in tweede termijn.

490 Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Ik dank alle fracties voor de steun die zij hebben uitgesproken. In de gauwigheid schaar ik daar ook GL onder, ook al hebben zij het woord niet gevoerd, maar volgens mij kan ik ook op hun warme steun rekenen bij het beschikbaar stellen van dit bedrag aan subsidie. De enige partijen die ik daar uitdrukkelijk tegen hoor, zijn de SP en 50plus en om dezelfde reden. Die ligt voor de SP met name in het dictum van de motie die zij hebben  
495 ingediend en voor 50plus in de toegankelijkheid van het OV. Eerst iets over de motie, want daar wordt gesuggereerd dat er geen sprake is geweest van burgerparticipatie en dat is pertinent niet waar. De Uithoornlijn heeft een uitgebreid participatie- en consultatietraject van meer dan 1,5 jaar achter de rug. Dat is meer geweest dan alleen het zenden van informatie. Op verzoek van bewoners is gedurende dit traject een variant met een eindpunt bij de N201 onderzocht en ook is  
500 een busverbinding tussen Uithoorn Zijdelwaard en Amstelveen-Centrum toegevoegd. Bovendien zijn in de voorkeursvariant waarover nu wordt besloten, geluid- en overlast beperkende maatregelen opgenomen waartoe wettelijk geen verplichting is. Ook dat is het resultaat van een intensief traject met omwonenden.

505 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Ik wil aan de gedeputeerde vragen of zij in haar beschouwing nadrukkelijk de brief waaraan de voorzitter heeft gerefereerd van drie verschillende bewonersgroepen wil betrekken, die uit het diepste van hun hart een heel ander beeld schetsen dan zoals u doet.

510 Gedeputeerde **POST**: Dit is het beeld zoals ik het schets. Nogmaals, er is een uitgebreid participatie- en consultatietraject geweest. Dat niet iedereen in dat traject tevreden wordt gesteld, blijkt duidelijk uit de brief. Dat neemt niet weg dat de variant die door een aantal omwonenden is ingediend, ook na bespreking daarvan in de gemeenteraad van Uithoorn, is doorgerekend en daaruit bleek dat die variant vele malen duurder zou zijn dan waar men in het enthousiasme mee  
515 gerekend had en dat dat dus geen variant was die op steun kon rekenen. Er is in drie gemeenten en in PS over gesproken, ook daar heeft iedereen zijn zegje kunnen doen. Dit besluit betekent nog niet dat de aanleg er daadwerkelijk is, want ook hierna komt voor de inpassing nog een traject waarin de mensen hun zegje kunnen doen en hun wensen kenbaar kunnen maken. Ook daarvoor geldt dat niet alle wensen gehonoreerd zullen en kunnen worden. Deze gemeenten, de  
520 provincie en de stadsregio Amsterdam zijn zeer serieus omgegaan met de Uithoornlijn. Op grond daarvan zal ik deze motie ontraden, omdat in de beleving van al degenen die daar de afgelopen jaren druk mee bezig zijn geweest, een extra participatie- en consultatieronde niet meer gaat opleveren dan wat het tot nog toe heeft opgeleverd en het zal er zeker niet toe leiden dat de variant die een aantal omwonenden graag wenst, in de plaats zal worden gesteld van de  
525 voorkeursvariant. Dan twee vragen van het CDA en de PvdA, over mogelijkheden tot uitbreiding. Ik vind het ingewikkeld om nu te zeggen dat dat er wel of niet gaat komen, dat zal de tijd moeten leren en voordat deze verbinding wordt opgeleverd, zijn wij zes jaar verder. De verwachting is dat

die in 2022 wordt opgeleverd. Het vertrammen of verrailen van bepaalde verbindingen staat of valt met de mogelijkheden om een dergelijke verbinding te exploiteren. Ik ga ervan uit dat op het moment dat dat exploitabel zou zijn, de Vervoersregio Amsterdam en de provincie Utrecht de koppen bij elkaar steken en als dat niet gebeurt, dan kunnen wij daar altijd de rol van postillon d'amour spelen. Ik weet niet of die rol aan mij is toebedeeld op dat moment, maar ik ga ervan uit dat er enige consistentie van beleid en bestuur in deze provincie is en dat een volgende gedeputeerde in voorkomende gevallen dat absoluut zal oppakken, want voor ons staat uiteindelijk het belang van de reiziger ook voorop.

De **VOORZITTER**: Ik had altijd begrepen dat deze gedeputeerde van plan was om zichzelf op te volgen.

Gedeputeerde **POST**: Ik ben soms onnavolgbaar, ik weet niet of dat ook wil zeggen dat ik onopvolgbaar ben. Uiteindelijk gaan PS daarover, maar ik ga ze nu niet te veel in verleiding brengen. Op het moment dat er aanleiding voor is, dan zal de provincie altijd bereid zijn om dat bij de partners aan te kaarten. Wij hebben uitstekend samengewerkt met elkaar met dit resultaat als gevolg. Ja, het klopt dat de afstand tot haltes in sommige gevallen toeneemt, zoals mevrouw De Meij opmerkt. Dat is nu eenmaal bij dit soort vormen van hoogwaardig openbaar vervoer niet altijd op een andere manier vorm te geven, omdat je ook niet wilt dat een tram om de haverklap stopt en dat betekent dat gekeken moet worden naar hoe je omgaat met toeleidende verkeersstromen en het OV dat daarvoor ingericht moet worden en dat is onderdeel van gesprek in de komende periode binnen de vervoersregio, omdat zij over deze concessie gaan. Volgens mij ben ik er doorheen.

De **VOORZITTER**: Er is geen behoefte aan een tweede termijn. Wij komen toe aan de stemming over de motie. Geen stemverklaringen? Mag ik de voorstanders vragen de handen op te steken? Dat zijn de fracties SP, PVV, 50plus en ONH, de overige leden daartegen, zodat de motie is verworpen. Dan de stemming over de voordracht.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): In de herhaling, wij zijn voor fors investeren in OV. Dit is niet de beste oplossing voor verbetering van het openbaar vervoer. Wij hebben de indruk dat het niet gebeurd is en het is jammer dat er niet alsnog gesproken gaat worden met de bewonersgroepen. Dat noodzaakt ons ertoe tegen te stemmen.

De heer **VAN BERKUM** (GL): Wij gaan met heel veel enthousiasme voor stemmen, want dit smaakt naar meer. Er moet meer uitbreiding komen van het Amsterdamse metronetwerk richting de regio.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Wij ontbreken in het lijstje van opsommingen van de gedeputeerde, maar ook wij zijn groot voorstander van de aanleg van deze lijn en steunen dit voorstel van harte.

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Om dezelfde redenen als de SP zijn wij tegen de voordracht.

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders van de voordracht vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, PVV, ONH, 50plus, de overige leden voor, zodat de voordracht is aanvaard.

## 10. Statenvoordracht 85 Wijziging PRV

575

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Dat in deze herziening van de PRV veel tijd is gestoken in overleg met gemeenten en bespreking met Statenleden, valt te prijzen, maar helaas zijn wij niet content met het eindproduct. Wat aanvankelijk is ingestoken als een overwegend beleidsarme operatie, is het dat zeker niet. GL hecht sterk aan behoud van natuur en waardevol landschap in de provincie, waartoe ook het zo typisch Noord-Hollandse landschap behoort tot aan de grens van het bebouwde gebied. De aantrekkende economie, de expansionistische bouwsector en de enorme deels realistische woningbouwopgave vragen om tegenwicht, om extra bescherming van natuur en landschap. Daarvoor is de PRV hét instrument. Betekent dit nu dat wij elke ontwikkeling in de kiem smoren? Nee, natuurlijk niet, maar wij verzetten ons tegen de generieke uitbreiding van de potentiële ruimte voor nieuwbouw, zoals het geval is bij ongeclausuleerde overname van het begrip Bestaand Stedelijk Gebied (BSG) uit het besluit Ruimtelijke Ordening, een begrip dat doorwerkt in de contouren van het landelijk gebied. Wij dienen een amendement in om de nadelige effecten van omzetting van BBG naar BSG te ondervangen. Uit juridische screening is gebleken dat dit zo kan. Dat daarmee verschil ontstaat tussen provincies en de wijze van invulling en dat er meer diversiteit ontstaat in de jurisprudentie, zien wij niet als een overwegend bezwaar, maar als consequentie van beleidsvrijheid van de provincies.

585

590

### Amendement 29/12-12-2016

Beleidsarme introductie BSG

595

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016*

*Voordracht 85-2016 het ontwerpbesluit toe te voegen (onderstreept)*

*A2, onderdeel k*

600

*k. bestaand stedelijk gebied: gebied als bedoeld in artikel 1.1.1 eerste lid onder h, van het sluit ruimtelijke ordening, met dien verstande dat niet onder bestaand stedelijk gebied wordt verstaan:*

*- stedelijk groen dat grenst aan of een ecologische verbinding heeft met buiten-stedelijk groen, waaronder volkstuinen en sportparken*

605

*- bebouwing in natuur- en recreatiegebieden die grenzen aan stedelijke bebouwing*

*- bebouwing die bestemd is voor tijdelijk gebruik*

*- verblijfsruimtes op wielen en jaarrond stacaravans*

*en A3, onderdeel z*

610

*z. landelijk gebied: het gebied, niet zijnde bestaand stedelijk gebied, als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid onder h, van het Besluit ruimtelijke ordening;*

*te vervangen door:*

- 615 z. landelijk gebied: het gebied, niet zijnde bestaand stedelijk gebied, als bedoeld in artikel onder A2. onderdeel k (aanpassen aan nummering in de nieuwe verordening).

*Toelichting:*

- 620 *GS beogen met vervanging van het begrip 'Bestaand Bebouwd Gebied' door 'Bestaand Stedelijk Gebied', zoals gedefinieerd in het Besluit Ruimtelijke Ordening, een beleidsarme wijziging door te voeren die beter aansluit bij de actuele situatie. Gezien echter de diverse door GS gegeven toelichtingen, onder meer in de beantwoording van de technische vragen in RWW van 28-11-2016 en de brief van 7-12-2016, zijnde indieners van dit amendement er niet van overtuigd dat hier sprake is van een beleidsarme wijziging, zeker waar het de effecten*
- 625 *betreft. GS hebben toegegeven dat het om een versoepeling gaat: 'Door de strikte uitleg van BBG-definitie door de Raad van State ontstaat er door het hanteren van de definitie BSG een versoepeling van de onbedoeld strikte provinciale regelgeving in het stedelijk gebied.' (28-11-2016). Op het woord 'onbedoeld' na, zijn wij het daarmee eens. Graag zien wij dat het huidige beschermingsniveau - dat met de definitie van BBG is beoogd- zoveel mogelijk overeind blijft. Dat*
- 630 *kan bijvoorbeeld door het begrip BBG te handhaven. Maar gezien de gekozen systematiek kiezen wij ervoor om in de definitie van BSG duidelijk te maken wat daar niet onder valt. Het amendement is niet uitputtend, maar ondervangt wel de belangrijkste risico's die de definitiewisseling met zich meebrengt. Jurisprudentie leert dat de Raad van State niet alleen rekening houdt met het Besluit ruimtelijke ordening, maar ook met wat de provincie in haar*
- 635 *ruimtelijke verordening heeft vastgelegd*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties GL, PvdD, SP, CU/SGP*

- 640 De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- De heer **KRAMER** (GL): Ook verzetten wij ons tegen de generieke uitbreiding van jaarrond strandbebouwing en de daarvoor aangewezen zones. Niet omdat wij op voorhand tegen sportpaviljoens zijn, maar omdat wij in een traject zitten van het sluiten en uitwerken van het
- 645 Kustpact en de actualisering van het beleidskader Kust, terwijl er gelijktijdig een maatschappelijke beweging gaande is die pleit voor betere bescherming van het kustgebied. Een beweging die wij niet willen negeren. Het gaat niet aan om nu hangende de uitkomsten van het debat, meer jaarrond bebouwing mogelijk te maken en daarmee een integrale afweging uit de weg te gaan. Gezien het maatschappelijk belang van de Reddingsbrigade en het beperkt aantal
- 650 benodigde gebouwen maken wij daarvoor een uitzondering. Verder verwijs ik naar de toelichting van het amendement dat wij bij deze indienen.

**Amendement 30/12-12-2016**

Jaarrond strandbebouwing

655

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016*



*Besluit in voordracht 85-2016, als volgt aan te passen:*

660 1. Artikel 1

*Onderdeel A 'u. jaarrond sportpaviljoen' te schrappen en*

2. Artikel 1

*Onderdeel AA*

*"Artikel 31 Strandzoning komt te luiden:*

665 1. *Een bestemmingsplan voorziet niet in bestemmingen en regels die jaarrond aanwezige gebouwen mogelijk maken in de kustzone zoals aangeduid op kaart 8 en op de digitale verbeelding ervan.*

2. *Van het bepaalde in het eerste lid zijn uitgezonderd jaarrond strandpaviljoens, jaarrond sportpaviljoens, jaarrond reddingsbrigadegebouwen in de als strandzoning aangeduide gebieden op kaart 8 en op de digitale verbeelding daarvan."*

670

*te vervangen door:*

*Artikel 31 Strandzoning komt te luiden:*

675 1. *Een bestemmingsplan voorziet niet in bestemmingen en regels die nieuwe jaarrond aanwezige gebouwen mogelijk maken in de kustzone, zoals aangeduid op kaart 8 en op de digitale verbeelding ervan.*

2. *Van het bepaalde in het eerste lid zijn uitgezonderd jaarrond strandpaviljoens en jaarrond reddingsbrigade-gebouwen in de als strandzoning aangeduide gebieden op kaart 8 en op de digitale verbeelding daarvan."*

680

*Toelichting:*

*Op verschillende fronten zijn gesprekken gaande over gewenste en ongewenste ontwikkelingen in het kustgebied. De indieners van dit amendement maken zich zorgen over ontwikkelingen die*

685 *zich niet voegen naar het kustbeeld dat veel kustbeschermers en Statenleden voor ogen hebben en de kaders die daartoe zijn of nog moeten worden opgesteld. Vooralsnog wachten wij de voorstellen van GS af ten aanzien van de uitwerking van het (nog te sluiten) kustpact en de actualisatie van het beleidskader kust, zodat daar integraal over kan worden gesproken. Hierbij komen vragen aan de orde als: welke jaarrond-bebouwing op het strand is wel en niet wenselijk,*

690 *wat te doen met de niet door de PRV gereguleerde seizoengebonden strandbebouwing, is de bestaande zoning wel toereikend en zou niet moeten worden overwogen om het aantal voorzieningen binnen een zone te maximeren? Zo zijn er veel vragen en onderwerpen die hernieuwde bespreking vergen. Het gaat niet aan om daar nu op vooruit te lopen door er een onderwerp uit te lichten, een onderwerp dat nota bene leidt tot meer strandbebouwing. De PRV*

695 *zou op dit onderdeel niet eerder moeten worden aangepast dan nadat genoemd debat tot conclusies heeft geleid. Toch willen we een uitzondering maken voor de jaarrond reddingsbrigadegebouwen. Deze voorzieningen staan in dienst van de veiligheid van de baders en de zwemmers en zijn derhalve maatschappelijk noodzakelijk. Bovendien dragen deze*

*voorzieningen naar hun aard niet het risico in zich om als paddenstoelen uit de grond te schieten.*

700 *Voor de jaarrond sportpaviljoens dus even pas op de plaats*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties GL, PvdD, SP, CU/SGP*

705 De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **KRAMER** (GL): Verder maken wij bezwaar tegen een vorm van flexibilisering van de provinciale regelgeving door belangrijke bepalingen uit de verordening over te hevelen naar de nadere regels die worden vastgesteld en dus ook gewijzigd door GS. Er is geen reden voor PS om  
710 zichzelf regelende bevoegdheden te ontnemen, andere collega's zullen daar nader op ingaan. Ten slotte, GL is voorstander van een open vorm van bestuur waarop burgers reële invloed kunnen uitoefenen en een gekozen volksvertegenwoordiging de uiteindelijke belangenafweging kan maken. Als provincie mogen wij best verlangen dat daaraan door alle Noord-Hollandse gemeenten vorm wordt gegeven. Met de introductie van het stelsel van regionale afspraken  
715 tussen gemeenten dreigt een democratisch tekort, zoals zich dat soms manifesteert bij gemeenschappelijke regelingen, niet omdat gemeentebesturen hun burgers niet bij het beleid willen betrekken en hun gemeenteraden passeren, maar omdat het proces om tot regionale afspraken te komen, al complex genoeg is. Natuurlijk moet de provincie niet willen voorschrijven hoe gemeenten daar precies mee omgaan, als er maar sprake is van een vorm van  
720 burgerparticipatie en gemeenteraden in staat worden gesteld om verantwoordelijkheid te nemen voor afspraken die door hun bestuurders worden gemaakt. De PRV leent zich ervoor om een minimale vorm van democratische legitimatie van de regionale afspraken te verankeren. Daarvoor een amendement.

725 **Amendement 31/12-12-2016**

Regionale afspraken

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016*

730 *Besluiten:*

*Voordracht 85-16 aan artikel 1, onderdeel C van het ontwerpbesluit een nieuw tweede lid toe te voegen (onderstreept), waardoor dat artikel als volgt komt te luiden:*

*Artikel 1 C, Na het vervallen artikel 5 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:*

735

*Artikel 5a Nieuwe stedelijke ontwikkeling*

1. *Een bestemmingsplan kan uitsluitend voorzien in een nieuwe stedelijke ontwikkeling als deze ontwikkeling in overeenstemming met de binnen de regio gemaakte schriftelijke spraken.*
- 740 2. *In de toelichting bij de schriftelijke afspraken als bedoeld in lid 1 wordt aangegeven op welke wijze de burgers en maatschappelijke organisaties van de desbetreffende*

gemeenten bij de voorbereiding van de regionale afspraken zijn betrokken en of de gemeenteraden met die afspraken hebben ingestemd.

3. GS stellen nadere regels aan de afspraken bedoeld in het eerste lid.

745

*Toelichting:*

*De indieners van dit amendement onderschrijven de opvatting van GS dat de provincie niet moet (willen) voorschrijven hoe de gemeenten in de regio vormgeven aan de participatie van burgers en maatschappelijke organisaties bij regionale afspraken over nieuwe verstedelijking. Maar de gemeenten moeten daar wel in voorzien. Daartoe strekt het eerste deel van lid 2. De noodzaak van 'terugkoppeling' van gemeentebesturen naar gemeenteraden ligt besloten in de Gemeentewet. De praktijk leert - b.v. in geval van gemeenschappelijke regelingen - dat die terugkoppeling meer dan eens te wensen overlaat, hetgeen ten koste gaat van de democratische legitimering van de genomen besluiten. Wij vinden het gewenst om via een informatieplicht gemeenten te stimuleren om hun gemeenteraden op het proces van regionale afspraken te laten aanhaken. Daarop ziet het tweede deel van lid 2.*

750

755

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties GL, PvdD, SP*

760

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **SLETTENHAAR** (VVD): Voorzitter. Zoals al gewisseld in de commissie, deze gewijzigde PRV is niet alleen belangrijk voor een gezonde ontwikkeling in de regio's, het is ook een belangrijke opmaat richting de implementatie van de Omgevingswet. De VVD heeft aangedrongen op een goede samenwerking met de regio's, interactief, uitvoerbaar, waarbij de provincie vertrouwen geeft aan de regio's vanuit een duidelijke rol van regionale afspraken waardoor de maatschappelijke opgave optimaal wordt ingevuld. Dat is niet altijd even gemakkelijk, want er zijn verschillende belangen, dat blijkt en dat is ook vanzelfsprekend. Wij complimenteren de gedeputeerde met de resultaten die zij heeft bereikt in het overleg met de regio's. In de commissiebehandelingen bleek ook dat dat niet vanzelf ging. Vertegenwoordigers van gemeentebesturen hebben meerdere malen ingesproken in reactie op de nota van beantwoording. Wat de VVD betreft is dat naar tevredenheid gegaan. Uiteraard zijn er altijd accentverschillen die overblijven, maar dat is wel het algemene gevoel dat ik heb overgehouden aan de behandeling. The proof of the pudding is natuurlijk in the eating. De gedeputeerde gaf in de commissievergadering aan dat het afhankelijk is van het succes van de regionale afspraken of bijvoorbeeld de woningbouwproductie niet op slot gaat en daar schrok ik wel even van. Dat is ook voor onze fractie aanleiding tot enige zorg. Met de borging van de regionale afspraken waaraan GS toetsen via B&W, waar gemeenten in het regionale overleg zelf maatwerk leveren en op het gebied van participatie hun eigen verantwoordelijkheid hebben, daarvan willen wij graag zien dat dat ook gaat werken. Zo is het ook gewisseld in de commissievergadering, het is niet de bedoeling dat de provincie daar aanvullend op gaat sturen of die verantwoordelijkheid van onderaf niet voldoende respecteert. Wij hebben daar alle vertrouwen in, maar wij willen graag een kleine vinger aan de pols houden in dit belangrijke dossier en daarom vragen wij van de

765

770

775

780

gedeputeerde om in het derde kwartaal 2017 een tussenevaluatie te houden en te kijken naar andere provincies, maar vooral naar het belang van de ontwikkeling van juist die woningbouw. Die toezegging zien wij graag tegemoet. Uit mijn betoog volgt dat wij de ingediende amendementen niet zullen steunen, maar wij wachten wel even het preadvies af van de gedeputeerde. Dit is de voorlopige conclusie van de VVD-fractie.

790

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Voorzitter. De heer Slettenhaar zei het al, het gaat om een gezonde ontwikkeling in de regio en daarover gaat ons eerste amendement, namelijk over het fijnstof door Schiphol. Wij hebben het er al in de commissie overgehad, wij vinden dit onderdeel van de PRV nog niet rijp voor behandeling, want fijnstof is een probleem rondom Schiphol en de gezondheid staat op het spel. Er wordt nader onderzoek gedaan. Een belangrijk uitgangspunt van de Omgevingswet is het voorzorgsbeginsel. Als je weet dat iets schadelijk kan zijn, begin er dan niet aan. De resultaten van de vervolgonderzoeken naar fijnstof rondom Schiphol komen in 2020 beschikbaar en tot die tijd kunnen wij daar niet over besluiten. Wij stellen voor het artikel rondom de 20 Ke-contour en de bebouwing daarvan te schrappen en daarvoor dien ik een amendement in.

800

#### **Amendement 32/12-12-2016**

Woningbouw binnen de 20 Ke-contour uit de PRV

805 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016*

*Besluiten in bovengenoemd ontwerpbesluit:*

*1. Besluit onder G te verwijderen;*

*G, Na artikel 5d wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:*

#### 810 **Artikel 5e Woningen binnen de 20 Ke-contour**

*1. Voor de gronden binnen de 20 Ke-contour, zoals aangegeven op kaart 11 en de digitale verbeelding ervan, kan een bestemmingsplan voorzien in nieuwe woningen, uitsluitend binnen het bestaand stedelijk gebied.*

815 *2. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan buiten bestaand stedelijk gebied voorzien in nieuwe woningen op de gronden binnen de 20 Ke-contour, zoals aangegeven op kaart 11 en de digitale verbeelding ervan:*

*a. die tot stand komen door toepassing van artikel 13a, artikel 16 of artikel 17, of;*

*b. waarvoor voor 1 maart 2017 een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 8.9 van de Wet Luchtvaart is verleend.*

820 *3. Voor zover een bestemmingsplan nieuwe woningen toestaat op de gronden binnen de 20 Ke-contour, wordt in de toelichting van dat plan rekenschap gegeven van het feit dat op de betreffende locatie sprake is van geluid vanwege het luchtverkeer en worden de redenen vermeld die ertoe hebben geleid om op de betreffende locatie nieuwe woningen te bestemmen, alsmede de uitkomsten van het onderzoek naar de maatschappelijke haalbaarheid hieromtrent.*

825

*Toelichting:*

Uit het 23 september 2016 door het RIVM gepubliceerde rapport "Ultrafijnstof door luchtvaart rond Schiphol" en Uit **de uitzending van Zembla** getiteld 'Geen vuiltje aan de lucht' van 6 april 2016 blijkt opnieuw dat mensen die in de buurt van snelwegen of de luchthaven Schiphol wonen ernstige gezondheidsrisico's lopen door de uitstoot van (ultra)fijnstof. Zo wordt blootstelling aan deze luchtdeeltjes in verband gebracht met hart- en vaatziekten en mogelijk zelfs met longkanker. De Omgevingswet hanteert als een van haar beginselen het voorzorgsprincipe. Dit is overigens ook al een Europees uitgangspunt. De PvdD pleit ervoor om dit voorzorgsprincipe toe te passen: pas als uit vervolgonderzoek blijkt dat de hoge ultrafijnstofconcentraties vanwege het vliegverkeer binnen de 20Ke-contour niet gevaarlijk is voor omwonenden, kan toestemming worden gegeven voor woningbouw. Dit vervolgonderzoek loopt nog. Dit voorzorgsprincipe weegt op tegen het vermeende spoedeisende belang van woningbouw. Het artikel 5d kan ook nog in een volgende wijziging van de PRV worden opgenomen

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, SP, GL

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Dan een tweede amendement. Wij zeggen, bij de bescherming van het landelijk gebied inzake stedelijke ontwikkelingen speelt de provincie een belangrijke rol. Bescherming van het landelijk gebied vindt plaats door middel van nadere regels en nu zegt het college, die nadere regels zijn eigenlijk uitvoerregels, dat geeft alleen maar uitvoering. Daar zijn wij het niet mee eens, wij denken dat het wel degelijk kaderstellend is. Ik geef een voorbeeld. Artikel 2, daarvan zegt het college dat dit uitvoering van de regels is en er staat in: "De regionale afspraken die worden gemaakt over de ontwikkeling et cetera, zijn gebaseerd op regionale actieprogramma's zoals Wonen RAP." Stel nou voor dat GS denken, wij halen eruit dat het gebaseerd is op het Regionale Actieprogramma Wonen. Dan kun je niet meer spreken van uitvoering van regels, dat is gewoon aanpassing van de kaders. Wij vinden dat als je kaders kunt stellen in nadere regels, dan gaan PS daarover en wij hopen dat u dat met ons eens bent. Daarom dienen wij een amendement in.

#### **Amendement 33/12-12-2016**

PS stellen nadere regels vast

*Provinciale staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van de voordracht Wijziging Provinciale Verordening,*

*Besluiten in bovengenoemde ontwerpbesluit:*

**in het nieuwe artikel 5a 'Nieuwe stedelijke ontwikkeling', lid 2:**  
**'Gedeputeerde Staten' te vervangen door 'Provinciale Staten'**

*Toelichting:*

870 *Door deze wijziging luidt artikel 5a lid 2 als volgt: "Provinciale Staten stellen nadere regels aan de afspraken bedoeld in het eerste en het tweede lid." Gemeenten maken regionale afspraken over nieuwe stedelijke ontwikkelingen en de provincie stelt nadere regels met betrekking tot de inhoud van de regionale afspraken. Uit de beantwoording van de technische vragen blijkt dat "PS stellen de kaders in de PRV en GS kunnen daar nadere regels aan stellen ten behoeve van de uitvoering.*  
875 *PS kunnen via de commissie RWW suggesties aan GS geven voor de nadere regels."*  
*Bij de bescherming van het landelijk gebied inzake nieuwe stedelijke ontwikkeling, speelt de provincie een belangrijke rol. Zij dient het landelijk gebied te beschermen. Bescherming vindt plaats door middel van nadere regels. Hier is tot nu toe slechts een concept van bekend. Nadere regels zijn de kaders voor de regionale afspraken. In de nadere regels wordt vastgelegd, waaraan*  
880 *nieuwe stedelijke ontwikkeling dient te voldoen. Daarom dienen niet Gedeputeerde Staten, maar Provinciale Staten de nadere regels vast te stellen*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties PvdD, CU/SGP, SP, GL*

885

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **SLETTENHAAR** (VVD): U zegt dat die nadere regels naar aard kaderstellend zijn. Is dat naar aard kaderstellend of zegt u, dat is eigenlijk onduidelijk? Is dan niet die evaluatie een  
890 oplossing voor uw probleem?

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Ik kan een heel eind met u meegaan, dus laten wij zeggen dat PS erover gaan. Dan gaan wij evalueren en dan kunnen wij het er nog een keer over hebben. Dan veranderen wij het eerst naar PS, dan weten wij zeker dat wij erover gaan. Dan gaan wij evalueren  
895 en misschien geeft dat aanleiding om te zeggen, het zijn inderdaad gedragsregels, GS kunnen erover gaan. Laten wij nu eerst PS het primaat geven en niet GS.

De heer **SLETTENHAAR** (VVD): Ik constateert dat wij eerst opereren vanuit het vertrouwen en dat u zegt, ik wil het nog niet loslaten, dan verschillen wij daarover van mening.

900

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Ik heb geen vraag gehoord.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Voorzitter. Toen ik ooit in deze Staten kwam, werd ik ingewerkt door mijn voorganger, de legendarische shagroker de heer Gersteling, en van de vele dingen die hij  
905 mij vertelde, is mij een ding vooral bijgebleven, namelijk dat Noord-Holland er nog zo mooi bijligt, dat is te danken aan de provincie. Ik ben er met deze voordracht niet helemaal gerust op dat dit zo gaat blijven. Wij geven als PS heel veel weg aan GS en de gemeenten die – en dat is helemaal niet onlogisch – het gemeentebelang overstijgend perspectief soms weleens uit het oog willen verliezen, inderdaad, mijnheer Slettenhaar, ook als het over woningbouw gaat. Over de  
910 betrokkenheid van burgers, maatschappelijke organisaties, bescherming van de kust en het landelijk gebied, daar heeft de heer Kramer over gesproken en over de andere onderwerpen die ons evenmin zinnen, mijnheer Van Raan, daar ga ik verder niet op in, maar dat was mede heel

nadrukkelijk namens mijn partij. Ik beperk mijn betoog even tot de beschermende regels tegen te veel detailhandel, te veel bedrijven, te veel kantoren en overige verstedelijking. De voordracht wil  
915 die regels delegeren aan GS, maar het gaat hierbij echt om de harde kern van het provinciale ruimtelijke beleid, dat moet verankerd blijven in de regels van de verordening, die moet je niet in de uitvoeringsregeling willen zetten, al is het maar vanwege de overzichtelijkheid van de regelgeving. Als je steeds moet bladeren tussen een verordening en uitvoeringsregeling, dat maakt het er voor de inwoners van onze provincie niet duidelijker op. Wij dienen daarvoor een  
920 amendement in.

#### **Amendement 34/12-12-2016**

Niet laten vervallen artikelen 5, 12 en 13

925 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016*

*Overwegende dat:*

- *GS voorstellen de regels voor detailhandel tot aanleg van bedrijventerreinen en kantoorlocaties, voor nieuwe woningbouw en voor overige verstedelijking, vervat in de*  
930 *huidige artikelen 5, 12 en 13 te laten vervallen;*
- *GS hiervoor aanvoeren dat de PRV hierdoor gemakkelijker leesbaar en toepasbaar wordt;*
- *Andere vergelijkbare regels voor weidewinkels, nieuwe landgoederen en windturbines in de PRV blijkens de voordracht niet vervallen;*
- *Regels gelijk aan die in de nu nog vigerende versie van de PRV zijn opgenomen in de*  
935 *artikelen 5, 12 en 13 waarschijnlijk zullen worden opgenomen in door GS vast te stellen nadere regels'*
- *Er daarmee naar het zich laat aanzien materieel niets verandert aan de regels;*
- *Artikel 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening weliswaar niet uitsluit dat regels noodzakelijk met het oog op een goede ruimtelijk ordening worden gesteld krachtens provinciale*  
940 *verordening;*
- *Het ter wille van leesbaarheid en toepasbaarheid echter onwenselijk is dat regelgeving onnodig wordt versnipperd over een verordening en uitvoeringsregels daarvan;*
- *Dat regels ter uitvoering van de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling van de provincie alsmede de hoofdzaken van het door de provincie te voeren ruimtelijk beleid*  
945 *naar de geest van artikel 2.2. van de Wet ruimtelijke ordening behoren te worden vastgesteld door PS en niet door GS.*

*Besluiten:*

*In artikel 1 van het ontwerpbesluit behorende bij de voordracht 2016/85 wijziging PRV:*

950 *Onderdeel D te vervangen door:*

*Na artikel 5.a wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:*

*Artikel 5.b. Detailhandel*

1. *Onverminderd artikel 5.a voorziet een bestemmingsplan niet in nieuwe detailhandel op bedrijventerreinen en kantoorlocaties met uitzondering van:*  
955 *a. Een afhaalpunt ten behoeve van internethandel*

- b. *Detailhandel die in zowel bedrijfseconomisch als ruimtelijk opzicht ondergeschikt is aan de toegelaten bedrijfsuitoefening op grond van het vigerende bestemmingsplan en daarop nauw aansluit;*
- c. *Brand- of explosie gevaarlijke detailhandel of*
- 960 d. *Volumineuze detailhandel indien deze in winkelgebieden uit een oogpunt van hinder, veiligheid of verkeersaantrekkende werking niet inpasbaar is. Als het totaal winkelvloeroppervlak van deze volumineuze detailhandel meer dan 1500 m2 bedraagt, geldt dat:*
- 965 *1. Dit aantoonbaar niet leidt tot ruimtelijk relevante leegstand in bestaande winkelgebieden en*
- 2. De regionale adviescommissie hierover een advies heeft uitgebracht.*
2. *Een bestemmingsplan kan voorzien in nieuwe detailhandel, of omzetting van volumineuze naar niet-volumineuze detailhandel, met een totaal winkelvloeroppervlak van meer dan 1500 m2 mits:*
- 970 *a. dit aantoonbaar niet leidt tot ernstige verstoring of duurzame ontwrichting van de bestaande detailhandelsstructuur;*
- b. de regionale adviescommissie hierover een advies heeft uitgebracht;*
- c. indien de nieuwe detailhandel wordt voorzien buiten bestaande winkelgebieden in de toelichting op het bestemmingsplan is aangetoond dat geen ruimte gevonden kan worden*
- 975 *binnen de bestaande winkelgebieden en*
- d. de nieuwe detailhandel in overeenstemming is met het detailhandelsprogramma dat is opgenomen in de regionale detailhandelsvisie, voor zover het bestemmingsplan vanaf 1 januari 2016 ter inzage is gelegd.*
3. *In afwijking van het tweede lid kan een bestemmingsplan voorzien in nieuwe detailhandel*
- 980 *met een totaal winkelvloeroppervlak tot 3.000 m2 binnen een bestaand winkelgebied van minimaal 25.000 m2 totaal winkelvloeroppervlak.*
4. *Een bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe detailhandel op bedrijventerreinen en kantoorlocaties met uitzondering van a. een afhaalpunt ten behoeve van internethandel.*
5. *Op een bestemmingsplan dat voorziet in de ontwikkeling van nieuwe detailhandel buiten*
- 985 *bestaand stedelijk gebied is artikel 15 van overeenkomstige toepassing.*
6. *GS kunnen nadere regels stellen over de regionale detailhandelsvisie en het detailhandelsprogramma.*

Onderdeel K te vervangen door: 1. In artikel 12, tweede lid, vervalt: "voor zover deze in

990 *overeenstemming is met de provinciale planningsopgave, als bedoeld in artikel 11, tweede lid", 2. Artikel 12, vierde lid wordt als volgt gewijzigd: "bestaand bebouwd gebied" wordt vervangen door bestaand stedelijk gebied. 3. Artikel 12, zesde lid, vervalt. Onderdeel L te vervangen door: in artikel 13, derde lid vervalt onderdeel c.*

995 *Toelichting:*

*Met aanneming van dit amendement blijven de regels voor nieuwe detailhandel (nu nog artikel 5) aanleg van bedrijventerreinen en kantoorlocaties (nu nog artikel 12) en nieuwe woningbouw (nu nog artikel 13) in de PRV gehandhaafd, en niet gedelegeerd aan GS. De voorgestelde tekst van*



artikel 5b is gelijk aan en een combinatie van het in de voordracht nieuw voorgestelde artikel 5b (wordt het eerste lid van artikel 5b nieuw) en het nu nog bestaande artikel 5 (wordt het tweede lid van artikel 5b nieuw). Bij handhaving van de huidige artikelen 12 en 13 zijn enkele wijzigingen (in K en L) vanwege een juiste samenloop met enkel andere in de voordracht voorgesteld wijzigingen

en gaan over tot de orde van de dag.  
Fracties SP, GL, PvdD

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Een beetje in dezelfde lijn van inzichtelijkheid en overzichtelijkheid van regelgeving, helderheid, wij willen er vanaf dat gemeentelijke bestemmingsplannen in het ongunstigste geval tien jaar lang bepalingen mogen blijven bevatten die niet overeenstemmen met de PRV. Andere provincies hanteren daar veel kortere termijnen voor, een jaar, drie jaar. De wettelijke minimumtermijn is ook een jaar. Wij dienen daarvoor een amendement in.

#### **Amendement 35/12-12-2016**

Wijziging artikel 44 (aanpassing termijn bestemmingsplannen)

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016*

*Overwegende dat:*

- Artikel 4.1., tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat een gemeenteraad een bestemmingsplan in overeenstemming moet brengen met een provinciale ruimtelijke verordening binnen een jaar na inwerkingtreding of wijziging van deze provinciale ruimtelijke verordening, maar dat volgens hetzelfde artikel 4.1, tweede lid, provinciale staten in de provinciale verordening een andere termijn mogen vaststellen;
- Provinciale Staten van Noord-Holland deze termijn hebben gesteld op tien jaar;
- Andere provincies waaronder Zuid-Holland en Gelderland in beginsel een kortere termijn hanteren, waarbij bestaande rechten worden gerespecteerd;
- GS in hun antwoorden van 17 mei 2016 op schriftelijke vragen 2016 I 45 hebben gesteld dat zij "het oordeel omtrent de keuze voor respecteren van bestaande rechten en de actualiseringstermijn van uiterlijk 10 jaar laten aan Uw Staten";
- Het onwenselijk is, mede uit oogpunt van helderheid van regelgeving, dat gemeentelijke bestemmingsplannen tot tien jaar lang bepalingen kunnen bevatten die in strijd zijn met de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

*Besluiten:*

*in het ontwerpbesluit behorende bij de voordracht 2016 I 85 Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) als besluitpunten toe te voegen in Artikel 1:*

*DD*

*Artikel 44, eerste lid komt te luiden:*

1. Een bestemmingsplan anders dan een bestemmingsplan als bedoeld in het tweede lid, is uiterlijk één jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening, of zoveel eerder als  
1045 het bestemmingsplan ingevolge artikel 3.1, tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening is aangepast, in overeenstemming met deze verordening vastgesteld.

*EE*

*Aan artikel 44, wordt, onder vernummering van lid 2 in lid 3, ingevoegd:*

1050 2. Het eerste lid is in niet van toepassing op ten tijde van de inwerkingtreding van deze verordening reeds bestaande rechten.

*Onder bestaande rechten worden verstaan:*

- 1055 a. Een projectbesluit als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet ruimtelijke ordening, zoals dat gold voor inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voor zover dat besluit onherroepelijk is, dan wel voor zover een ontwerp van dat besluit ter inzage is gelegd voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening en daarop door GS geen zienswijze is ingediend;
- 1060 b. Een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 10 van de Wet op de ruimtelijke Ordening, inclusief de daarin opgenomen vrijstellings-, wijzigings- en uitwerkingsmogelijkheden, voor zover dat plan door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd;
- c. Een vrijstelling als bedoeld in artikel 19, eerste of tweede lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, voor zover GS ten behoeve daarvan een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in voornoemd wetsartikel hebben verleend; of
- d. Andere bestaande rechten.

1065 *Toelichting:*

*Met aanneming van dit amendement wordt de termijn waarbinnen gemeenteraden bestemmingsplannen in overeenstemming met de PRV moeten brengen verkort naar een jaar. In artikel 4.1, tweede lid van de Wet ruimtelijke ordening is bepaald dat de gemeenteraad binnen een jaar na inwerkingtreding van de verordening een bestemmingsplan of een beheersplan  
1070 vaststelt in overeenstemming met de provinciale ruimtelijke verordening, tenzij bij de verordening een andere termijn wordt vastgesteld. In de verordening wordt de aanpassingstermijn thans op een jaar gesteld, dat wil zeggen gelijk aan de in de wet genoemde termijn. Deze aanpassingstermijn heeft alleen betrekking op geldende bestemmingsplannen die niet in overeenstemming zijn met de verordening. Voor een nieuw bestemmingsplan geldt dat  
1075 deze bij de vaststelling in overeenstemming moet zijn met de verordening. Voor bestaande rechten wordt een uitzondering gemaakt. Hiertoe dient het in het amendement voorgestelde nieuwe tweede lid van artikel 44*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

1080 *Fracties SP, GL, PvdD*

**De VOORZITTER:** Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- De heer **LUDRIKS** (PVV): Voorzitter. Wij hebben het vandaag over vijf wijzigingen van de PRV, maar ik pik er een uit, nummer drie, de verduidelijking van de definitie jaarrond standbebouwing. De PVV vindt het jammer dat juist het uitzicht door windmolens zou worden verpest, huizen daarentegen zijn op zich geen probleem. Goed voor de lokale economie en wij verwachten dat het niet meer verstorend zal werken dan de drukte op een mooie stranddag. Integendeel, de mensen die daar hun intrek zullen nemen, zullen hoogstwaarschijnlijk natuurambassadeurs worden en de omgeving in optimale staat behouden. Dat lijkt mij logisch. Ook zullen zij als eerste aan de bel trekken als toch blijkt dat binnen vijftien jaar de noordpoolkap en Groenland zijn weggesmolten, waardoor de zee met zes meter zal stijgen. Dat laatste bedoel ik met een knipoog, maar desondanks kan de PVV instemmen met de vijf wijzigingen.
- De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Ik was even verrast door de creatieve draai die de PVV weet te geven aan deze besluiten rondom de PRV. Wij hebben het vandaag grotendeels over beleidsneutrale wijzigingen volgens de stukken, maar toch zijn er een aantal wijzigingen die een behoorlijke invloed kunnen hebben op het provinciale beleid. Daarom is het goed om hier zorgvuldig over te spreken. De richting die met deze wijzigingen beoogd wordt, kunnen wij volledig ondersteunen, meer afstemming aan de voorkant, meer ruimte voor gemeenten, accentverlegging van aandacht voor groei naar aandacht voor binnenstedelijke herstructurering en transformatie, je zou bijna niet denken dat het uit dit college komt. Dat zijn dingen waar wij achter staan. Wij zijn ook zeer tevreden met de mogelijkheden om woningbouw en transformatie van kantoorruimte in de omgeving van Schiphol mogelijk te maken. Dit betekent wat ons betreft nadrukkelijk niet dat de belangen van omwonenden ondergeschikt zijn aan de luchtvaart. Nee, wat ons betreft betekent het toestaan van extra bebouwing juist een extra reden om de luchthaven niet nog verder te laten groeien. Wij denken dat de provincie in dat overlegorgaan daarop in zou moeten zetten. Overigens snappen wij niet helemaal wat het nou betekent dat gemeenten verantwoordelijkheid dragen voor eventuele klachten, dus misschien kan de gedeputeerde daar nog even een toelichting op geven. Wij maken ons ook wat zorgen, bijvoorbeeld over de consequenties van het gebruik van de term BSG. Het mag niet zo zijn dat tijdelijke bebouwing in open gebied of aan de randen van stedelijk gebied, sluipenderwijs onderdeel wordt van BSG. Wij moeten ons landelijk gebied zorgvuldig beschermen en daarom zijn wij mede-indiener van het amendement van GL, PvdD en SP om duidelijk te maken hoe wij BSG precies willen interpreteren. Wij vinden het ook onverstandig om vooruitlopend op de discussie over bebouwing aan de kust, nu al ruimte te scheppen om sportpaviljoens mogelijk te maken. Ook daarom dienen wij mede het betreffende amendement in. Ten slotte stelt dit voorstel dat een deel van het toetsingskader niet wordt opgenomen in de PRV zelf, maar wordt uitgewerkt in nadere regels. Dat vinden wij op zich een goed idee, want dat biedt mogelijkheden om snel te reageren op maatschappelijke ontwikkelingen. Echter, het lijkt ons niet verstandig om deze bevoegdheid bij GS neer te leggen. Daarmee stellen wij een deel van het democratische proces buiten werking. Wij dienen daarom samen met de PvdD en de SP het amendement in waarin wij die bevoegdheid bij PS laten. Daarmee kunnen wij nog steeds snel en dynamisch reageren, maar houden wij de democratische controle netjes in stand. Als laatste nog een reactie op het amendement dat door de SP is ingediend over de termijn van tien jaar voor aanpassing van de PRV. Wij zijn het op zich van harte eens om die termijn in te korten en dat is belangrijk, want tien

jaar is erg lang. Als wij dat zo houden, dan is onze PRV bijna een wassen neus. Dan vragen wij aan twee colleges van B&W verder om het een keer te gaan verwerken. Echter de termijn van een jaar vinden wij wel heel erg kort, wij zijn bang dat dat tot haastwerk leidt, dus wij zouden willen voorstellen om daar drie jaar van te maken.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Complimenten aan GS voor het zorgvuldige proces dat is doorlopen om tot deze voordracht te komen. Er is veel overleg geweest met de regio's en de inspraakreacties zijn goed behandeld. Het betreft vooral beleidsarme wijzigingen, uitzondering daarop is dat het nu mogelijk wordt om binnen de 20 Ke-zone woningen te bouwen, die hard nodig zijn voor de vele mensen die in de provincie op zoek zijn naar woonruimte. Ook wordt de noodzakelijke transformatie van verouderde kassen naar woningbouw mogelijk gemaakt in Greenport Aalsmeer. Hierbij willen wij aantekenen dat grootschalige nieuwe invullingen, ook al liggen ze binnen bestaand stedelijk gebied, toch worden voorgelegd aan de ARO. Ik hoop dat de gedeputeerde hier iets over kan toezeggen. De PvdA ziet deze wijzigingen als een duidelijke opstap naar de Omgevingsvisie Noord-Holland 2050, waar dit jaar een goede start mee is gemaakt. De regio's krijgen daarin een duidelijke en grotere bevoegdheid om integraal naar ontwikkelingen te kijken en goede en verantwoorde keuzes te maken. Niet alleen kijken naar waar woningen en bedrijven kunnen komen, maar deze locaties zorgvuldig afwegen tegen andere waarden zoals het open landschap, natuur, weidevogelgebieden en ruimte voor water. Met deze gewijzigde PRV zijn de gemeenten en de regio's aan zet om met plannen te komen. Wij gaan ervan uit dat de provincie haar kaderstellende rol optimaal blijft vervullen. Dat betekent dat de provincie duidelijk moet stellen wat wel en niet mogelijk is buiten BSG. Bovendien moeten GS op zoek gaan naar nieuwe bouwlocaties, natuurlijk in overleg met de regio's. Het is duidelijk dat wij daarmee niet kunnen wachten tot de Omgevingsvisie een feit is. Om over tien jaar over voldoende woningen te kunnen beschikken, moeten er binnenkort aanvullende locaties in overleg met de regio worden gezocht en aangewezen. Omdat deze PRV een toch wat andere werkwijze bevat waarbij meer ruimte komt voor gemeenten en regio's, vinden wij het belangrijk dat deze werkwijze aan het eind van 2017 wordt geëvalueerd. Kunnen GS deze evaluatie toezeggen? Dan het laatste punt. De Omgevingswet wordt in 2019 van kracht en deze kiest duidelijk voor een andere werkwijze met meer nadruk op participatie van burgers en bedrijven. Goede participatie wordt een belangrijk onderdeel van de besluitvorming. Ook wij als provincie proberen daar al meer vorm aan te geven. Hoewel wij dat via deze PRV niet kunnen afdwingen, gaan wij ervan uit dat GS in overleg met de regio's de noodzaak van goede burgerparticipatie benadrukken, niet om verplichtend en controlerend op te treden, maar door te inspireren en aandacht te vragen in contacten met gemeenten. Wij gaan ervan uit dat wij in de evaluatie van 2017 kunnen lezen hoe de participatie vorm heeft gekregen.

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. De PRV-wijziging is voorgelegd als beleidsarm, maar vraagt wel een nieuwe manier van samenwerking in de regio. Er zijn in de voorbereidende vergaderingen ook door D66 veel vragen gesteld over de wijziging van BBG naar BSG, want wat kunnen de gemeenten straks doen met hun volkstuinen en sportvelden? Die vallen op veel plekken straks onder BSG. Hoe zit het met een kleine ontwikkeling van bijvoorbeeld tien woningen? Die zijn per slot van rekening straks niet ladderplichting. Hebben wij wel voldoende geborgd dat die

- ontwikkelingen ons waardevolle landschap niet aantasten? De enige manier om daar echt achter te komen, is om het gewoon te gaan doen en met de nieuwe werkwijze aan de slag te gaan. D66 is hier positief over en heeft vertrouwen dat de regio's in goed onderling overleg te werk zullen gaan. De manier waarop de PRV-wijziging is voorbereid met veel overleg over de ingediende zienswijzen, is een mooi voorbeeld van deze nieuwe werkwijze. Er is geluisterd naar elkaars belangen en er is een echt gesprek gevoerd. De brief namens de 18 Noord-Hollandse gemeenten waarin zij hun zienswijzen intrekken, is hier een mooi bewijs van. Wat D66 betreft, een goed voorbeeld dat hopelijk doet volgen. Het is voor ons cruciaal dat het gesprek tussen de regio's en de provincie open gevoerd blijft worden, zodat partijen elkaar niet zullen verrassen en dat onze belangen voor onder andere duurzaam ruimtegebruik en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit op een juiste wijze in de afspraken worden verankerd. D66 wil graag dat het gesprek over ontwikkelingen niet alleen ambtelijk gevoerd wordt, maar dat de Noord-Hollandse inwoners de ruimte krijgen om over die ontwikkelingen in gesprek te gaan. Het inrichten van een goed participatieproces is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Ik wil GS wel vragen of zij eventueel bereid zijn om participatie mee te nemen in de nader vast te stellen nadere regels en of zij het onderwerp actief in de gesprekken mee willen nemen om regio's te inspireren met goede voorbeelden van participatieprocessen, passend bij de ontwikkelopgave. De PRV-wijziging zal ingaan per 1 maart 2017. Hierdoor hebben de regio's de tijd om regionale afspraken te maken en vast te leggen. Een goed moment voor de regio's om hun raden te betrekken. Wij zullen onze fractiegenoten in de raden hier alert op maken. D66 gaat graag de uitdaging aan om met deze nieuwe regels aan de slag te gaan en is benieuwd hoe zij in de praktijk gaan werken. Wij zouden hier graag als er ervaringen zijn opgedaan, weer met elkaar over in gesprek gaan. Een tussentijdse evaluatie geeft ons meer inzicht en die kunnen wij benutten bij een volgende wijziging en de nog op te stellen Omgevingsverordening. Kunnen GS deze evaluatie toezeggen?
- 1195 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. 50plus wil iedereen bedanken voor het vele werk dat in deze voordracht is gestoken, ook in de nota van beantwoording en de extra gesprekken die er zijn gevoerd met gemeenten. Zij kan echter niet instemmen met alle voorgestelde wijzigingen van de huidige PRV. De meeste wijzigingen kunnen onze goedkeuring wegdragen, maar sommige niet. Dat er regionale afspraken worden gemaakt, juichen wij toe. Wij vinden het opmerkelijk dat met betrekking tot transformatie van bestaande gebouwen ten behoeve van woningen wordt meegewerkt binnen de 20 Ke-contour en binnen bestaand glastuingebied om zogenaamd de leefbaarheid van kleine kernen te behouden. Ik las zelfs in de stukken dat men erg begaan was met de leefbaarheid in Zwanenburg. Tegen alle fracties die zo enthousiast zijn om te gaan bouwen binnen de 20 Ke-contour, zou ik zeggen, ga eens een weekend logeren in Zwanenburg waar je in de zomer geen twee minuten in de tuin kunt zitten. Dan vraag ik mij af of u nog steeds zo begaan bent en er extra woningen bij moeten komen. Wij vinden de overlast voor de bewoners in dat gebied al enorm groot en hadden graag gezien dat er ook transformatie mogelijk is naar kleinschalige woningbouw buiten stedelijk gebied. Dat is echter niet het geval, dat vinden wij bijzonder hypocriet en daarom stemmen wij niet in met deze wijziging PRV.
- 1210 Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): Voorzitter. Wij sluiten vandaag een lang proces af waarin gesproken is over de wijziging van de PRV, beleidsarme wijzigingen en toch hebben wij er heel lang over

gedaan, want deze wijzigingen betekenen ook een opmaat voor een cultuuromslag die wij conform de Omgevingswet met elkaar zullen moeten maken. Daarbij is mij duidelijk geworden dat de gemeenten heel goed in staat zijn hun taken uit te voeren die zij na de decentralisatie zullen krijgen. Zij kunnen prima afwegingen maken, bewoners informeren en rekenschap geven van al hun besluiten in regioverband, en toch lijken deze gemeenten niet altijd het volle vertrouwen te krijgen van de provincie. Daarin lijken wij niet altijd consequent, want als wij vinden dat de regio's met elkaar moeten bepalen waar de ambities blijven liggen, blijven wij dan op onze handen zitten met ons vertrouwen of gaan wij elke keer weer langs met de vraag of het wel goed gaat en vinden wij dat gemeenten voor elke aanpassing weer langs de provincie zouden moeten gaan? Daarom verzoek ik de provincie minder wispelturig te zijn. Bij de decentralisatie zullen taken en verantwoordelijkheden worden verdeeld. De mate waarin het verdelen vertrouwen geeft en heeft, bepaalt mijn inziens in grote mate het succes. Ik verwacht een werkwijze die ook van ons wordt verwacht, wees consequent en daardoor betrouwbaar en laat los. Een goed verstaander kent deze woorden reeds. Ik kan de gedeputeerde vanaf deze plek niet zien, maar het zijn inderdaad – soms een beetje aangepast – de woorden van onze gedeputeerde Ruimtelijke Ordening. Zij schreef dat op haar weblog in juli. Op dat moment was de ontwerpwijziging net ter inzage gelegd en hadden wij deze besproken in deze commissie. De woorden 'laat los en heb vertrouwen in onze lokale democratie' zaten toen al in de inbreng van het CDA, maar eerlijk is eerlijk, wij zagen dat niet altijd even goed terugkomen. Er werden dan ook pittige zienswijzen ingediend en meer overleg met de regio volgde. Dit was hard nodig, maar met resultaat. Ik weet van onze voorzitter dat wij onze bijdragen in de commissies niet worden geacht te herhalen in de Staten, maar de complimenten die wij als CDA richting de gedeputeerde hebben gemaakt, wil ik wel herhalen. Het overleg met de regio Noord-Holland-noord heeft geresulteerd in het terugtrekken van een pittige zienswijze en daarvoor verdient deze gedeputeerde een pluim. Ook complimenten voor de duidelijkheid rondom het vacuüm dat zou kunnen ontstaan rondom detailhandel, waarover wij in de commissie hebben gesproken. De oplossing ligt immers niet in meer, maar in beter. Ook is het goed dat de rol van de ARO nader is gespecificeerd en dat er geen rol voor de ARO is weggelegd binnen BSG. Nog een aantal vragen. Hoe zit het met een woningbouwlocatie binnen de 20 Ke? Heeft de provincie hier een rol als het gaat om een enkele woning? Wij begrepen dat de provincie niet strenger is dan het Rijk binnen deze 20 Ke-contour, maar daar lijkt het wel op. Is er nog steeds sprake van overlappende regiems en wat gaan wij daaraan doen? Welke lessen leren wij van deze wijziging en wat nemen wij mee in de Omgevingsvisie? Ik hoorde al een aantal fracties spreken over een evaluatie en het lijkt mij goed dat mee te nemen in de behandeling van de Omgevingsvisie. Dan nog een zorg die bij ons leeft en dat is de woningbouwopgave die wij met elkaar hebben vastgesteld, 240.000 woningen binnen de MRA, stelt u zich dat eens voor. Het CDA ziet de provincie en de gemeenten gezamenlijk voor deze uitdaging staan. Dat vraagt van ons dat wij hindernissen moeten opruimen in plaats van deze te plaatsen. De creativiteit waarmee de gedeputeerde de gemeenten oproept als het gaat om het zoeken naar geschikte locaties, zullen wij ook zelf moeten laten zien. Geef daarbij de ruimte aan gemeenten en wees als provincie dienstbaar. Dat is zoals het CDA het graag ziet en van groot belang om de leefbaarheid binnen de provincie te behouden.

1255 De **VOORZITTER**: Wij zijn aan het einde van de eerste termijn. Ik schors de vergadering tien minuten voor overleg door het college. Ik heropen de vergadering.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Ik hoorde in een van de bijdragen een mooi citaat van de heer Gersteling: "Dat Noord-Holland er nog zo mooi bij ligt, is te danken aan de provincie". Dat klopt en het mooie is, dat blijft ook zo, want voor u ligt wel degelijk een beleidsarme wijziging van de PRV, waarbij het vooral om een andere manier van werken gaat met uitzondering van het verhaal over de 20 Ke-zone rondom Schiphol. Dat is natuurlijk niet beleidsarm, maar dat zijn de afspraken die wij met het Rijk en de sector hebben gemaakt over op welke wijze er binnen de 20 Ke-zone transformatie mogelijk moet zijn. Dank voor de complimenten voor het resultaat, het is inderdaad een intensief proces geweest met veel overleg met gemeenten en regio's en met alle indieners van zienswijzen. Wij hebben gesproken en gevraagd wat zij precies bedoelen en of wij dat goed begrepen hebben. Uiteraard alles bij elkaar heeft het wel 14 maanden geduurd, bijna een olifantsdracht, maar nu ligt er iets waar de regio's en gemeenten mee aan de slag kunnen. Wij zullen in de loop van de tijd gaan zien hoe dit werkt, ermee aan de slag gaan en het is belangrijk om deze werkwijze te evalueren. Daar hebben drie partijen naar gevraagd. Een partij had het over het derde kwartaal en de ander over het einde van het jaar, maar laten wij afspreken dat wij in de tweede helft van het jaar de evaluatie doen en er bij u op terugkomen. Wij vinden het ook fijn om te weten, want misschien moeten wij bijsturen en het is ook input voor de Omgevingsvisie, waarbij wij kijken of deze werkwijze een goede en werkbare situatie is. Het is zeer behulpzaam als input voor de Omgevingsvisie, dus die evaluatie kan ik u toezeggen. In reactie op de heer Van Raan, die zegt, de PRV is het kader en de nadere regels zijn de uitvoering en de essentie van de wijziging van de PRV, dat zit hem juist in het feit dat de manier waarop je dingen moet gaan doen, die zijn uit het kader gehaald en dat zijn de nadere regels geworden. Ik kom hier bij de amendementen op terug. De heer Klein vroeg wat bedoeld werd met gemeenten die verantwoording moeten nemen als er klachten zijn ten gevolge van nieuwbouw. Dat is onderdeel van de afspraken die wij met het Rijk, de regio en de luchtvaartsector hebben gemaakt, dat omvat juist dat gemeenten waar deze ruimtelijke afweging zal plaatsvinden, er is hier wellicht meer geluid dan elders, maar wij vinden het belang van de woningbouw ook relevant, dat de gemeenten de volle verantwoordelijkheid dragen voor de extra planologische ruimte die er wordt gegeven en dat zij gaan zorgen voor een goed systeem van klachtenafhandeling, informeren en vrijwaren van de luchtvaartsector voor eventuele extra kosten. Dit pakket van maatregelen wordt uitgewerkt en zal tot de afspraken leiden. Dit is wat er in de PRV staat. Hoe het eruit komt te zien, is een nadere uitwerking. D66 vroeg hoe het zit met sportvelden. Deze worden op dit moment aangemerkt als BSG en als je op zo'n locatie woningbouw wilt gaan realiseren, dan moet je voor de sportvelden een andere locatie zoeken. Als dat in het landelijk gebied terechtkomt, moet daar de afweging nut en noodzaak gaan plaatsvinden. Het zit ook in de beantwoording van de vragen naar aanleiding van de commissiebehandeling die wij naar u toe hebben gestuurd. U hebt gevraagd, blijft het landelijk gebied voldoende beschermd en hoe is geborgd dat er niet kleine aantallen woningen in het landelijk gebied worden gerealiseerd. Dat is verwerkt in artikel 5.c, daarin staat wat wel en niet mogelijk is in landelijk gebied. Dan heb je het over tot en met elf woningen, daarboven heb je het over een woningbouwlocatie en dan zul je het hele traject van nut en noodzaak moeten

doorlopen. Het CDA vroeg hoe het zit met de woningbouw binnen de 20 Ke en zijn wij daar strenger dan het Rijk. De 20 Ke is een geluidszonering en het Rijk zegt, dit zijn de zones die wij hanteren en op bepaalde plekken vinden wij het vanuit de geluidsbelasting acceptabel dat daar geluidsgevoelige bestemmingen worden gerealiseerd. Wat de provincie betreft, kan dat binnen het BSG, maar niet in het landelijk gebied en dat is een element in de PRV dat niet alleen geldt rondom Schiphol, maar voor de hele provincie. Wij zijn niet strenger dan het Rijk. Het Rijk gaat over het geluid en wij gaan over de ruimtelijke inrichting en de landschappelijke waarde daarvan. Wij hebben het met name over het buitengebied. Het CDA heeft gesproken over de woningbehoefte op langere termijn, hoe dat wordt ingevuld. De PvdA dacht dat hier locaties voor moeten komen. Daarop komen wij terug bij de nadere uitwerking van actiepunten 1.1 en 1.2 uit de MRA Actieagenda, want daarin vindt de hele inventarisatie plaats. Dat staat los van deze beleidsarme wijziging, de andere manier van werken waar wij het over hebben gehad. Dank voor de complimenten voor het proces, met name voor alle ambtenaren die een enorme klus hebben gehad om dit pakket aan u te kunnen presenteren. Dan de amendementen. A29 gaat over de definitie BBG en BSG en om een eigen variant van BSG te introduceren, namelijk een andere definitie aan te houden dan het Rijk. Die ontraad ik, want dat is juist een van de dingen die wij met deze wijziging aan u voorleggen, de definitie BSG in lijn brengen met het Rijksbeleid, zodat er een definitie voor is. Wij willen dat probleem juist oplossen. A30 over de jaarrond strandbebouwing. U stelt een beperking voor ten opzichte van de vigerende ruimtelijke verordening. Dat betekent dat u beleid gaat toevoegen en dat stellen wij nou juist niet voor. De beleidsactualisatie ten aanzien van kust- en strandzonering vindt nu juist plaats en als daar wijzigingen uit voortvloeien, dan worden die uiteraard aan u voorgelegd.

De heer **KRAMER** (GL): Ik kan u hier niet helemaal volgen. U hebt het erover dat het amendement beleidsrijk zou zijn, maar wij stellen alleen voor een begrip te schrappen uit de door u toegevoegde ruimte voor sportpaviljoens.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Wij hebben gemerkt dat de definitie niet passend is voor wat er op dit moment is. Wij hebben hem juist passend gemaakt zoals bedoeld en wat u wilt is een en ander eruit schrappen en dat is een beperking ten opzichte van de vigerende PRV.

De heer **KRAMER** (GL): Hier ben ik erg door verrast, want dit staat nergens in de stukken en dat is ook in de commissie niet aan de orde geweest. Het gaat echt om een verruiming van de huidige bepalingen, anders zou het ook niet nodig zijn om sportpaviljoens toe te voegen.

De **VOORZITTER**: Dat is nou de waarde van een plenair debat.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Het amendement 31 over de regionale afspraken, de burgerparticipatie. Wij zijn van mening dat het primair aan de gemeenten is om burgerparticipatie vorm te geven en te organiseren en dat de raad en het college samen afspreken hoe zij de onderlinge informatievoorziening laten verlopen. Wij vinden dat het niet in het kader van de PRV moet zitten en ook niet in de nadere regels zoals D66 heeft voorgesteld. Wij snappen wel waar u het over heeft, wij delen uw wens om burgers, organisaties en belanghebbenden mee te nemen in



ontwikkelingen en wij zullen daarom in de aanbiedingsbrief aan de gemeenten als de PRV is vastgesteld, nadrukkelijk burgerparticipatie onder de aandacht brengen en meegeven dat wij daar zeer aan hechten.

1345 Mevrouw **STRENS** (D66): Dank u wel dat u het daar onder de aandacht wilt brengen, maar wilt u dit meenemen in de evaluatie? Dat is volgens mij ook gevraagd door de PvdA.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Wij kunnen in ieder geval vragen op welke wijze dat heeft plaatsgevonden en wat de ervaringen daarmee zijn. De evaluatie is in eerste instantie gericht op hoe de nadere regels uitpakken. Dan A32 over de woningbouw binnen de 20 Ke-contour en luchtkwaliteit. Bijna een jaar geleden zijn hier schriftelijke vragen over gesteld. Wij hebben aangegeven dat er vanuit de staatssecretaris geen aanleiding is om ontwikkelingen te stoppen. Het onderzoek duurt nog zeker vijf jaar en wij zien er geen reden voor om deze verruiming van de bouw binnen de 20 Ke-contour en binnen BSG anders te formuleren dan wij nu hebben gedaan.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ik snap uw redenering, maar stel dat over vijf jaar blijkt dat het ultrafijnstof echt schadelijk is, wat gaan wij dan doen.

1360 Gedeputeerde **GELDHOF**: Wij gaan niet vooruitlopen op ontwikkelingen die wij nu nog niet weten. Wij voegen ons naar hetgeen door het Rijk is voorgesteld, namelijk er is op dit moment geen aanleiding voor paniek of om ontwikkelingen te stoppen en wij wachten het onderzoek af. Dus die ontraad ik. Dan A33. Dit raakt aan de kern van wat hier voorligt, de kaders zitten in de PRV en de uitvoering is aan GS en dat is precies conform de taakverdeling tussen GS en PS.

1365 De heer **VAN RAAN** (PvdD): Ik heb hier een vraag over, want misschien begrijpen wij het niet goed. Ik heb hier de conceptuitvoeringsregeling voor mij. In artikel 1 staat dat de regionale afspraken worden gemaakt over de ontwikkeling et cetera en zijn gebaseerd op RAP Wonen. Stel nou voor dat GS de regels gaan uitvoeren en vaststellen en besluiten uit de uitvoeringsregels te halen dat de regionale afspraken niet meer gebaseerd zijn op RAP. Noemt u dat dan het veranderen van een kader of is dit uitvoering geven aan een regel?

1375 Gedeputeerde **GELDHOF**: Ik hoop dat ik u begrijp. Het opstellen van een RAP of Plabeka of anderszins, zijn dingen die al in nadere regels zitten. Dit is in feite de uitwerking ervan.

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Ik heb mezelf niet goed uitgedrukt. Op dit moment zegt u in de conceptregels, wij baseren ons op de RAP. U kunt dus zelfstandig als GS besluiten deze regel aan te passen en het niet meer te baseren op de RAP. Dan past u toch de facto een kader aan?

1380 Gedeputeerde **GELDHOF**: Behalve dat de kern van de Rijksladder voor duurzame verstedelijking is dat regio's met elkaar in gesprek zijn en met elkaar uitzoeken op welke wijze zij welke ontwikkelingen waar mogelijk willen maken. Daar zijn bepaalde instrumenten voor en dat is uitvoering.

1385 De heer **VAN RAAN** (PvdD): U geeft mij dus eigenlijk gelijk?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Het is inderdaad aan GS om die uitvoering te veranderen, maar wij zullen ervoor moeten zorgen dat die uitvoeringsregels dusdanig zijn dat het resultaat is dat je werkbaar met de kaders overweg kunt. Ik ontraad hem wel. Laat dat duidelijk zijn.

1390

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Wat mij zo bijzonder lijkt, is dat in de ene periode iets wordt aangemerkt als kaderstellende bevoegdheid, dus belandt dat in de verordening. Op een ander moment wordt gezegd als het gaat over dezelfde inhoud, dat vatten wij het op als uitvoering en dat hoort thuis in de regelgeving. Dat kan niet samengaan. Het gaat dus om een keuze en het is altijd aan PS om te bepalen wat zij zelf zien als kaders die zij meegeven aan GS en dat doen de Staten ook als zij meegaan met het voorstel van GS, maar de logica ontbreekt. Bent u dat met mij eens?

1395

1400

Gedeputeerde **GELDHOF**: Er zal altijd in de loop der jaren op een andere manier gekeken worden wat de beste manier van werken is om dingen voor elkaar te krijgen. In dit geval is het zo, dat er weleens gaande de rit elementen opduiken waarvan je denkt, hadden wij dat nou maar in de regels vastgelegd, dan hadden wij een veel beter resultaat gekregen. Daarom zit de uitvoering bij GS, want wij kunnen meer wendbaar en flexibeler ervoor zorgen dat er regels zijn die tot de gewenste resultaten leiden. Als voor elk dingetje dat anders wordt, de PRV moet worden gewijzigd, dan zijn wij 14 maanden verder en ik denk niet dat dat wenselijk is. Maar ik ben het met u eens, in de loop der jaren kunnen inzichten veranderen in wat de beste manier is om dingen te regelen.

1405

1410

De heer **SLETTENHAAR** (VVD): Als de nadere regels via B&W plaatsvinden, dan is het logisch dat het via GS gaat, anders krijg je een scheve werkwijze.

1415

Gedeputeerde **GELDHOF**: Het is aan de gemeenten, in dit geval aan B&W, om uitvoering te geven en zich te houden aan de kaders die wij als provincie meegeven. Ik weet niet of dat tot scheve verhoudingen leidt als er iets in zou staan. U bedoelt dat GS praten met wethouders en Staten praten met raden, bedoelt u dat?

1420

De heer **SLETTENHAAR** (VVD): Precies, de voorkeursvariant is dat via B&W te laten doen en zij hebben de mogelijkheid om de raden erbij te betrekken. Op het moment dat je dat in de Staten laat landen, dan ontstaat er een ander proces dat ook meer tijd kan kosten.

1425

Gedeputeerde **GELDHOF**: Ik denk dat het ook juist past bij deze tijd om wendbaar en flexibel te zijn, flexibel niet in de zin om heel veel mogelijk te maken, maar wel om steeds goed te kijken of je de dingen zo hebt opgeschreven dat het ook klopt met het beoogde doel dat je wilt bereiken en ervoor te zorgen dat Noord-Holland er nog steeds zo mooi bijligt als het er nu bijligt.

De heer **SLETTENHAAR** (VVD): Ik beschouw dit als een ja.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik begrijp het niet helemaal, de nadere regels geven flexibiliteit, maar die kunnen toch net zo goed door PS worden vastgesteld? Dat hoeft toch niet in een 14 maanden  
1430 procedure via de wijziging van de PRV? Ik heb net een bijlage 6 erbij gepakt en daarin staat het oude artikel rondom strandzoning en de voorgestelde nieuwe tekst. Ik snap werkelijk niet hoe het kan dat sportpaviljoens in de oude tekst er wel onder vielen en dat u zegt dat wij met het amendement dat wij voorstellen, een verkrapping, een beperking van het beleid toepassen.

1435 Gedeputeerde **GELDHOF**: 14 maanden is in dit geval heel lang, maar dat betekent dat het een cultuuromslag is, dat door verschillende fracties benadrukt is. Het heeft tijd nodig om het te snappen, hoe werkt het, wat is de bedoeling, oké, we moeten het anders inrichten. Dat heeft 14 maanden geduurd, maar normaal gesproken de allersnelste tijd waarop je een PRV kunt wijzigen, moet je toch echt minimaal een halfjaar rekenen, want het moet allemaal ter visie worden gelegd,  
1440 er kunnen zienswijzen worden ingediend, er moet een nota van beantwoording worden opgesteld, commissie- en Statenvergadering en dan ben je minstens een halfjaar onderweg.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik vraag niet naar de PRV, maar naar de nadere regels.

1445 Gedeputeerde **GELDHOF**: Als de nadere regels in de PRV staan, dan zal de PRV moeten worden gewijzigd. Nu staan ze niet in de PRV, er staat: GS stellen nadere regels en stellen die vast en die hebben juist wendbaarheid en flexibiliteit, waardoor wij veel actueler kunnen inspelen op ontwikkelingen. Daar is iedereen bij gebaat. A34, aanpassing van de termijn van bestemmingsplannen.

1450 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Sorry, voorzitter, ik wil geen tijd rekken, maar een antwoord op de vraag krijgen is toch het minimale wat ik kan verwachten.

De **VOORZITTER**: Er komt ook nog een tweede termijn en de gedeputeerde was inmiddels met  
1455 een ander amendement bezig. U kunt in tweede termijn vragen om antwoord, ik heb niks gehoord.

Gedeputeerde **GELDHOF**: A34, die wilt u terugbrengen naar wat wij juist gaan schrappen. U moet het zo zien, dit wordt juist geregeld in de nadere regels en u wilt ze juist weer terugbrengen in  
1460 de PRV. Dat is niet wat hier voorligt. U vraagt bijvoorbeeld dat nieuwe woningbouw of kantoorlocaties en bedrijven in de nieuwe PRV worden gehandhaafd en niet gedelegeerd zijn aan GS. U moet dat toch anders lezen. Detailhandelsbeleid en ander beleid stelt u vast en daarna volgt de uitwerking en vertaling van op welke wijze er invulling moet worden gegeven, dat is uitwerking en dat is aan GS. Dat staat in de nadere regels. Het detailhandelsbeleid stelt u vast.  
1465 Die zal ik ook ontraden. De aanpassing van de termijn van bestemmingsplannen, dit terugbrengen naar een jaar en ik heb ook drie jaar gehoord. Het aanpassen van de geldingsduur van bestemmingsplannen heeft niet ter visie gelegen. Op dit moment is dat tien jaar, maar ik begrijp dat u daar wat actueler op in wilt spelen. Ik heb daar begrip voor en bij de volgende wijziging wil ik onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om termijnen van bestemmingsplannen

1470 aan te passen. Op dit moment hiermee inzetten en het op een of drie jaar zetten, wil ik u ten  
zeerste ontraden, het heeft niet ter visie gelegen, wij kunnen niet overzien wat de gevolgen zijn  
voor gemeenten en wat ermee fout zou kunnen gaan. Ik ontraad deze, maar ik zeg u toe dit mee  
te nemen bij de volgende wijziging van de PRV. Ik heb nog een vraag, namelijk of ontwikkelingen  
binnen BSG langs de ARO moeten en dat was een vraag van de PvdA. Dat is een antwoord dat wij  
1475 hebben gegeven naar aanleiding van de commissievergadering. Het beoordelen van ruimtelijke  
kwaliteit binnen BSG zien wij als een verantwoordelijkheid van de betrokken gemeenten. Als het  
gaat om een locatie buiten BSG, dan is iets agrarisch gebied en komt het wel langs de ARO, als  
het binnen BSG is, gaat het niet langs de ARO, als het wel een grote ontwikkeling is die zowel  
binnen als buiten de BSG ligt, dan zal ARO adviseren op de samenhang van het geheel. Dat blijft  
1480 hoe wij het willen gaan doen.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ik baseer mij op het antwoord van GS naar aanleiding van de  
commissie. Het gaat ook over majeure ontwikkelingen. Hoe moet ik het zien? Dat het om een kas  
gaat die voor de helft in Aalsmeer staat binnen de grens en de andere helft erbuiten? Wat bedoelt  
1485 u met grootschalige ontwikkelingen? Is het niet eenvoudiger om zo'n ingreep van kastuinbouw  
helemaal langs de ARO te laten gaan?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Op het moment dat het BSG is, is dat formeel voorbehouden aan  
gemeenten om daar een mening over te hebben, maar als iets heel veel impact heeft op de  
1490 omgeving of er voor de helft overhangt, dan moet je dat wel in samenhang beoordelen en niet  
alleen het deel buiten BSG.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter, het lijkt mij zorgvuldiger om vooruit te denken en  
het hele gebied te nemen, maar goed, dat zijn wij niet met elkaar eens.  
1495

Gedeputeerde **GELDHOF**: Het is niet onze bedoeling om iedere ontwikkeling binnen BSG langs de  
ARO te laten gaan. Dat zien wij echt als verantwoordelijkheid van de gemeenten.

De **VOORZITTER**: De beantwoording is afgerond, dat betekent dat we naar de tweede termijn  
1500 gaan.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Mogen wij een schorsing aanvragen voor tien minuten?

De **VOORZITTER**: De PvdA heeft behoefte aan schorsing. De vergadering is tien minuten  
1505 geschorst. Ik heropen de vergadering.

#### *Tweede termijn*

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. De gedeputeerde houdt vast aan haar uitleg van de wijzigingen  
1510 van de PRV, dat die op een uitzondering na, beleidsarm zijn, maar in de antwoorden op vragen  
van de commissie valt heel duidelijk te lezen dat de omzetting van BBG naar BSG een  
versoepeling inhoudt en dat wordt onderstreept door talrijke voorbeelden die in de stukken

staan. Het zijn de voorbeelden die ons ertoe hebben gebracht om te zeggen, dat moeten wij niet willen. Een dergelijke generieke wijziging door verandering van de definitie moet je niet willen.

1515 Daarom willen wij vastgelegd hebben wat op voorhand niet onder BSG valt. Je kunt altijd ontwikkelingen toestaan, maar niet omdat het automatisch bij gemeenten ligt. Dat is de crux. Eigenlijk wordt het bevestigd, omdat de gedeputeerde zegt, hier wordt het ARO niet voor ingeschakeld, dus wij hebben er niets meer over te zeggen. Dan het tweede punt, de evaluatie. Dat is kennelijk het toverbegrip geworden voor de PvdA en D66 om de risico's die wij toch lopen  
1520 met een aantal wijzigingen in dit voorstel, te ondervangen. Laten wij eens kijken hoe het werkt. Maar wat nu als er een gemeente is die het in zijn hoofd haalt – en die discussies zijn niet nieuw – om bijvoorbeeld op een volkstuincomplex nieuwbouw te gaan toepassen, bijvoorbeeld grenzend aan bebouwing maar wel liggend in de Scheggen van Amsterdam, is dat dan iets wat wij zouden moeten toestaan? Als dat onder BSG valt, hebben wij niets toe te staan. Wat doe je  
1525 dan met je evaluatie? Zeg je dan, dit is niet helemaal wat wij willen, wat wij gewild hadden, laten wij nu maar weer de regels aanscherpen en waar zit je dan met je verworven rechten? Kunnen wij een dergelijke ontwikkeling als die gaande is, dan überhaupt nog stoppen? Volgens mij kunnen wij dan alleen maar wat aanscherpen wat betrekking heeft op alle toekomstige gevallen, waar nog geen procedures over gaande zijn. Dus onverstandig, als je deze gebieden – de voorbeelden  
1530 staan in het amendement, BSG – als je die situaties wilt voorkomen, dan moet je dat nu regelen als PS.

Mevrouw **STRENS** (D66): U bent het toch ook met mij eens dat in de gemeenteraden de discussie plaatsvindt over het al dan niet bebouwen van de volkstuinen en als die buffers zo belangrijk  
1535 zijn, dan zullen ook de gemeenteraden zich daar hard voor maken. Ik ben niet zo bang dat alle volkstuinen met deze wijziging morgen bebouwd zullen zijn.

De heer **KRAMER** (GL): Ik kan daar volmondig ja op zeggen, natuurlijk zitten er verstandige mensen in een heleboel gemeenteraden, maar in de politiek weet je nooit hoe zaken lopen en wat  
1540 je hier regelt, heeft te maken met situaties die je misschien niet verwacht en als je die situaties onwenselijk acht, dan heb je daar een PRV voor. Daar draait het om. Het heeft niets met wantrouwen tegen gemeenten te maken, het heeft te maken met de manier van regelen van zaken waarbij je je als PS of als provincie niet op voorhand buitenspel zet. De strandbebouwing. Het is van tweeën een, of sportpaviljoens vallen onder de bestaande regeling – dan hoeven GS  
1545 geen voorstel te doen aan PS om sportpaviljoens te gaan regelen – of ze vallen er niet onder en dan is het zeer terecht vanuit de optiek dat je het wenselijk acht dat die sportpaviljoens er komen, dat je dat opneemt in je voorstel. Daarvoor hebben wij een amendement, niet omdat wij tegen sportpaviljoens zijn, maar omdat wij dit niet het moment vinden om de regels te verruimen op het gebied van de kustbebouwing. Nog een opmerking over het beleid van de 20 Ke-contour.  
1550 Het beleid bepalen wij, daar ben ik het eens met de gedeputeerde. De vervolgstap is althans als het gaat om ruimtelijke regelgeving, dat je dat beleid in de kern vastlegt in de PRV. Dat is de kaderstelling. Wat ik nu zie gebeuren is dat die stap wordt overgeslagen op een aantal punten door diverse relevante onderdelen uit de PRV te lichten en in de nadere regels te zetten. Ik ontzeg natuurlijk GS niet het recht om nadere regels te stellen, sterker nog, dat dragen wij via de  
1555 PRV aan GS op, maar wat ik bestrijd is dat het een goede bestuurlijke formule is om belangrijke

kaderstellende regelgeving in zijn geheel naar de nadere regels te transporteren. In die zin roep ik PS op die amendementen te steunen. Het laatste punt, wonen binnen de 20 Ke-contour. Het amendement van de PvdD hebben wij mede ondertekend. Dat amendement is principieel, daar staan wij achter. Ik hoor net dat het reglement van orde voorschrijft dat ik een amendement dat ik achter de hand heb voor het geval die het niet zou halen, alleen kan indienen als ik dat nu doe. Het is dus niet om het andere amendement te ondergraven, integendeel. Maar mocht dat onverhoopt geen steun verwerven, dan heb ik nog een amendement waar het de tekst betreft en dat betekent het toevoegen van een paar woorden "en ultrafijnstof". Als een bestemmingsplan voorziet in wonen binnen de 20 Ke-contour, dan moet de gemeente zich publiekelijk daarvoor verantwoorden, tekst en toelichting geven op te nemen in de toelichting bij het bestemmingsplan. Waar heeft dat betrekking op volgens de verordening? Op het maatschappelijk draagvlak en het geluid, maar wat er niet in genoemd wordt, is het ultrafijnstof, dat is ook iets waar je je voor moet verantwoorden en dat mensen moeten weten dat dat een rol heeft gespeeld in de afweging onverlet het onderzoek dat gaande is. Er is voldoende bekend inmiddels om te weten dat het niet zomaar wat is. Wij roepen PS op om het kleine amendementje dat vrij wezenlijk is, te steunen.

#### **Amendement 36/12-12-2016**

Woningen binnen de 20 Ke-contour

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016*

*Besluiten in voordracht 85-2016 aan artikel 1, onderdeel G toe te voegen: 'en (ultra)fijnstof', waardoor dat artikellid als volgt komt te luiden:*

*Artikel 1, G, Na artikel 5d wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:*

#### **Artikel 5e Woningen binnen de 20 Ke-contour**

1. *Voor de gronden binnen de 20 Ke-contour, zoals aangegeven op kaart 11 en de digitale verbeelding ervan, kan een bestemmingsplan voorzien in nieuwe woningen, uitsluitend binnen het bestaand stedelijk gebied.*
2. *In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan buiten bestaand stedelijk gebied voorzien in nieuwe woningen op de gronden binnen de 20 Ke-contour, zoals aangegeven op kaart 11 en de digitale verbeelding ervan:*
  - a. *die tot stand komen door toepassing van artikel 13a, artikel 16 of artikel 17 of;*
  - b. *waarvoor voor maart 2017 een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 8.9 van de Wet Luchtvaart is verleend.*
3. *Voor zover een bestemmingsplan nieuwe woningen toestaat op de gronden binnen de 20 Ke-contour, wordt in de toelichting van dat plan rekenschap gegeven van het feit dat op de betreffende locatie sprake is van geluid en (ultra)fijnstof vanwege het luchtverkeer en worden de redenen vermeld die ertoe hebben geleid om op de betreffende locatie nieuwe woningen te bestemmen, alsmede de uitkomsten van het onderzoek naar de maatschappelijke haalbaarheid hieromtrent.*

1600 *Toelichting:*

*De indieners van dit amendement zijn geen voorstander van het mogelijk maken van nieuwe woningen binnen de 20 Ke-contour rond Schiphol. Voor het geval een meerderheid van PS anders beslist, willen wij toch een bijdrage leveren aan verbetering van de tekst van artikel 5e. Als een bestemmingsplan voorziet in woningen binnen de 20 Ke-contour, moet de gemeente daarover publiekelijk tekst en uitleg geven. Volgens de voordracht heeft die toelichting betrekking op de 'maatschappelijke haalbaarheid' en op het aanwezige 'geluid vanwege het luchtverkeer'. Over het zeker zo belangrijke fenomeen van '(ultra) fijnstof', dat uitermate schadelijk is voor de volksgezondheid, wordt niet gesproken. Ten onrechte. Met dit amendement wordt deze ernstige omissie hersteld.*

1610

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties GL, SP*

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

1615

De heer **SLETTENHAAR** (VVD): Voorzitter. Dank aan de gedeputeerde voor de beantwoording. In eerste termijn heb ik gezegd eerst het preadvies af te willen wachten, maar alle amendementen zijn met uitstekende motivering ontraden en dat volgen wij ook, inclusief als daar fijnstof aan toegevoegd wordt, dan steunen wij die amendementen niet. De evaluatie is toegezegd. Het is voor de VVD prima als dat op een tijdstip in 2017 plaatsvindt dat GS schikt. Het is duidelijk dat dat gaat over de nadere regels en niet over andere zaken, zoals participatie. Participatie aan de voorkant als iets positiefs kenmerken in bijvoorbeeld een aanbiedingsbrief is uitstekend, maar wij vertrouwen de gemeenten dat zij dat zelf goed doen, want daar zijn zij ook heel erg goed in. Als ik termen hoor, als de gemeente het in zijn hoofd haalt zoals door de vorige spreker opgemerkt, dan vind ik dat wel wantrouwend, dat wil ik even gezegd hebben. Wij gaan kijken hoe het werkt, wij hebben er het volste vertrouwen in en het is belangrijk dat als je iets nieuws gaat doen, te kijken hoe dat gaat en daar met zijn allen een goed oordeel over te vormen en wij zien dat eind 2017 terug in de vorm van een evaluatie.

1620

1625

1630

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Voorzitter. Als je iets nieuws doet, moet je kijken hoe het gaat. Voor zover de wijsheid van de VVD. Ik kan er ook mee instemmen overigens. Dank voor de beantwoording van de vragen. Nog twee zaken. Onze amendementen zijn negatief geadviseerd, terwijl wij in het debat zagen dat de gedeputeerde ons in onze ogen materieel gelijk gaf, maar zij ontraadt hem toch en dat is best bijzonder. En passant stelt de gedeputeerde ook nog dat GS flexibeler zouden zijn als PS als het gaat om het aanpassen van nadere regels waarvan wij vinden dat PS die zouden moeten opstellen. Het tweede amendement, fijnstof en bouwen in de 20 Ke-norm. Wij stellen vast dat de gedeputeerde in weerwil van wat het RIVM zegt, dat er wel degelijk een gezondheidsrisico is, maar dat de omvang van dat risico nog niet bekend is en vandaar dat er vervolgonderzoek is, daarom zegt, wij gaan wel door. Dat vinden wij onverstandig, de

1635

1640

schadelijkheid is aangetoond en de mate nog niet, dat wordt onderzocht, om die reden mag je

vanuit het voorzorgsbeginsel niet bouwen mogelijk maken, dus wij handhaven onze amendementen.

1645 De heer **BRUGGEMAN** (SP): De gedeputeerde heeft een evaluatie toegezegd, daar zijn wij blij mee, maar ik vrees alleen met de heer Kramer dat de evaluatie gaat uitwijzen wat wij vrezen en dat er wellicht ondertussen zelfs rampen gebeurd zijn. Dan de reactie van GS op A34, het handhaven van de artikelen 5, 12 en 13, daarvan zegt de gedeputeerde, met wat in het amendement staat, dat is niet wat hier voorligt vanuit GS. Nee, dat is wel vaker met een amendement, dat dien je in omdat GS iets anders willen. Ik zeg dat zo, omdat ik dat als enige  
1650 argument nogal een zwakke onderbouwing vind, het amendement stelt iets voor wat wij niet willen, ja, daar was het voor ingediend. Het raakt wel de kern van waar wij het hier over hebben. De heer Kramer en de heer Van Raan hebben het ook genoemd, waar het gaat om de harde kern van het provinciale ruimtelijke beleid, dan hoort dat in handen te zijn van PS en niet gedelegeerd te worden aan GS. Dan A35, het verkorten van de termijn voor aanpassing van  
1655 bestemmingsplannen aan de PRV. De heer Klein heeft voorgesteld om er drie jaar van te maken, want een jaar is wel erg weinig. De indieners van het amendement hebben zonder dat daar een schorsing voor nodig was, keihard onderling overlegd, waarbij uiteindelijk de doorslag heeft gegeven het bericht dat ons bereikte dat hier wel wordt aangeduid als de fractie van mevrouw De Meij, dat die ook voor het amendement gaat stemmen als het tot drie jaar wordt verlengd, dus ik  
1660 stel u voor om in de tekst van het amendement het woordje 'een jaar' te wijzigen in 'drie jaar'. Dat brengt mij tot slot op een voorzet van wat het hoogtepunt van de vergadering van vandaag gaat worden, namelijk de reactie van de heer Papineau Salm op het verkorten van de termijn voor aanpassing van bestemmingsplannen op de PRV. in de commissie heeft zijn fractie gezegd dat zij de termijn van tien jaar ook erg lang vindt en daarom verbaasd het mij dat de heer Papineau Salm  
1665 dat in zijn eerste termijn niet heeft herhaald.

De **VOORZITTER**: De heer Klein blijft nog met een vraag zitten.

1670 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter, dat heeft u goed onthouden. Wij hebben een onbevredigende discussie gevoerd met halve antwoorden. Het staat voor ons ten eerste absoluut niet vast waarom nadere regels alleen door GS vastgesteld kunnen worden. Wat ons betreft doen wij dat als PS en dat hoeft dan niet in de PRV. Wij handhaven ons amendement om dat zo te doen. Wij zijn blij met de aanpassing dankzij de steun van 50plus van het amendement voor een periode van drie jaar en het feit dat GS aangaven dat het niet ter inzage heeft gelegen, is wat ons  
1675 betreft niet relevant, want het gaat niet om een inhoudelijke wijziging, het gaat slechts om een wijziging van de procedure. Ten slotte de vraag die is blijven liggen, hoe kan het dat sportpaviljoens onder de mogelijkheden in de huidige PRV vallen, terwijl ze alleen in de nieuwe versie genoemd worden. Hoe kan het dat ons amendement gezien wordt als een beperking van de bestaande mogelijkheden?

1680 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Dank aan GS voor de reactie op onze bijdrage. Heel positief dat in 2017 een evaluatie wordt uitgevoerd. Richting de SP, er zullen voor die tijd geen rampen gebeuren en wij hebben ook ons eigen beleid. De heer Kramer maakt zich zorgen over



de volkstuinen in de Amstelscheggen, het zal Amsterdam nooit lukken om dat voor die tijd vol te bouwen. Dat is een beetje angsthazerij maken over dingen die gaan gebeuren. Wij hebben onze eigen regel, als de volkstuinen worden uitgeplaatst bij de Amstelscheggen, dan moeten die naar het buitengebied en dat komt weer bij de functie terug, het is bangmakerij om niks.

Burgerparticipatie positief, aanbiedingsbrief en wij gaan ervan uit dat in de evaluatie wordt vermeld wat eraan gedaan is. geen zwaar punt, maar ik neem aan dat u meeneemt welke plannen er de afgelopen tijd zijn geweest en wat is daar aan burgerparticipatie gebeurd. Dank voor deze toezegging.

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Voorzitter, wilt u dan ook aan de PvdA Amsterdam kenbaar maken dat die zorgen niet nodig zijn, want die maken zich wel degelijk zorgen.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Daar denken wij hetzelfde over. Ik vind ook dat die volkstuinen daar niet mogen weggaan. Daar sta ik volledig achter. Maar in de huidige reglementen staan genoeg regels om als ze die moeten gaan verplaatsen, dan gaan ze naar het buitengebied en dan komt de provincie in actie om dat tegen te houden. Ze kunnen de volkstuinen niet zomaar opheffen en die gaan ze ook niet op de Dam neerleggen.

De heer **KRAMER** (GL): Is het u misschien ontgaan dat het voorbeeld dat ik net heb genoemd, geen bangmakerij was, maar een voorbeeld waarmee ik duidelijk wilde maken dat het hier gaat om een kerntaak van PS? Die wordt ongedaan gemaakt in zekere zin.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Het komt nu te liggen binnen BSG, maar daar moet de gemeente een keuze in maken. Ze komen terug bij de provincie omdat ze naar het buitengebied gaan.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Ik wil de heer Papineau Salm vragen om iets duidelijk te maken. Dat gaat over de evaluatie. Hij zegt, de periode waarna geëvalueerd gaat worden is zo kort, in zo'n periode kunnen er nooit misdaden gepleegd worden. Ik neem dat direct van u aan. Dus is de uitkomst van de evaluatie, het is allemaal hartstikke goed gegaan en gaan de misdaden in de periode erna plaatsvinden. Legt u mij eens uit hoe dat allemaal precies gaat werken.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): In de evaluatie worden ontwikkelingen beschreven van gemeenten die plannen hebben, hebben ze die regionaal ingediend, hebben ze die gezamenlijk gedragen en dan kun je aan de hand van de lijst zien wat er op stapel staat. Dan kan de provincie zeggen, dit gaat de verkeerde kant op.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): U zegt net, dat gebeurt niet in de korte periode waarover de evaluatie gaat. Ik snap het gewoon niet.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): De evaluatie gaat over de activiteiten van gemeenten, hoe zij omgaan met de nieuwe PRV, hebben ze plannen ingediend of bedacht en voorgelegd aan de provincie en dan kun je afleiden welke ontwikkelingen er zijn. Zo simpel is dat. De actieagenda

- Woningbouw wordt genoemd, daar hebben meerdere partijen naar gevraagd, maar kunt u mij zeggen wanneer die actieagenda bij de MRA op de agenda komt? Wij vinden de urgentie heel hoog om te weten wanneer er binnen de MRA nog gebouwd gaat worden in de komende tijd. De
- 1730 Ke-contour is voor onze fractie een lastig punt. Vanuit het voorzorgsprincipe, wij snappen dat het onderzoek nader duidelijk moet worden. Een vraag aan GS, kunt u dat onderzoek niet naar voren halen, want wij vinden het vrij essentieel dat de mensen die daar gaan bouwen, hoe het zit, want dat komt nu pas over vijf jaar en als het echt schadelijk is, want veel mensen in het gebied maken zich daar nu al zorgen over. Dan over de termijn. Meer partijen hebben dat aangehaald. Blij dat
- 1735 GS de toezegging hebben gedaan om niet naar tien jaar te gaan. De toezegging van de gedeputeerde vinden wij prima. Jullie motie gaat in dezelfde richting, we moeten kijken of dat overeenkomt. Misschien kan het volgend jaar bij de herziening van de ARO worden meegenomen om de termijn ter visie te leggen gezamenlijk met de procedure van de herziening van de agrarische functie in de PRV, zodat de gemeenten daarop kunnen reageren. Tot slot de ARO. Ik
- 1740 blijf met de gedeputeerde van mening verschillen. Wij vinden dat als dat gebied zo kwetsbaar is als daar ingrepen gebeuren van een bestaande kas en die ligt net binnen BSG, ik zou toch willen adviseren om de ARO daarnaar te laten kijken, want vanuit het open gebied kijk je er wel tegenaan en heb je ermee te maken vanuit de omgeving.
- 1745 Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. D66 is blij met de toegezegde evaluatie, want daar zijn wij dol op en ook de aanbiedingsbrief, dat er participatie in benoemd wordt. In ieder geval een goed begin, maar wij zullen bij de evaluatie strak kijken hoe dat onderwerp is meegenomen door gemeenten en daar een vinger aan de pols houden. In tegenstelling tot het CDA die ons vooral een dienstbare rol wil toekennen, zien wij dat wij wel degelijk een grotere rol hebben in het
- 1750 ruimtelijk ordeningsbeleid, zeker als het gaat om de wettelijke taak van ons ten aanzien van het beschermen van waardevol landschap en natuur. Wij gaan graag met deze werkwijze aan de slag, ook in de geest van de Omgevingswet. Dat zullen straks de kaders zijn voor de grote woningbouwopgave die wij in de regio hebben en waar wij graag in ander verband over zouden willen spreken.
- 1755 Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): Enigszins uitgedaagd willen wij D66 vragen, wij hebben wel meer woorden genoemd en kaderstellend, maar dienstbaar zegt ook iets over de houding en de manier waarop de provincie zich begeeft. Zou D66 zich daar eens over uit kunnen laten?
- 1760 Mevrouw **STRENS** (D66): Volgens mij heb ik mij daar aan het begin van mijn eerste termijn over uitgelaten, dat wij zeker het volste vertrouwen hebben dat de regio's in goed overleg die afspraken kunnen maken, maar als u het alleen heeft over dienstbaar, dan lijkt het alsof wij helemaal geen taak meer hebben en dan kunnen wij deze tent net zo goed opdoeken dan dat wij alleen maar dienstbaar zijn aan, ik vind dat echt wel mager.
- 1765 Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): Daarom zou het D66 te prijzen zijn, die overigens deze bestuurslaag al langer wil opdoeken dan dat er vragen rijzen in andere fracties, om ook naar onze bijdrage wat uitgebreider te luisteren, want daarin is het ook genoemd. U bent het toch wel met ons eens dat naast die kaderstellende rol, het zegt wel iets over hoe je dat wilt uitvoeren en het overleg met de

1770 regio's is in het begin niet zo gemakkelijk gegaan. Wat ons betreft gaat het de volgende keer wat soepeler en dienstbaarder, zodat je in vruchtbaar overleg tot de juiste en mooie waarden voor je eigen provincie kunt komen.

1775 Mevrouw **STRENS** (D66): Wij gaan ook graag in goed overleg het gesprek aan, dus volgens mij zijn wij het daarover eens. Maar om mijn verhaal af te ronden, wij zijn blij dat dit de kaders zijn ook voor de grote woningbouwopgaven. Er zijn ook mooie binnenstedelijke locaties die nu in rap tempo tot ontwikkeling kunnen worden gebracht.

1780 Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): Voorzitter. Wij danken de gedeputeerde voor de toezegging voor de evaluatie. Het is raadzaam ook bij andere provincies te kijken hoe zij invulling geven aan de nadere regels en voor de omslag die wij moeten maken richting de Omgevingswet. Wij horen graag hoe de gedeputeerde daarover denkt. De amendementen gaan niet uit van de kernwaarde vertrouwen. Ik hoorde D66 net aangeven, dienstbaar, volgens mij is het kernwoord vertrouwen  
1785 veel vaker gevallen en daarom blijft dat voor het CDA vooropstaan en wij zullen het amendement om die reden niet steunen. Wat betreft alle grote woorden over vrees, dan moet ik denken aan 'een mens lijdt het meest aan het lijden dat hij vreest.'

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter, mijn excuses dat in eerste termijn de strandbebouwing is blijven liggen. Ik zei in mijn eerste beantwoording, u gaat iets toevoegen, u gaat strenger worden  
1790 dan wij in de huidige PRV zijn. In de huidige PRV totdat u deze vaststelt en per 1 maart in werking treedt, is het zo dat er een definitie over het strandpaviljoen ontbreekt. Het afgelopen jaar zijn er veel typen strandpaviljoens ontstaan en wij willen juist graag nieuwe ontwikkelingen tegengaan. Op dit moment kun je er eten, drinken en sporten en mensen redden, maar wij willen juist niet dat er meer gaat gebeuren dan dit. Wij leggen het gebruik van de huidige definitie vast,  
1795 dat is nu de wijziging. Wij willen juist voorkomen dat er andere ontwikkelingen kunnen ontstaan, want ik heb ook in een van de bijdragen van vandaag gehoord, misschien kun je ook wel in een strandpaviljoen wonen en genieten van de kust, of heb je een kantoorstrandpaviljoen. Dat mag allemaal niet en dat leggen wij allemaal met deze wijziging vast. Als u sport eruit haalt met een amendement, dan bent u bezig met een wijziging ten opzichte van de ruimte die er op dit  
1800 moment met de thans vigerende PRV is zolang de wijziging niet is vastgesteld. Als je sport gaat schrappen, dan is hij niet meer beleidsarm. Dan de vraag over de nadere regels en de PRV. Daar hebben meerdere fracties iets over gezegd. De PvdD zegt, u gaf mij materieel gelijk maar toch ontraadt u hem. Dat komt omdat ja, GS gaan over de nadere regels, dat klopt, maar de grondslag daarvan ligt in het sectoraal beleid, dat gaat over een planningsopgave voor bedrijven en  
1805 kantoren, dat gaat via economie, een document dat u vaststelt, de uitwerking daarvan ligt bij GS. Het detailhandelsbeleid legt u vast en de uitwerking zit in de nadere regels. Voor wonen is dat het woonbeleid dat door u is vastgesteld en de uitvoering daarvan zit bij de RAPS en hoe je dat moet doen zit bij GS. U geeft echt die kaders mee en het is niet spannender dan het voorheen was. Wij willen wel dat de nadere regels vastliggen en meegegeven worden aan de regio's, zodat  
1810 zij vooraf weten waarop wij gaan toetsen, of zij hun huiswerk op de juiste manier gedaan hebben, of zij hun samenwerking op de juiste manier hebben vormgegeven en of zij alle beleidskaders door u meegegeven en vertaald in de nadere regels, goed hebben meegenomen in

hun voorstellen. Nogmaals, A35 blijft ontraden en dat geldt ook voor A30 over de strandbebouwing. Dan A34. De wijziging die nu voorligt, is bedoeld om alles eenduidiger, eenvoudiger en wendbaarder te maken en wat u doet is hem weer strak terug regelen in de PRV. Dat ontraden wij ten zeerste, want daarvoor hebben wij deze hele exercitie niet gedaan om het met een amendement te laten terug regelen. A34 niet doen. De burgerparticipatie neem ik mee in de aanbiedingsbrief bij de PRV aan gemeenten. Uiteraard kunnen wij dat in de evaluatie meenemen, op welke wijze heeft het plaatsgevonden en zullen dat ook gebruiken voor het verdere verhaal. Primair zijn er de nadere regels.

De heer **SLETTENHAAR** (VVD): De evaluatie gaat over de nadere regels, dus dan zie ik liever geen paragraaf opgenomen over iets waar de nadere regels niet over gaan en waar gemeenten zelf over gaan.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Wij kunnen wel vragen op welke wijze zij daar invulling aan hebben gegeven, dat nemen wij mee.

De **VOORZITTER**: Ik wil mevrouw Strens nog in de gelegenheid stellen, maar ik ga vanaf nu de vergadering wat verstrengen, anders halen wij het beoogde tijdstip niet.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Het verhaal van de PvdA over de ARO binnen BSG. U vraagt een wijziging van het huidige beleid. Op dit moment is het ook zo dat wij het binnen BBG BSG niet voorleggen aan de ARO, dus wat u voorstelt is iets wat nu ook al de verantwoordelijkheid van de gemeente is en daar willen wij het graag laten. Tot slot het gewijzigde amendement, A36 over fijnstof. Ter verduidelijking, sowieso maakt het geen onderdeel uit van de doorbraak die wij voor elkaar hebben gekregen met het Rijk, de luchtvaartsector en gemeenten over de set van afspraken om transformatie mogelijk te maken binnen de 20 Ke-contour. Daar wordt al gewoond, maar het gaat om toevoegen van transformatie, maar tegelijkertijd, er is nog geen enkele indicatie over de ernst van ultrafijnstof of eventuele effecten en ook nog geen normstelling. Het onderzoek van het ministerie van I&M ziet erop toe dat dat in beeld wordt gebracht. Dat moeten wij dus afwachten en het duurt nog circa vijf jaar. Wij raden het amendement af, want gemeenten kunnen zich niet verantwoorden voor iets dat nog niet gedefinieerd is. Ik heb er alle vertrouwen in dat gemeenten op hele goede wijze weten hoe zij hiermee om moeten gaan. Het heeft even geduurd voordat zij het vertrouwen hadden dat wij juist niet meer regels wilden geven, maar dat wij juist wilden loslaten. Dat vertrouwen hebben gemeenten nu ook. Loslaten in die zin van dat de kaders van de PRV altijd leidend blijven. Ik heb er alle vertrouwen in dat het goed gaat werken en dat wij een mooie, interessante evaluatie zullen krijgen.

De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming over de amendementen. A29, behoefte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD en CU/SGP, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A30, behoefte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD en de CU/SGP, de overige leden tegen, het amendement is verworpen. A31, behoefte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval.

Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD, ONH en 50plus, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A32, behoefte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, ONH, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen.

1860 A33, behoefte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties PvdD, CU/SGP, SP en GL, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A34, behoefte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD, CU/SGP, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. Het gewijzigde amendement A35, waarbij voor  
1865 een jaar in DD, artikel 44, lid 1, wordt vervangen door drie jaar. Behoefte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD, ONH, 50plus en CU/SGP, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A36, behoefte aan stemverklaringen?

1870 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voor ons is het een lastig punt, de beweegredenen die partijen aangeven om hier goed mee om te gaan, ik snap ook de redenering van GS dat je formeel dat nog niet kunt doen, omdat de normen er nog niet zijn. Wij maken ons ernstig zorgen en je kunt ook kijken als blijkt dat het wel mis is, dan moet je kijken naar de bronaanpak van het geheel, dus het is voor mij nog geen gelopen race. Ik hoop dat het onderzoek eerder beschikbaar is  
1875 voordat daar huizen gebouwd worden, want wij gaan mensen dingen aandoen waarvan wij nu niet weten hoe het zit. Ik vraag GS om urgentie en niet alleen formeel redeneren, want daar wonen mensen en dat moeten wij ons goed realiseren. Wij stemmen niet voor. Het kan niet toegevoegd worden, omdat het nog niet genormeerd is, dus dat is het probleem.

1880 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik begrijp de opmerking van de heer Papineau Salm niet, want als u zich daar echt zo druk over maakt, dan bent u gewoon tegen.

De **VOORZITTER**: Dit is een herhaling van het debat en dat gaan wij niet doen. U stemt neem ik aan voor? Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, ONH, CU/SGP, de overige leden tegen, het amendement is verworpen. Dan de voordracht. Behoefte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD, ONH, 50plus en CU/SGP, de overige leden voor, zodat de voordracht is aanvaard.

## 1890 **12. Statenvoordracht 82 Actualiseren uitvoeringsprogramma TWIN-H Greenport Aalsmeer**

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter, wij besluiten vandaag over een actualisatie van het uitvoeringsprogramma voor Greenport Aalsmeer. Hoewel het woord actualisatie een kleine wijziging suggereert, gaat het hier over veel geld dat wij beschikbaar stellen. Gelukkig zijn de  
1895 doelen breed gedragen en bijna onomstreden. Wij willen graag de verrommeling in het landschap tegengaan, wij willen waar mogelijk kleine glastuinbouwgebieden verplaatsen naar concentratiegebieden, zodat er meer ruimte ontstaat voor het terugbrengen van groen of voor woningbouw en wij willen de glastuinbouw verduurzamen. Met betrekking tot de verduurzaming

- 1900 bleek echter tijdens de discussie in de commissie dat er nog veel onduidelijkheid bestaat over wat verduurzaming precies inhoudt. De gedeputeerde noemde een aantal mooie voorbeelden, maar de voordracht zelf is daar niet heel precies in. Soms wordt met duurzaamheid bedoeld een lange termijnverbetering, soms gaat het over CO<sub>2</sub>-reductie, soms over waterkwaliteit. Wij vinden het belangrijk dat de provincie in het vervolgtraject, dus in de uitwerking van dit beleid, preciezer aangeeft wat wij onder duurzaamheid verstaan. Daarom zal straks de PvdD mede namens onze
- 1905 fractie en GL en de SP, een motie indienen om dat concreter vorm te geven. Een tweede aspect wat betreft de duurzaamheid, is de omgang met fossiele energie. In de voordracht staat ergens een zin dat het beter benutten van fossiele energie een vorm van herstructurering is die onder het kopje duurzaamheid valt. Nou begrijpen wij best en dat heeft de gedeputeerde aangegeven in zijn beantwoording, dat het in de transitiefase naar een volledig hernieuwbare
- 1910 energievoorziening soms nodig is om fossiele energie te gebruiken maar wat wij moeten voorkomen is dat er zogenaamde lock-ins ontstaan, dat betekent dat wij nu investeringen doen die ervoor zorgen dat een overstap naar volledige hernieuwbare energie vertraagd wordt. Om dit te voorkomen en tegelijkertijd om de plannen die er bijvoorbeeld zijn rondom warmtenetten, niet te blokkeren, dienen wij een amendement in waarin wij voorstellen om die bewuste zinsnede 'het
- 1915 beter benutten van fossiele energie' te vervangen door de tekst: 'vormen van energie die bijdragen aan het zo snel mogelijk uitschakelen van fossiele energiebronnen.' Ik hoor heel graag een reactie van mijn collega's, want wij denken hiermee dat wij handelen in lijn met GS en dat wij iets meer richting geven en dat wij vragen om de criteria iets verder uit te werken, maar dat het eerder om een precisering van het huidige beleid gaat dan iets wat ertegenover staat.

1920

**Amendement 37/12-12-2016**

Gebruik fossiele energie geen onderdeel verduurzaming Greenport

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016*

1925

*Besluiten in de voordracht 'TWIN-H Greenport Aalsmeer — actualisatie 2016' (VD-82, kenmerk 862385)*

- *de zinsnede "die fossiele energie beter benutten" onder het kopje "Herstructurering" op pagina 5 te vervangen door "die bijdragen aan het uitschakelen van fossiele energiebronnen"*

1930

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Toelichting:*

1935

*In de voordracht wordt als reden voor de actualisatie van het uitvoeringsprogramma onder andere genoemd dat modernisering van de glastuinbouw "kansen biedt voor duurzame oplossingen, zoals de inzet van rest CO<sub>2</sub>, benutten van restwarmte en daarmee de transitie van de sector naar niet fossiele brandstoffen". Wij ondersteunen deze ambitie van harte. In de beschrijving van de inzet van de TWIN-H-middelen voor herstructurering staat vermeld dat*

1940 *dit kan plaatsvinden "door gebruik te maken van energievoorzieningen die fossiele energie beter benutten, minder uitstoot genereren en/of gebaseerd zijn op hernieuwbare energiebronnen." Het*

1945 *beter benutten van fossiele bronnen is weliswaar een manier om de CO2 uitstoot terug te dringen in de overgangsfase van de energietransitie, zoals in de toelichting aangegeven, maar is niet toekomstgericht. De ambitie van de provincie is om een volledig duurzame energievoorziening gerealiseerd te hebben in 2050 (Beleidsagenda Energietransitie 2016 — 2020, mei 2016). Door nu nog te investeren in ‘maatregelen die fossiele energie beter benutten’ worden investeringen om volledig hernieuwbare bronnen te gebruiken minder aantrekkelijk en/of uitgesteld (het zogenaamde lock-in effect). Als provincie willen we dat ons beleid bijdraagt aan het realiseren van onze ambities. Het subsidiëren van maatregelen die de volledige transitie naar een CO2-*  
 1950 *neutrale energievoorziening kunnen vertragen hoort daar niet bij. Dit amendement beoogt dat we de beperkte middelen alleen inzetten voor maatregelen die bijdragen aan het zo snel mogelijk uitfaseren van fossiele energie.*

*Fracties CU/SGP, PvdD, GL*

1955

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. U hebt voor de rest van de vergadering nog drie minuten spreektijd over.

1960 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Als de hele wereld ons Westerse consumptiepatroon zou overnemen, zouden we vier aardbollen nodig hebben. Met name de productie van dierlijke producten trekt een zware wissel op natuur en milieu. Een eiwittransitie naar een meer plantaardig voedingspatroon lijkt dus onafwendbaar. De glastuinbouw kan in die transitie een belangrijke rol spelen. Op dit moment is de glastuinbouw echter nog vooral een onderdeel van het probleem in plaats van de oplossing, omdat er veel landbouwgif wordt gebruikt en het  
 1965 oppervlaktewater daardoor ernstig vervuild raakt. Ook is de glastuinbouw een grootverbruiker van vooral fossiele energie. Gelukkig bevat deze voordracht de ambitie om daarin verandering te brengen. Zoals op pagina 5 te lezen valt, is een deel van het budget van 4,8 miljoen euro dat voor herstructurering beschikbaar wordt gesteld, bedoeld voor en ik citeer: “het toepassen van maatregelen (o.a. energie, water, milieu) die leiden tot duurzame glastuinbouwbedrijven en -  
 1970 gebieden.” Dit zijn mooie woorden, waarvan voorkomen moet worden dat het slechts woorden blijven. Tijdens de commissiebehandeling bleek echter dat er geen enkele concrete voorwaarde of gespecificeerd doel aan deze subsidie verbonden is. Onduidelijk is hoeveel van de 4,8 miljoen euro zal worden besteed aan duurzaamheid en welke maatregelen er getroffen zullen moeten worden door de subsidieontvangers op het gebied van energie, milieu en water. Ook uit  
 1975 antwoorden op de vervolgvragen die wij samen met de CU/SGP, SP en GL hebben gesteld, blijkt dat het college gelukkig wel voornemens is om in de uitvoeringsregeling die er nog zal komen, maatregelen te verplichten die de transitie naar duurzame energie realiseren. De PvdD steunt dat voornemen en meent dat ook maatregelen op het gebied van milieu en water conform de ambitie van de voordracht daarin opgenomen zouden moeten worden. Daarom dienen wij, samen met de  
 1980 CU/SGP en GL de volgende motie in, waarin wij GS opdragen “in de nog door GS vast te stellen Uitvoeringsregeling Herstructurering Greenport Aalsmeer concrete eisen op te nemen om de transitie naar duurzame energie, het verminderen van het gebruik en de emissies van bestrijdingsmiddelen, het verminderen van het watergebruik en het voorkomen van watervervuiling te realiseren.”

1985

**Motie 79/12-12-2016**

Duurzame glastuinbouw

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016*

1990

*Constaterende dat:*

- *In de voordracht (pag. 5) de ambitie wordt uitgesproken om de glastuinbouw te verduurzamen door maatregelen toe te passen op het gebied van onder andere energie, water en milieu;*

1995

- *Deze ambitie onvoldoende in concrete voorwaarden voor subsidieverlening wordt verwerkt.*

*Overwegende dat:*

2000

- *De glastuinbouw een grootverbruiker van (fossiele) energie is, en middels grootschalig gebruik van bestrijdingsmiddelen sterk bijdraagt aan milieu- en watervervuiling;*
- *Er veel kansen liggen om de glastuinbouw te verduurzamen, bijvoorbeeld middels zonne-energie, regenwateropslag, plaagbestrijding zonder gifgebruik, en hergebruik van water en nutriënten.*

2005

*Dragen het college van GS op om:*

*in de nog door GS vast te stellen Uitvoeringsregeling Herstructurering Greenport Aalsmeer concrete eisen op te nemen om de transitie naar duurzame energie, het verminderen van het gebruik en de emissies van bestrijdingsmiddelen, het verminderen van het watergebruik en het voorkomen van watervervuiling te realiseren*

2010

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties PvdD, CU/SGP, GL*

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

2015

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Prima voorstel, heel fijn dat het nu wordt opgepakt mede dankzij overleg door alle betrokken partijen in het gebied. Dat zijn een groot aantal gemeenten en bedrijven die hier enorm bij betrokken zijn. Wij zien hier grote kansen om het gebied te herstructureren, de glastuinbouw een goede kans te geven om door te ontwikkelen zodat het een goede bron is voor onze voedselvoorziening in de komende jaren. Prima dat wij hier als provincie een bijdrage aan geven. Nog twee opmerkingen. Er wordt gezegd dat oude kassen moeten worden opgeruimd en wij hebben nog te weinig garanties in dit verhaal dat dat een-op-een gebeurt. Als er wordt geherstructureerd, wordt die kas daadwerkelijk gesloopt? Daar maken wij ons zorgen over, want straks staan er twee kassen en er komt al veel verwaarlozing voor in Aalsmeer. Ik vind het lastig om duurzaamheid telkens apart te moeten benadrukken. Ik ga ervan uit dat GS in alle activiteiten duurzaamheid gaan doorvoeren en ook in dit overleg bij



partijen daarop aan te dringen. Ik benieuwd naar de reactie van GS op de motie over het uitfaseren van fossiele energie.

2030 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik ben wat verbaasd door uw reactie. U doet net alsof die gebaseerd is op wantrouwen. Wij vragen alleen maar om concreet te maken wat bedoeld wordt, omdat dat er nu niet in staat. Daar kunt u toch niet tegen zijn?

2035 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ik ga ervan uit dat GS hun werk doen en dat het wordt vertaald in afspraken, dat het gewoon doorgaat. Daar hoeft u niet apart om te gaan vragen.

2040 De heer **STRUBEN** (D66): Voorzitter, wij zijn blij, niet alleen omdat wij met Europees en eigen geld een verdubbelaar hebben, maar ook door de heldere aanpak van dit dossier. Samen met gemeenten en ondernemers kunnen wij deze moderniseringsslag in de glastuinbouw in uitvoering brengen en 300 ha in de Greenport aanpakken. Destijds waren wij zeer kritisch over de lening aan Uithoorn, maar die komt terug. Daar zijn wij heel blij over. Bedrijven kunnen verplaatst worden naar nieuwe en duurzaam ingerichte concentratiegebieden en dat is een belangrijke bijdrage aan de regionale economie. Bedrijven zijn ook uit eigen belang bezig met verduurzaming op alle fronten en daarbij is uitfaseren van fossiele energie een goed doel. Wij  
2045 kunnen ons daarin vinden. Ik denk dat de kassen met name veel CO<sub>2</sub> gebruiken, dus ook daar werken ze aan de goede kant. Daarnaast komen er gronden vrij voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen en waar het kan binnen de 20 Ke-zone rond Schiphol, ook voor woningen. Volgens mij heeft Aalsmeer dus niets meer te klagen. Complimenten aan GS en wij wachten de evaluatie af.

2050 Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. In de afgelopen tijd zijn met de TWIN-H gelden in vier gebieden goede resultaten bereikt. Er ligt een nieuwe visie en nieuwe afspraken met Greenport Aalsmeer. Er wordt geschreven aan het POP3-beleid en het voorstel is om de TWIN-H gelden te gebruiken als cofinanciering voor verplaatsing van glastuinbouwbedrijven in geheel Noord-  
2055 Holland. Het CDA vindt dat van groot belang. De sector zorgt voor 54.000 directe banen en is dus zeer belangrijk voor de werkgelegenheid in de regio's. De TWIN-H-financiën hebben ook een aanjaagfunctie voor modernisering en verplaatsing inclusief duurzame oplossingen, zoals de inzet van rest-CO<sub>2</sub>, benutten van restwarmte en hernieuwbare energiebronnen. De verduurzaming zit voldoende verankerd in het voorstel. Het CDA kan van harte instemmen met  
2060 het voorstel. Het amendement om de zinsnede fossiele energie beter benutten eruit te halen, volgens mij kun je dat zien in de context zoals het er staat, want er staat bij: 'en het gebruikmaken van energievoorzieningen die gebaseerd zijn op hernieuwbare energiebronnen.' Dat wordt ook gestimuleerd en dat is ook een criterium, dus het is voor mij de vraag of het nodig is om dit amendement te steunen.

2065 Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter, ook de VVD is blij. De gedeputeerde stelt voor TWIN-H-gelden uit de ontwikkeling Greenport Aalsmeer in te zetten voor geheel Noord-Holland, van specifiek naar breder. Dit sluit aan op de wens van de VVD, niet te veel zaken vooraf dichttimmeren en aansluiten op marktkansen. Zo kan 5 miljoen euro ingezet worden als subsidie

- 2070 voor glastuinbouwbedrijven die willen verplaatsen naar een glasconcentratiegebied. Door het geld in te zetten naast middelen uit de POP3-regeling voor plattelandsontwikkeling in de EU, kan het budget verdubbelen. Kansrijk is de ontwikkeling van het warmtenet, waarvoor al in 2011 plannen zijn ontwikkeld en dat heel goed past in de agenda voor de circulaire economie, waarover wij straks van gedachten gaan wisselen. En een vernieuwingsbank met daarin
- 2075 instrumenten voor verplaatsen, herstructureren, zoneren en innoveren in de glastuinbouw. Hier worden overigens vooral biologische gewasbeschermingsmiddelen toegepast. Het geld voor deze regeling wordt gebruikt als cofinanciering, dus 50% van de benodigde middelen moet door partijen zelf worden opgebracht. Om de samenwerking te stimuleren en een vernieuwingsbank op te zetten, wordt geïnvesteerd in een coördinator die zorgt voor kennisoverdracht en partijen
- 2080 aan hun afspraken houdt. Concreet doel is om in tien jaar 300 ha glas te verplaatsen, waarbij de economische concurrentiepositie van glastuinbouwbedrijven verbetert en de glastuinbouwbedrijven verduurzamen, goed voor de bedrijven en goed voor de omgeving. Wat de VVD betreft, moeten de duurzaamheidsdoelen vooral werkbaar en realistisch zijn en geen drempel opwerpen voor bedrijven om van de regeling gebruik te maken. Nieuwe bedrijven zijn
- 2085 immers per definitie al veel duurzamer, daarnaast wordt bijgedragen aan de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Verouderd glas wordt opgeruimd en bestemd voor nieuwe functies. In de commissie heeft de VVD gevraagd om aandacht voor startups en nieuwe ontwikkelingen in de zorg, denk aan zorgkassenbedrijven. Ook woningbouw is binnen de geldende ruimtelijke beperkingen wellicht op sommige locaties een mogelijkheid. Kortom, de voorgestelde
- 2090 ontwikkeling heeft onze instemming en wij hopen dat de herstructurering hiermee goed op gang komt. Over de motie en het amendement wachten wij het advies van de gedeputeerde af, hoe sympathiek ook, maar ze moeten niet belemmerend c.q. drempelverhogend gaan werken. Dan zijn wij tegen.
- 2095 De heer **HIETBRINK** (GL): Met het oog op onze resterende spreektijd zie ik af van mijn spreekrecht in eerste termijn.
- Mevrouw **ALBERTS** (SP): Net als de heer Hietbrink, omwille van de snelheid en omdat wij goed overleg hebben gehad met de PvdD, de CU/SGP en GL, wat geleid heeft tot het amendement en
- 2100 de motie, zien wij af van het woord.
- De **VOORZITTER**: Gedeputeerde Loggen vervangt gedeputeerde Bond die ziek naar huis is gegaan.
- 2105 Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik val weer met mijn neus in de spreekwoordelijke boter, terwijl ik vandaag dacht u keurig te kunnen observeren en mijn gedachten daarover te laten gaan, maar ik sta u nu toe te spreken en ik hoop dat dat net zo constructief gaat als voorgaande keren. Het gaat hier om langetermijnbeleid om de zaken die daar spelen, op een constructieve en duurzame manier op te pakken. De heer Klein heeft de definitie duurzaamheid keurig uiteengezet, maar dat
- 2110 het een veelkoppig monster of vriend is, wat is nou de exacte definitie van duurzaamheid? Volgens mij zit dat opgesloten in het verhaal, maar ik kan mij voorstellen – vooral omdat de definitie zich vaak op een andere manier laat uitleggen – dat dat tot verwarring zou kunnen

leiden. Ikzelf had hem niet, maar iedereen leest hem met andere ogen. Ik denk dat duurzaamheid integraal in het handelen van GS zit opgesloten, op alle beleidsterreinen, net zoals wij de  
2115 afgelopen jaren hebben mogen ontdekken dat dat integraal in het handelen van PS zit opgesloten. Er worden twee majeure zaken aangepakt met dit voorstel, namelijk de herstructurering en de verplaatsing. De PvdD vroeg of de subsidieverstreking gekoppeld is aan een resultaatsverplichting. In de commissie is al gemeld dat sprake is van een resultaatsverplichting. Als ik de discussie in deze zaal volg, dan moeten wij wel oppassen dat wij  
2120 niet op de stoel van de ondernemer en van de gemeente gaan zitten, die wij een belangrijke plek hebben gegeven in dit voorstel. Ik ontraad daarom motie 79, omdat daarmee de provincie juist op de stoel van de provincie en de gemeente gaat zitten. Daarentegen, u kent mij als iemand die buitengewoon constructief is, zou ik het amendement dat is ingediend, ik snap wat daarmee bedoeld wordt, maar met de stringente omschrijving zoals die hier staat, kunnen GS niet  
2125 gemakkelijk uit te voeten. Als je daarvan zou maken: 'die bijdragen aan het uitfasen van fossiele energiebronnen.', dan wordt daarmee recht gedaan aan de opgave om na te denken als aanvrager, hoe gaan wij dat doen, dat je dat denkproces in gang zet en tegelijkertijd niet op de stoel van de ondernemer gaat zitten.

2130 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter, u zegt, wij willen niet op de stoel van de ondernemer gaan zitten en geen extra regels. Ik ken de diepgewortelde angst van de VVD voor extra regels, ik ken ook de voorliefde van de VVD om subsidies aan de landbouw te verstrekken zonder daar voorwaarden aan te verbinden en daarom ben ik aangenaam verrast dat het college een andere mening lijkt toegedaan, namelijk dat zij wel in de uitvoeringsregeling extra harde voorwaarden  
2135 willen stellen om de transitie naar duurzame energie te versnellen. Nu hoor ik u zeggen dat u dat niet gaat doen. Dat maakt het erg ingewikkeld. Bent u van plan in de uitvoeringsregeling harde voorwaarden te gaan stellen, zoals u in antwoorden op onze vragen heeft gezegd of hebt u nu een ander plan met de uitvoeringsregeling?

2140 Gedeputeerde **LOGGEN**: Volgens mij heb ik niets anders gezegd dan de portefeuillehouder in de technische behandeling in de commissie. Ik heb alleen gezegd in antwoord op motie 79, dat daarin nadrukkelijk op de stoel van de gemeente en van de ondernemer gezeten wordt en dat ontraad ik en daarom ontraad ik de motie. Daarmee doe ik niets af aan de antwoorden die door de portefeuillehouder gegeven zijn.

2145 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter, in de antwoorden op onze vragen is gesteld dat er harde voorwaarden in de uitvoeringsregeling komen op het gebied van duurzame energie. Dat steunen wij. Het enige wat wij met deze motie beogen, is dat de ambitie zoals die in deze voordracht staat, om ook op het gebied van water en milieu een verduurzaming teweeg te brengen, dat ook  
2150 die in de uitvoeringsregeling wordt meegenomen. Dat is alles wat wij vragen in lijn met de ambitie van het college. Heeft u een andere ambitie op dat vlak of kunt u meegaan met de ambitie om daadwerkelijk die verduurzaming op die manier in gang te zetten?

2155 Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik blijf bij mijn antwoord dat ik zojuist gegeven heb, ik doe niets af aan de beantwoording van de portefeuillehouder in de commissie. Wat ik zeg, is dat ik de motie 79

ontraad op basis van de argumenten die ik net gegeven heb. Dan kunnen wij elkaar blijven herhalen, maar dat schiet niet op. De motie versterkt het voorstel niet en daarom ontraad ik hem. D66 had nog een vraag, wat ik begreep, in Uithoorn heeft de lening geleid tot het opruimen van verspreid glas en het verplaatsen naar een concentratiegebied en is de lening uiteindelijk volledig terugbetaald. Dat waren de vragen en antwoorden van deze middag.

*Tweede termijn*

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Ik dank de gedeputeerde voor zijn reactie. De reactie met betrekking tot de motie vond ik heel moeilijk te begrijpen, omdat ik denk dat de motie precies vraagt om te doen wat GS zelf al toezeggen. Ik snap niet dat wij dan op de stoel van bedrijven zouden gaan zitten als GS die sowieso uitvoeringsregels vaststellen, daarin de duurzaamheid concreet maken. Ik dank hem voor de bereidheid om het amendement positief te adviseren als er drie woorden uit verdwijnen. Ik zie niet waarom het amendement beter zou worden als die drie woorden eruit gaan, maar het wordt ook niet slechter, dus ik kan ermee leven.

De **VOORZITTER**: Dus bij deze zegt u dat het amendement gewijzigd is? En is de griffier duidelijk welke drie woorden het precies zijn? Oké.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ja.

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): In de bijdrage van de PvdA werden de indieners van de motie ervan beticht dat wij GS wantrouwen. Dat was zeker niet de insteek, integendeel. Blijkbaar, nu wij de antwoorden van de gedeputeerde hebben gehoord, was er toch wel enige reden toe, want GS nemen nu hun eigen woorden terug, want het eerdere antwoord dat is gegeven, luidde als volgt: "De uitvoeringsregeling moet nog opgesteld worden door GS op basis van de TWIN-H Greenport Aalsmeer actualisatie 2016 in PS (de voordracht die nu voorligt). Wij zijn voornemens in de gebiedsplannen maatregelen te verplichten in de openbare ruimte, die de transitie naar duurzame energie, warme- en CO2-netwerken te realiseren of in de nabije toekomst mogelijk te maken." Dat hebben GS gezegd en met de motie proberen wij dit voornemen in lijn te brengen met de ambitie om maatregelen toe te passen op het gebied van energie, water en milieu zoals die in de voordracht staan. Ik vraag aan GS, welk deel van het dictum is in strijd met de ambitie die u zelf hebt geformuleerd in de voordracht? Deze motie is ondersteuning van uw beleid. Wij vragen u niet om op de stoel van de ondernemer te gaan zitten, maar dat u als opsteller van de uitvoeringsregeling op uw eigen stoel blijft zitten en uw eigen ambitie uitvoert. U maakt er een stoelendans van en wij niet. Tegen de PvdA, D66, VVD en CDA wil ik nog zeggen dat als wij de ambitie uit de voordracht steunen, dat wij ook de uitvoering van die ambitie en dus onze motie zouden moeten steunen, anders is het de zoveelste papieren tijger die wij de wereld in helpen, maar wel eentje die ruim 4,8 miljoen euro kost.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter, het gaat erom dat de investeringen gedaan worden in de fysieke ruimte en niet in het beleid en hier wordt gevraagd iets aan de beleidskant te gaan doen en volgens mij wreekt het zich daar. Daarnaast heb ik in eerste termijn voldoende

2200 beargumenteerd dat wat GS betreft op de wijze zoals het hier gesteld is, je een jas aantrekt die je niet past. Ik weet niet hoe vaak ik dat moet herhalen, maar ik denk dat het verhaal duurzaamheid er voldoende in opgesloten zit. Behoeft volgens mij geen verdere argumentatie. Ik neem niets terug van wat de portefeuillehouder zowel in de commissie als schriftelijk gecommuniceerd heeft. Ik ontraad deze motie op basis van de argumentatie die ik in eerste termijn heb aangegeven.

2205

De **VOORZITTER**: Dan is het moment van stemming aangebroken. Wij beginnen met het gewijzigde A37, waarvan ik begrijp dat het college het oordeel aan de Staten overlaat als ik die woorden zo snel mogelijk schrap.

2210 Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik was zelfs iets verder gegaan, ik zou goed kunnen leven met ....

De **VOORZITTER**: Dat heet in politiek jargon het oordeel aan de Staten. Behoeft aan stemverklaringen over het gewijzigde amendement 37? Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat is de fractie PVV, de overige leden voor, zodat het amendement is aangenomen. Dan motie 79.

2215

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Stemverklaring. Mijn fractie gaat ervan uit dat GS in brede zin duurzaamheid hanteren en op alle terreinen aan de orde zullen stellen en zullen proberen het te realiseren. Wij zijn tegen de motie.

2220

De **VOORZITTER**: Geen andere stemverklaringen? Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, CU/SGP, 50plus, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Dan de voordracht. Stemverklaringen?

2225 De heer **KLEIN** (CU/SGP): U, mijn collega, brengt mij nu in een lastig parket, want ik vind het heel apart dat deze motie niet is aangenomen, omdat ik die zie als ondersteuning van het beleid. Ik zal toch voor dit voorstel stemmen, maar ik vind het bijzonder jammer dat dat niet met de nadere specificering van duurzaamheidsdoelen gepaard gaat.

2230 De heer **HIETBRINK** (GL): Wij volgen de overwegingen van de CU/SGP, maar zullen om precies die reden tegen stemmen.

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties van GL, PvdD, de overige leden voor, zodat de voordracht is aanvaard.

2235

### **13. Statenvoordracht 83 Kadernotitie circulaire economie**

De **VOORZITTER**: Ik herhaal het verzoek, het is 18.00 uur, wij hadden afgesproken om om 19.00 uur klaar te zijn, om dat met elkaar nog gerealiseerd te krijgen.

2240

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Voorzitter. Wij zijn heel erg blij met het voorstel en zoals al gezegd in de commissie, zo divers als de inwoners van Noord-Holland zijn, zo divers zijn de mogelijkheden als wij kijken naar de kansenkaart, dus als enige opmerking voor het ontwikkelingsperspectief en de uitvoeringsagenda straks om focus te leggen.

2245

De **VOORZITTER**: U hebt nog een beperkte spreektijd.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Vorige week las ik het volgende in het provinciale dagblad: "Onze provincie wil de eerste afvalloze economie van Nederland worden door bedrijven schoner te laten produceren, groen in te kopen en kringlopen te sluiten, waardoor afval een nieuwe grondstof wordt. Tot 2020 investeert de provincie meer dan 100 miljoen euro in een slimme en schone economie. Fantastisch nieuws." Dit stond in de Gelderlander en betrof de provincie Gelderland. Ik hoop van harte dat de gedeputeerde ervoor zorgdraagt dat er straks vergelijkbare teksten in het Noord-Hollands Dagblad komen te staan. Gaat u dus door met de uitwerking van de plannen in het ontwikkelingsperspectief, kies een aantal iconische projecten waarin wij als provincie een doorslaggevende bijdrage hebben voor het realiseren van circulaire economie en zoekt u voldoende middelen om dat daadwerkelijk te realiseren.

2250

2255

2260

2265

2270

Mevrouw **LAGERVELD** (VVD): Voorzitter, ik zal het kort houden, want in de commissie hebben wij al goed gesproken over dit onderwerp. De VVD vindt circulaire economie en de nieuwe kansen die het biedt, belangrijk. De ambitie van de provincie moet wel in evenwicht worden gebracht met de rol, verantwoordelijkheden en taken die de provincie heeft. De provincie kan de rol van verbinder van initiatieven en als kennismakelaar aangaan en waar mogelijk ook de rol van aanjager en eigenaar/opdrachtgever op zich nemen. Daarnaast is de VVD van mening dat het bedrijfsleven het uiteindelijk moet doen en de VVD staat voor keuzevrijheid van consumenten. Regels moeten worden opgeruimd en verbeterd, met meer ruimte voor ondernemerschap. Tot slot een vraag aan de gedeputeerde. Veel gemeenten en ook provincies zijn al bezig met circulaire economie. Hoe voorkomen wij dat er versnippering van kennis ontstaat? De kennis moet wat de VVD betreft, gebundeld worden. Graag een reactie van de gedeputeerde. Wij kijken uit naar het ontwikkelingsperspectief en naar wat uit de strategische sessies komt. Mijn fractie kan instemmen met de kadernotitie.

2275

2280

Mevrouw **KLAASSEN** (D66): Voorzitter. Eerst de complimenten aan GS. D66 is enthousiast over de stappen die gezet worden met deze kadernota en tegen de jaarwisseling aan is het een logisch moment om terug te kijken. Vier jaar geleden namelijk diende de heer De Groot van D66 samen met zes andere partijen een motie in om te verkennen of afval de grondstof van de toekomst zou kunnen zijn. Na wat omzwervingen in de bekende milieuoplossingen, is na vier jaar het resultaat er naar. Circulaire economie is een volwassen vakgebied geworden met grote kansen die zowel de werkgelegenheid als het voorkomen van het uitnutten van onze planeet ten goede komen. Complimenten dat GS op deze manier het vakgebied aan ons presenteren. D66 heeft twee punten. GS constateren in de voorliggende kadernota dat ieder zijn rol heeft in het tot stand komen van de circulaire economie. Er is een bijzondere rol weggelegd voor het bedrijfsleven. Ook de Rijksoverheid constateert die bijzondere positie van het bedrijfsleven. Daarom streeft zij te

2285 komen tot een grondstoffenakkoord met het bedrijfsleven en de relevante partners. D66 vraagt  
 2290 GS hiernaar te kijken en er hun voordeel mee te doen in onze eigen provincie. Met een  
 2295 grondstoffenakkoord kunnen de wederzijdse verwachtingen tussen de provincies en belangrijke  
 partners publiekelijk gedeeld worden. Dan denk ik bijvoorbeeld aan de samenwerking met de  
 Economic Board in de MRA. D66 zou deze transparantie en samenwerking met het bedrijfsleven  
 van harte ondersteunen. Ten tweede en daarvoor sluit ik aan bij het punt van mevrouw Lagerveld,  
 ook onze gemeenten hebben oog voor de circulaire economie en dat is zeker geen hobby, maar  
 een inzet die zelfs kan leiden tot verlaging van de afvalstoffenheffing, omdat er minder restafval  
 moet worden opgehaald. De provincie kan deze gemeenten helpen door proactief het delen van  
 kennis en ervaringen te faciliteren. Volgens ons zou dat bij het Servicepunt kunnen, maar wij  
 vragen aandacht van GS hiervoor. Tot slot, D66 kijkt uit naar de komende maanden waarin de  
 belangrijke partners betrokken worden en hopen dat het resulteert in een eigen provinciaal  
 grondstoffenakkoord.

2300 Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): Voorzitter. Het CDA is zeer te spreken over de inzet om de circulaire  
 economie te versterken en zoals de gedeputeerde al aangaf in de commissie, zijn inzet als  
 gedeputeerde Duurzaamheid kan op deze portefeuille niet zonder de portefeuille Economie.  
 Circulaire economie is economie aldus gedeputeerde Van der Hoek, en daarin ondersteunen wij  
 hem. Het CDA staat ook positief tegenover de investeringen en is benieuwd hoe en wanneer deze  
 stappen worden gezet. Wij hebben wel enige teleurstelling over de voorbeelden die genoemd  
 worden bij de deeleconomie. Wij vinden nog steeds Airbnb en Uber niet de beste voorbeelden.  
 2305 Laten wij daar enkele voorbeelden aan toevoegen die echt gaan over het delen van spullen en niet  
 over meer bezit, zoals [www.spullendelen.nl](http://www.spullendelen.nl). Ik noem maar een voorbeeld, dat niet commercieel  
 is. De uitvoeringsagenda mag voor ons nog een stukje stelliger en wij gaan er na de  
 beraadslagingen in de commissie vanuit dat dat zal gebeuren in de uitvoeringsagenda. Laten wij  
 dat vasthouden, want de ambitie die werd uitgesproken over vooroplopen houden wij wat ons  
 2310 betreft, vast. Wat betreft de afvalscheiding, daarvan heeft het CDA een punt gemaakt in de  
 commissie en daarbij sluit ik aan bij de woorden van de CU/SGP, het is wel beschamend dat wij  
 daar onderaan in het lijstje hangen samen met Zuid-Holland, dus neem dat vooral mee en zie het  
 als een aanmoediging, gedeputeerde.

2315 De **VOORZITTER**: U hebt nog een beperkte spreektijd.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter. Voor niets gaat de zon op, of als het aan Noord-Holland ligt,  
 gaat de wereld ten onder. Het klinkt erg dramatisch en dat is het ook. Ik vraag mij werkelijk af of  
 wij ons voldoende realiseren in welk tijdsgewricht wij leven. Er moet zoveel gebeuren en daar  
 2320 hebben wij 700.000 euro voor over de komende drie, vier jaar. Ik was trouwens niet de enige die  
 dat een punt vond en alle partijen die daar vragen over stelden, werden gerustgesteld met de  
 mededeling dat eigenlijk de echte verandering uit andere potten gefinancierd wordt. Ik heb daar  
 vragen over gesteld en dat blijkt bijvoorbeeld een Europese subsidiepot te kunnen zijn of een  
 landelijke regeling. Ik denk dat dat voor een provincie met ambities niet voldoende is. In de  
 2325 beantwoording werd ook toegevoegd dat wij het voorliggende stuk moeten zien als een basis  
 voor het ontwikkelperspectief en dat er dan aanzienlijk meer zicht zal zijn op de

financieringsbehoefte. Daarom vraag ik mij af waarom dat bedrag genoemd is en of er niet beter had kunnen staan dat wij op dit moment nog geen inschatting kunnen maken van de kosten die dit voorstel uiteindelijk met zich mee zullen brengen.

2330

De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): Voorzitter, de circulaire economie is een gewenst toekomstbeeld waarin werkelijk alles deel uitmaakt van de kringloop, maar het is vooral een wensbeeld met een duidelijk niet te onderschatten keerzijde. Een economie waarin 30% van het materiaalgebruik bestaat uit voedsel en 20% uit fossiele energie, die niet zomaar in een kringloop kunnen worden

2335

gebracht, u hoort het goed, bijna de helft van de energie en het materiaalgebruik kan niet zomaar in een kringloop gezet worden. Opkomende landen zijn waarschijnlijk nog een halve eeuw bezig met het opbouwen van hun infrastructuur voordat een staat kan worden bereikt waarin de behoefte aan grondstoffen kan worden gedekt door deze terug te winnen uit urban mines. Zelfs dan zijn er nog genoeg materialen die niet kunnen worden hergebruikt.

2340

Bijvoorbeeld, een gigantisch land als China ziet zichzelf ook nog als een opkomend land.

Bovendien blijkt de ontkoppeling van economische groei en materiaalgebruik niet zomaar te maken. Als je economie over 35 jaar vertienvoudigt, is het volstrekt onrealistisch dat een auto die nu duizend kilo weegt, dan nog maar honderd kilo zal wegen. Het streven naar minder gebruik van grondstoffen juichen wij op zich toe, maar moeten overheden waaronder de EU, daar nou zo

2345

nodig een prominente rol in spelen en daar belastinggeld aan besteden? Als de circulaire economie inderdaad economische groei en banen gaat opleveren, moet de markt dit dan niet zoveel mogelijk gaan oppikken zonder een prominente rol van overheden? Immers, bedrijven gaan over het creëren van banen en zij creëren alleen banen als zij kunnen concurreren op de wereldmarkt en uitzicht hebben op winstgevende groei.

2350

Mevrouw **KLAASSEN** (D66): Ziet u wel een rol voor de overheid weggelegd om belemmerende wet- en regelgeving weg te nemen?

De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): Een faciliterende rol, ja.

2355

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Voorzitter. Laat ik beginnen met alle positieve geluiden die ik mocht ontvangen richting de kadernota. Ik denk dat wij een goede stap voorwaarts hebben gemaakt vanaf de startnotitie en nu richting de kadernota, dus dank voor iedereen die dat heeft uitgesproken. De kansenkaart, daarover is gezegd dat wij daar de focus moeten gaan leggen. Ik heb dat in de commissie al toegezegd, dat zullen wij zeker doen, maar die is afhankelijk van de dialoog van de partners waarmee wij in gesprek gaan om de focus ook te leggen en ook de studie die is gedaan, zal ons daarbij gaan helpen. Het evenwicht, de juiste rol spelen, dat maakt onderdeel uit van de dialoog. Laten wij proberen te voorkomen dat versnippering gaat

2360

plaatsvinden van de kennis en ervaring. Dat is ook onderdeel van de dialoog dat wij elkaar daarin vinden, maar wij zitten in allerlei netwerken, IPO, via de MRA, via gemeenten en daar halen wij op

2365

waar zij mee bezig zijn en wij kijken naar bijvoorbeeld Gelderland, die heeft zich een stap verder bewogen en daar ook dingen over uitgesproken. De vraag is gesteld of wij het Servicepunt duurzame economie kunnen gebruiken, ook daar heb ik in de commissie al iets over gezegd. Wat mij betreft niet, in de zin van, ze kunnen wel verbinden, maar ze zijn er niet voor. Circulaire



2370 economie is met name een zaak voor de bedrijven, dat is ook door anderen al genoemd, die moeten de circulaire economie voor elkaar krijgen en het Servicepunt duurzame economie is vooral voor ondersteuning van gemeenten en dat is niet primair hun taak, maar daar waar het aan de orde komt, verbinden wij ze wel met partijen die ertoe doen. De voorbeelden van het CDA die zouden moeten worden toegevoegd. Dat is nu wat laat, het stuk ligt nu voor ter

2375 besluitvorming, maar in het vervolg zullen wij ernaar kijken, nemen wij wel de goede voorbeelden en dat zullen wij in de commissie voldoende adresseren. Doen wij genoeg, is het verhaal over het geld, maar 700.000 euro. Het klinkt bijna als een soort fooi, maar dat is een verkeerd beeld. In antwoord op de technische vragen is duidelijk gemaakt welke financieringsmogelijkheden er daadwerkelijk zijn, dan gaat het echt om miljoenen, niet alleen vanuit de Europese commissie,

2380 maar ook die de Staten ter beschikking stellen. Het klinkt een beetje als ik u hoor, alsof wij zo meteen de hele circulaire economie moeten gaan financieren. Dat is natuurlijk niet de bedoeling. Dat moet aan het bedrijfsleven worden overgelaten. Wij financieren de rol die wij op ons willen nemen en dat is verbinden en initiëren en soms pilots ondersteunen, maar uiteindelijk is het aan de markt om het te regelen. Dan denk ik dat wij op dit moment voldoende geld vrijmaken en als

2385 daaruit voortkomt, ook uit de dialoog, dat er meer nodig is, dan zullen wij elkaar daar ongetwijfeld over spreken. Ook in de commissie en in het nader stuk is duidelijk gemaakt waar wij die 700.000 euro aan besteden en dat is vooral in het bij elkaar brengen van partijen, in het faciliteren van de dialoog en het proces. Dan denk ik dat dat een behoorlijk bedrag is om daarvoor ter beschikking te stellen.

2390 De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Wij gaan over tot stemming. Stemverklaringen?

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Wij stemmen in met de kadernotitie. Ik heb mijn spreektijd niet willen

2395 besteden aan de complimenten voor de ambitie die uit de nota spreekt, dus bij deze. Dan hoop ik dat bij het volgende stuk vooral de financiën aan de ambitie worden aangepast en niet andersom.

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Wij hebben in de commissie duidelijk gemaakt dat wij heel blij zijn dat de nota de definitie van de Ellen MacArthur Foundation gebruikt. Wij hebben ook aangegeven

2400 wat wij missen, maar dit zijn de beschouwingen en wat wij missen is een theoretische beschouwing. Wij willen in de praktijk laten zien of het werkt en of wij gelijk hadden. Wij zullen voor de voordracht stemmen.

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat is de fractie PVV, de

2405 overige leden voor, zodat de voordracht is aanvaard.

#### **14. Initiatiefvoorstel 81 PvdD en GL “Klimaatinitiatief”**

De **VOORZITTER**: Ik verzoek de heer Van Raan het initiatiefvoorstel nader toe te lichten.

2410

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Voorzitter. In de behandeling van het initiatiefvoorstel willen wij, de indieners, twee zaken centraal stellen, ten eerste de urgentie tot concreet handelen die eruit

spreekt en ten tweede, de noodzaak tot basiskennis, of zoals minister Kamp het schrijft in zijn Energieagenda van vrijdag jl.: "Voor de voortgang van de klimaat- en de energietransitie is een  
2415 betrouwbare en gedragen feitenbasis een belangrijke schakel." Dat staat op pagina 91 van zijn agenda voor degenen die het willen nalezen. Hieronder valt CO2-budgettering. Eerst de urgentie. Op 2 december jl. vond hier op deze plek een klimaatsymposium plaats, georganiseerd door de PvdA, GL en PvdD met als dagvoorzitter D66-erlid Jan Terlouw. Wij vonden dat en dat werd ook gedeeld, een werkelijk partijbelang overstijgend symposium met sprekers uit wetenschap,  
2420 bedrijfsleven en ngo's. Als nou vier dingen duidelijk waren en waar consensus over was, was dat het volgende: de urgentie van maatregelen moet omhoog, de politiek moet zijn rol pakken, de ondernemers die een uiterst belangrijke rol vervullen, hebben behoefte aan duidelijkheid en er liggen enorme kansen voor het bedrijfsleven. Bij de sprekers Urgenda, de Groene Zaak, de jonge VVD-ondernemer Tomas Friedhof die het al noemde, als wij in 2030 op 100% duurzame energie  
2425 zouden zitten, zou dat 150.000 banen opleveren. Kortom, een versnelling, samen kom je verder. Het tweede punt, de noodzaak tot basiskennis. Terug naar het voorstel en de reactie van GS, waarvoor nog veel dank. De basiskennis is nodig om te weten of de versnelling werkt en biedt een kader voor duidelijkheid voor iedereen in de nieuwe werkelijkheid, de nieuwe werkelijkheid van een CO2-economie. Dat komt ook terug in de beslispunten en ik loop die even met u door in  
2430 de hoop dat u ze logisch, adequaat en rationeel vindt. Het zijn zes beslispunten: het overnemen van de doelstelling uit de klimaatinitiatiefwet, het opstellen van een vijfjarig klimaatplan, aansluiten bij het rapportageritme van de Parijse overeenkomst die ons land ook heeft onderschreven en het verankeren van de doelstellingen uit de Klimaatwet binnen iedere portefeuille en de vijfde is, deze doelstellingen per portefeuille jaarlijks uitwerken in de  
2435 klimaatbegroting. En tot slot, de opgave ten aanzien van de provinciale organisatie vorm te geven door een doelstelling van 100% minder CO2-uitstoot. Wij hebben in de commissie uitvoerig argumenten gewisseld en discussies gehad, dat hoeven wij hier niet over te doen. Laat ons volstaan met naar onze mening de voornaamste reactie van GS en die luidt: "Er is overeenstemming over het feit dat CO2 de nieuwe rekeneenheid is. Deze overeenstemming was  
2440 er ook tijdens het symposium en ook in de agenda van Kamp, kortom een breed gedragen overeenstemming, wij gaan naar CO2-budgettering en die budgettering is in onze ogen een voorwaarde om de goedkoopste weg - en ik kijk nu even naar de VVD - naar de energietransitie te realiseren, want als je precies weet waar je op moet sturen, dan kun je je er ook naar gedragen. Tegelijkertijd schrijven GS ook dat zij niet in staat zijn kwantitatief inzichtelijk te  
2445 maken hoe de CO2-impact doorwerkt in de verschillende beleidsterreinen. Dat is op zich best bijzonder, want in hun reactie schrijven zij op pagina 5 dat niet ETS-bedrijven wel audits moeten maken voor de energiestromen en energiebesparingsmaatregelen, welke uiteindelijk naar CO2 vertaald moeten worden. Kortom, het college schrijft het wel aan bedrijven voor, maar niet voor zichzelf. Dat is best bijzonder. Het college heeft haar eigen plannen gepresenteerd en de  
2450 conclusie daarvan moet zijn dat deze coalitie in deze tijd haar maatregelen voldoende acht en zo niet voldoende, dan wel haalbaar. Onderhandelen met moeder Natuur, prettige wedstrijd. Zo weten wij bijvoorbeeld halverwege volgend jaar pas wat de routekaart is, bijna twee jaar na de Parijse akkoorden. Ik kom tot een afronding, de indieners zijn van mening dat de beslispunten uit ons klimaatvoorstel, logisch, adequaat en rationeel zijn en bijdragen aan een gevraagde  
2455 duidelijkheid en ook de gevraagde regierol en zelfs aansluitend bij wat Kamp schrijft, dat

verwacht hij vast niet. Hij schrijft: "Het noodzakelijk te achten aanvullend beleid is daarmee primair niet ingegeven vanuit de mondiale klimaatoptiek – dus dat zet hij even aan de kant, de bijdrage van Nederland is daaraan immers beperkt – maar vanuit de wens om economische kansen te benutten en schokeffecten in de Nederlandse economie te voorkomen." De belangen  
2460 gaan dus gelijklopen. Alleen samen kom je verder hoorden wij in de commissie en dat is helemaal waar.

De **VOORZITTER**: De heer Klein heeft geen spreektijd meer, dus hij krijgt daarvoor 30 seconden.

2465 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Dank voor de gelegenheid om toch even iets te zeggen. Bedankt initiatiefnemers voor het plan, heel belangrijk om klimaatdoelen door te vertalen in het provinciale beleid, ook bijvoorbeeld het verankeren van de CO<sub>2</sub>-effecten in ieder besluit vinden wij heel belangrijk. Wij vragen ons af of de maatregelen zoals die nu worden voorgesteld met vijfjarenplannen, niet kunnen uitmonden in een papieren tijger. Ik hoor graag van de  
2470 initiatiefnemers hoe zij ervoor zorgen dat de doelstellingen van het klimaatinitiatief daadwerkelijk bijdragen aan de reductie van de CO<sub>2</sub>-uitstoot in Noord-Holland en dat het niet leidt tot een papierwinkel, die als bliksemafleider functioneert voor echte maatregelen.

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Uw advies over de haalbaarheid van motie 18, klimaatinitiatief  
2475 van GL, PvdD, PvdD. ONH is van mening dat in uw advies zeer grondig op de inhoud van de motie en het initiatief is ingegaan. U heeft ook over de verschillende onderdelen van de motie en het initiatief een advies gegeven. Wij kunnen daarmee akkoord gaan. Verder bent u van plan met betrekking tot onderwerpen verschillende werkzaamheden op te pakken, ook een goede zaak. Onderwerpen die met duurzaamheid, CO<sub>2</sub>-reductie en energietransitie te maken hebben, worden  
2480 nu vaak separaat behandeld. Gezien de taakstelling 100% duurzaam opgewekte energie en 80 – 95% minder CO<sub>2</sub>-uitstoot in 2050 in Noord-Holland, lijkt het opstellen van een integrale strategische agenda Duurzaamheid wenselijk. Daarbij hoort een helder afsprakenkader tussen Rijk, provincie en gemeenten inclusief een financieringsproces en monitoringvoorstel wie doet wat, welke inspanningen leveren partijen onder andere inzake het bewustwordingsproces, en  
2485 welke middelen zijn daarvoor beschikbaar. Door aan de voorgestelde integrale provinciale strategische agenda duurzaamheid een taakstellende planning te verbinden inclusief monitoring en terugkoppeling van tussentijds geboekte resultaten, kan de provincie een vinger aan de pols houden bij wat met duurzaamheid bereikt is en bereikt moet worden. Is het niet grotendeels een economie van produceren, consumeren en behoefte kweken? Wanneer wij echt de toename van  
2490 CO<sub>2</sub> in de atmosfeer willen terugdringen, zullen wij serieus moeten gaan nadenken ook over onze grenzen heen, over de eigenschappen van de Westerse economie.

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Voorzitter. Wij hebben als PvdA samen met D66 een motie ingediend om te onderzoeken hoe deze zes punten toe te passen zijn en of die überhaupt toe te  
2495 passen zijn. Daar is een alternatief op gekomen, motie 18 en daar hebben wij antwoorden van gekregen die jullie kunnen lezen. Wij zien die antwoorden als een startpunt. Wij hebben niet voor niets gezamenlijk het symposium over klimaat georganiseerd, omdat wij klimaatverandering een heel belangrijk issue vinden. Los van de urgentie en de politieke rol en de punten die u hiervoor

heeft benoemd, sprak er tijdens het symposium een heleboel hoop en wij hadden de  
2500 klimaatdominee die sprak over hoop. Dat hebben wij ook als PvdA. Wij hebben hoop dat dit een  
heel goed startpunt is voor de plannen die nu voor ons liggen, zeker als motie 18 wordt  
uitgevoerd. Wij hopen dat de verkiezingen veranderingen teweeg gaan brengen, want dit is pas  
het begin en wij zijn nu pas op een startpunt om te kijken, waar gaan wij heen. De verkiezingen  
zullen deze nieuwe realiteit meenemen die de uitkomsten van het symposium lieten zien. Wij  
2505 zullen dit als PvdA volgen. Tot nu toe zijn wij blij en wij wachten vol hoop op de routekaart.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter, het is een rare wereld. Diederik Samsom en Jesse Klaver,  
beiden niet van de SP, maken samen een initiatiefklimaatwet. Deze wet moest een einde maken  
aan een vrijblijvend duurzaamheidsbeleid. Logisch dus dat de PvdA en GL in PS gingen  
2510 samenwerken om tot een initiatiefvoorstel te komen. De PvdD mocht meedoen, de SP werd niets  
gevraagd. En daarna dan? Dan ben je als PvdA lekker bezig geweest met het maken van een  
initiatiefvoorstel waar je volledig achterstaat en dan ga je het niet mee indienen. Dat staat  
iedereen vrij, maar raar is het wel. Omdat de inhoud van een initiatiefvoorstel in grote en kleinere  
lijnen overeenkomt met de inhoud van het conceptverkiezingsprogramma van de SP voor de  
2515 verkiezingen in maart 2017, kunnen wij met een gerust hart het initiatiefvoorstel klimaatinitiatief  
mede indienen. Dat was de bedoeling en dat doen wij dus nu, alleen is er administratief iets fout  
gegaan en zodoende staat onze naam er niet boven. Dat willen wij wel heel graag en dat is nu  
opnieuw genoteerd. Op 2 december jl. was ik bij de klimaatconferentie. Natuurlijk wist ik het  
allemaal wel, maar de conferentie herinnerde mij aan vele zaken die spelen. Als de temperatuur  
2520 op aarde meer dan 2 graden stijgt, dan volgt er een gevaarlijke verandering van het klimaat. Dat  
zou kunnen leiden tot extremer weer, meer bosbranden en overstromingen, maar ook droogte en  
schaarste van water en voedsel en dat kan leiden tot onstabiele regio's, ontwrichting en een  
flinke toename van klimaatvluchtelingen. Zo schatten studies in dat er bij de huidige opwarming  
van de aarde in 2050 150 miljoen klimaatvluchtelingen zijn. Bijna drie keer zoveel als het totale  
2525 aantal vluchtelingen in de wereld in 2015. Wij moeten dus haast gaan maken en natuurlijk vinden  
en vonden wij de motie beleidsagenda energietransitie van D66 en PvdA ook goed. Er wordt een  
voorzichtig beginnetje gemaakt met de beperking van de uitstoot van CO<sub>2</sub>, maar het ontwerp  
besluit initiatiefvoorstel klimaatinitiatief laat de urgentie om in te grijpen, beter zien en stelt ook  
hogere eisen aan de inspanningen van de provincie en die grotere inspanning moeten wij hebben  
2530 door het Rijk, provincies en gemeenten, maar vooral door de bevolking van Nederland en de  
bedrijven, hetgeen overigens ook een hartenwens van VVD-minister Kamp was, die op 7  
december sprak bij de presentatie van de energieagenda.

Mevrouw **KLAASSEN** (GL): Mevrouw De Groot, ik vind het heel fijn dat u het initiatiefvoorstel  
2535 mede indient. U heeft het over extra maatregelen. Hoe ik het heb gelezen, was dat het vooral  
plannen zijn, klimaatplannen, monitoring. Over welke maatregelen heeft u het?

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Nou ja, de maatregelen zijn dus vooral door een hele snelle monitoring  
en trouwens, wij kennen allemaal die maatregelen, maar wij moeten gewoon zorgen dat CO<sub>2</sub>-  
2540 uitstoot een groot stuk minder wordt. En als je dan telkens tegen de moties van de SP stemt om  
bijvoorbeeld dat te verminderen, dan krijg je dat niet. Dus je moet allerlei initiatieven omarmen.

Wij gaan het inderdaad uitzoeken en het duurt een beetje lang en het mag niet zo lang duren. En de provincie Noord-Holland moet een voortouw gaan nemen, dat zei ik al eerder. Immers, in de provincie wordt heel veel CO<sub>2</sub> uitgestoten, vooral in de Randstad. In de winter wachten de eigen  
2545 chauffeurs of de chauffeurs van het taxibedrijf hier voor het gebouw soms lang op de komst van een gedeputeerde. Ze gaan niet naar binnen om even warm te worden, ze laten de motor van de auto langdurig draaien. Meerdere malen heb ik er al iets van gezegd – ik hou van zelf ingrijpen – maar het slaat niet aan. Dit zou een van de eerste zaken zijn die de provinciale organisatie kan aanpakken op weg naar 2030. Wij gaan ervoor. Ons verkiezingsprogramma voor de Tweede  
2550 Kamerverkiezingen zegt, wij willen in 2050 een CO<sub>2</sub>-neutrale samenleving en ik heb zelfs op een congres gehoord dat dat 2035 moet zijn. Dit kunnen wij bereiken door concrete en afdwingbare maatregelen die voortvloeien uit het klimaatakkoord van Parijs. Wij leggen per sector een tijdspad vast om in 2050 CO<sub>2</sub>-neutraal te zijn en in 2030 minstens halverwege. Omdat de SP een geen woorden, maar dadenpartij is, voegen wij nu de daad bij het woord en gaan wij het  
2555 initiatiefvoorstel mede indienen.

De **VOORZITTER**: U gaat het steunen.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Mede indienen.  
2560

De **VOORZITTER**: Uw handtekening komt eronder te staan? Dan is daarmee de kennelijke administratieve voorbereidingsfout rechtgetrokken.

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Iedereen mag het mee indienen.  
2565

De **VOORZITTER**: De term indienen, daarom stelde ik de vraag, maar materieel maakt het geen verschil.

Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): Voorzitter, om de heer Van Raan maar meteen teleur te stellen, wij  
2570 zullen daarover niet eens piekeren om mee in te dienen of onze handtekening eronder te zetten. Dan hebben wij daar gelijk klare wijn over geschonken. Zure wijn, ja. Alleen ga je sneller en samen kom je verder. Zo eindigde ik mijn bijdrage in de commissie EEB en daar sprak de initiatiefnemer ook al over. Toen spraken wij deels over het klimaatinitiatief en nu spreken wij daar in zijn geheel over. Complimenten van het CDA voor elke fractie die initiatieven indient, dus  
2575 ook voor de fracties die dit initiatief hebben ingediend. En toch, sinds dat wij dat in de commissie op 15 september hebben besproken, dat was drie dagen nadat deze wet was ingediend in de Tweede Kamer, zijn er helemaal geen ontwikkelingen geweest van de initiatiefwet Samsom/Klaver waar dit initiatief toch een kopietje van is. Ik ben heel nieuwsgierig naar hoeveel haast de initiatiefnemers van plan zijn te maken. Volgens mij wachten wij op een advies van de Raad van  
2580 State en de reacties van de indieners erop, een heel goed gebruik bij het indienen van initiatiefwetten. Dat had volgens mij al lang plaats kunnen vinden als het zo ontzettend belangrijk was. Nog voordat er landelijke stappen worden genomen en afspraken gemaakt, zouden wij als Noord-Holland alleen verder gaan. Dat is sneller, zeker, maar kom je daar ook verder mee? Volgens ons niet. Tijdens de commissie hebben wij al aangegeven voor behoud van

2585 een level playing field te zijn. Wij zijn niet voor extra koppen in Noord-Holland en zo hebben wij dat ook afgesproken in ons coalitieakkoord. Kunnen de indieners aangeven in hoeverre hier sprake is van een extra kop van regelgeving?

2590 Mevrouw **KLAASSEN** (D66): Voorzitter, als eerste complimenten aan de indieners van dit initiatiefvoorstel. Het is mooi dat wij de ontwikkelingen van buiten de provincie hier naar binnen halen, het Parijse klimaatakkoord en de nationale Klimaatwet in de maak. Een aantal punten ondersteunen wij van harte, omdat het ons als provincie inzicht geeft in wat onze bijdrage is aan het verlagen van de CO<sub>2</sub>-uitstoot. Meten is weten of zoals u zelf zegt, basiskennis. Middels motie 18 van D66 en de PvdA en de haalbaarheidsanalyses van GS daarop, zullen wij deze goede  
2595 indicatoren een plek kunnen geven in het opstellen van de routekaart. Deze routekaart gaat straks helpen beter inzichtelijk te krijgen welke stappen wij na het realiseren van het Energieakkoord kunnen nemen, zodat wij in 2050 een energie neutrale provincie kunnen zijn. D66 zal helaas tegen dit initiatiefvoorstel stemmen, omdat een aantal punten overbodig zijn en niet haalbaar, zoals de extra gevraagde rapportagevormen.

2600 De **VOORZITTER**: Uw spreektijd is bijna op, maar ik ben enigszins coulant in verband met het feit dat u mede-initiatiefnemer bent, want in principe doet de heer Van Raan namens de initiatiefnemers het woord.

2605 Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter, ik zal proberen het niet te lang te maken, maar ik wil u wel het een en ander voorhouden, want als mede-indiener heb ik toch wel iets te zeggen. Ik zal geen vragen stellen, want het is mij wel duidelijk. Het voorstel dat GS hier tegenover stelt, komt wat mij betreft niet in de buurt van wat wij zouden moeten doen. Laat ik vooropstellen dat de doelen die in dit voorstel zijn geïncorporeerd, helemaal niet zo ambitieus zijn. Daar zijn wij langs andere  
2610 weg allang aan gebonden en dat betekent dat wij in 2050 een keer op klimaatneutraal uitkomen. Dat is niet ambitieus, dat is het allerlaagst haalbaar of toegestaan. Ik kijk met jaloezie naar Denemarken dat in 2025 al klimaatneutraal is. Ik begrijp heel goed dat veel mensen hier 2050 een prachtig getal vinden. Daarom hebben wij die getallen aangehouden, omdat wij ervan uitgingen dat dat het draagvlak goed zou doen, maar het heeft kennelijk weinig geholpen. Want  
2615 als ik het zo beluister, is de urgentie om nu te weten waar wij staan en te weten waar wij over vijf jaar willen staan om dan ook hard af te kunnen rekenen als het niet voldoende is, bij niemand echt doorgedrongen, althans, de SP, die onderschrijft het plan en inderdaad, hadden wij het maar eerder met jullie gedeeld, dan hadden wij het met zijn drieën in moeten dienen, hoe vreemd dat ook zou zijn, gezien de landelijke verhoudingen. Ik heb mijnheer Terlouw en Jan Vos hier horen  
2620 praten en ook Tomas Friedhof die zo'n beetje als enige van de VVD hier in de Statenzaal pleitte voor klimaatbeleid en zich niet al te zeer gehoord voelt bij zijn politici hier, ik heb een heleboel mensen van andere partijen gehoord die dit broodnodig vinden. Wat jammer dat het bij u niet is doorgedrongen.

2625 Mevrouw **KLAASSEN** (D66): Volgens mij is het bij ons wel doorgedrongen, maar hebben wij gewoon een rekensom gemaakt. Ik weet niet of u hem heeft gemaakt, maar de planvorming die u voorstelt, kost 5 miljoen euro extra. Dat geld kunnen wij toch beter in de uitvoering stoppen?

2630 Mevrouw **KOCKEN** (GL): Als u denkt dat als wij op 2050 koersen, het wel goed zal komen, dan kunnen wij inderdaad dat geld misschien beter anders gebruiken. Het probleem is nu juist omdat wij zulke lange termijndoelen stellen, wij nooit tussentijds kunnen afrekenen en dat is precies wat wij nodig hebben. Wij moeten weten wat het doet. Op het moment dat u een nieuw voorstel doet, moeten wij doorrekenen wat dat doet voor onze CO<sub>2</sub>-begroting, die hebben wij gewoon nodig.

2635

Mevrouw **KLAASSEN** (D66): Volgens mij verschillen wij dan van inzicht wat de routekaart moet voorstellen, maar volgens mij hebben GS in hun beantwoording meegenomen dat wij de CO<sub>2</sub>-maatregelen richting 2050 gaan meenemen, dus dat wij kunnen zien welke maatregelen welk effect hebben en wat het daaraan bijdraagt.

2640

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Ik zou niet weten waarom wij dan niet met vijfjarige klimaatplannen uit de voeten zouden kunnen, maar ik begrijp dat voor u 2050 een prachtige stip op de horizon is, maar dat is voor ons gewoon te ver weg.

2645 De heer **WIESEHAHN** (VVD): Ik vraag mij af of mevrouw Kocken op de hoogte is van de landelijke lijn van haar eigen partij als het om de regionale aanpak van klimaatproblemen gaat.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Wat het beleid van mijn partij is wat ik regionaal mag doen? Ik word niet aangestuurd door Den Haag. Ik zit hier om de Noord-Hollandse burger te vertegenwoordigen.

2650 Misschien kunt u iets concreter zeggen waar u op doelt.

De heer **WIESEHAHN** (VVD): Uw eigen partij heeft op 3 november een motie ingediend waarin zij het kabinet verzocht heeft om met IPO en VNG te gaan kijken welke rol provincie en gemeente kunnen gaan spelen in de uitvoering van het klimaatakkoord in Parijs. U loopt ver op de troepen vooruit en dan vraag ik mij af met welk GL ik te maken heb.

2655

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Dat is allemaal hetzelfde GL, ik hoop dat al mijn collega's in alle Staten hun eigen provincie vast aansporen om niet te wachten tot er net als met de windmolens vanuit Den Haag wordt gezegd wat wij moeten doen, maar gewoon zelf hun eigen verantwoordelijkheid nemen. Om het kort te maken, vanuit D66 is mij in de wandelgangen toegevoegd dat jullie betere plannen hebben. Dien ze alsjeblieft in, kom ermee, het gaat mij niet om profilering op dit moment, ik wil graag het allerbeste plan direct ondersteunen. Zodra het voorligt, ben ik daarvoor. Ik wil u allemaal vragen uw eigen vermeende partijbelang nog eens te heroverwegen en vooral aan uw toekomst te denken.

2665

De **VOORZITTER**: Uw tijd staat nu al een tijdje op nul.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Denkt u nog heel even na over hoe dat eruitziet over twintig jaar of over dertig jaar voor uw kinderen en kleinkinderen, hoe ziet Noord-Holland er dan uit? Hebben wij het teruggegeven aan zee? Dat zal haast wel niet, maar worden wij misschien onder voet gelopen

2670

door mensen die hun land wel zijn kwijtgeraakt? Ook dat zouden wij moeten voorkomen. Wij hebben geen tijd om rustig door te gaan tot 2050, wij moeten veel sneller en wij moeten veel beter weten hoe.

- 2675 De heer **WIESEHAHN** (VVD): Voorzitter, dank aan de indieners voor het initiatief dat zij aan ons hebben voorgelegd. Mede gezien de adviezen van GS en dat zal u niet verbazen, zal de VVD de voordracht niet steunen helaas. Het college is in haar reactie op dit voorstel duidelijk geweest over de haalbaarheid en heeft daarbij op punten aangegeven dat het voorstel vooruitloopt op Europese en nationale kaders en dat is ook wat ik daarnet aan mijn GL-collega had willen  
2680 voorleggen. Dat het financieel heel moeilijk haalbaar wordt om deze plannen in concreto uit te werken. Er zit ook geen goede financiële onderbouwing bij wat ons betreft, dus waar is de dekking, misschien kunt u daar nog iets over zeggen. Feitelijk zegt het college ook en dat is ook wat ik mijn D66-collega hoor zeggen, om de gelden die wij beschikbaar hebben, te gebruiken om niet in papieren exercities te belanden maar om concreet resultaten te boeken met elkaar in het  
2685 veld en daar is de VVD ook van. Het mag duidelijk zijn dat de VVD bij de verdere uitwerking van het klimaatakkoord in Parijs in Noord-Holland de nationale aanpak als uitgangspunt wil nemen. Voor onze economische ontwikkeling is een nationaal en beter nog een Europees level playing field van het grootste belang. Daarmee miskent de VVD overigens niet de urgentie van het probleem, maar sturen wij aan op een maatschappelijk houdbare oplossingsrichting en wij hopen  
2690 dat andere partijen hetzelfde zullen doen.

De **VOORZITTER**: Heeft gedeputeerde Van der Hoek nog de behoefte om iets over het initiatiefvoorstel te zeggen? Die behoefte is er niet. Dan wil ik de heer Van Raan vragen om te reageren.

2695

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Voorzitter. Mogen wij een korte schorsing?

De **VOORZITTER**: De heer Van Raan heeft behoefte aan een korte schorsing.

- 2700 De heer **VAN RAAN** (PvdD): Misschien kunnen wij eerst eten?

De **VOORZITTER**: Nee, nee, nee, dat doen wij niet. Wij handelen dit voor de eetpauze af, dat was het uitgangspunt. U hebt desondanks behoefte aan even schorsen? Ik schors de vergadering voor vijf minuten. Ik heropen de vergadering.

2705

- De heer **VAN RAAN** (PvdD): Voorzitter. Dank u allen voor uw reacties en opmerkingen. Ik wil er een paar even uitlichten alvorens tot een voorstel te komen. De heer Klein is bang dat er een papieren tijger ontstaat en voor dat argument zijn wij best gevoelig, want wij zien het liefst tijgers en geen papieren tijgers, dus wij zijn bereid er nog een keer goed naar te kijken. Wat wij  
2710 met dit voorstel beogen, is dat de mate van rapportage en het nadenken over beleidsvoorstellen wat wij als ambtenaren en politici doen en wat de gedeputeerde moet gaan doen, is dat het nadenken over die voorstellen waar wij nu tot drie cijfers achter de komma uitrekenen en dat is prima, wat het kost in euro's, dat de omslag om dat ook te doen naar CO2 in wezen al gemaakt



is, al realiseren wij het ons nog niet. De detaillering waarmee wij moeten gaan naar een CO2-rapportage, ook van onze beleidsvoorstellen, is voor ons zonneklaar. Aan de ene kant die hele grote detaillering en aan de andere kant het voorkomen van de papieren tijger, die spanning willen wij graag nog een keer bekijken. Nogmaals, wij willen ook niet dat er in de financiële huishouding van deze provincie een papieren tijger ontstaat als wij de euro's beoordelen, daar doen wij ons best voor en naar onze mening is dat ook niet zo en als het wel zo is, dan moet ik daar ook naar kijken en zo willen wij het ook niet voor onze CO2-huishouding. Wij zijn best bereid ernaar te kijken als dat nu nog niet goed genoeg is, kennelijk hebben wij dat niet goed uitgelegd, dus misschien moeten wij het nog beter uitleggen. De PvdA zegt, het was een heel goed plan en als wij groot blijven bij de verkiezingen, althans zo heb ik het geïnterpreteerd samen met GL, dan komt wellicht dat klimaatinitiatief er alsnog en dat is precies de vertaling van wat wij hier al doen. Wij blijven ons een beetje verbazen over hoe de PvdA dat dan voor zich ziet, maar nogmaals, dat ligt ook wellicht weer aan ons, ik weet niet heel goed wat ik met de reactie van de PvdA moet doen, maar dank daarvoor. De SP mogen wij verwelkomen als mede-indiener en die uitnodiging geldt voor u allen. Noodzaak tot haast, steunt het initiatiefvoorstel, prima, dank u wel. Het CDA geeft complimenten, dank daarvoor, geen nieuwe ontwikkelingen sinds Klaver/Samsom. Dat is wel interessant, het voorstel als zodanig zien wij als partij overstijgend, vandaar die brede uitnodiging. Wellicht is het wat stil gebleven rondom Klaver en Samsom en misschien ook niet, misschien weten wij niet alles, maar wij weten in ieder geval wel dat Kamp het stokje heeft overgenomen, dus die gaat verder qua invoering en qua gedachten en bijna qua paradigmawisseling van CO2-budgettering. Ik zou mevrouw Haagsma willen adviseren niet alleen te focussen op PvdA en GL alleen, maar breed te kijken en dan gebeurt er ook wat bij de VVD en wellicht gebeurt er ook wat bij het CDA. Wij hadden hier de jeugd van het CDA rondlopen en die was vol lof over hoe de provincie symposia organiseert en hoeveel haast de politici moeten maken en hoe prachtig het is dat iedereen daarin meegaat, behalve het CDA zelf. Hij zou proberen daar toch nog iets aan te versnellen, dus hou deze man in de gaten. D66, complimenten, dank u wel, wij halen van buiten en meten is weten, dat onderschrijven wij. Wij zijn er ook achter gekomen dat u tegen gaat stemmen, maar dat wisten wij al. GL geeft een belangrijke aanvulling. Die zegt, de ambities die wij neerleggen, mogen best omhoog, want nu zijn ze alleen gebaseerd op de Parijse akkoorden, maar als je er goed naar kijkt en voor degenen die erbij waren, hebben wij dat ook gezien, zou het eigenlijk een stapje harder mogen, dus in die zin zijn wij bereid er nog eens naar te kijken. De VVD aarzelde even met wel of niet steunen, maar uiteindelijk is het toch niet geworden. Wij lopen te ver vooruit op het kader, financieel niet haalbaar, geen financiële dekking, prachtig, honderd redenen waarom het niet kan. Afsluitend, wij hebben overleg gehad. Het is inderdaad mogelijk nog een aantal verbeteringen aan te brengen in het klimaatvoorstel, dus het voorstel is, wij laten het even hier. Wij gaan er nog even naar kijken en wij brengen het nu niet in stemming. En dan komen wij erop terug.

Mevrouw **KLAASSEN** (D66): Een procedurevoorstel, ik heb de heer Van Raan niet iets horen zeggen waarvan de potentiële tegenstemmers denken, oh, het verhaal is veranderd of u neemt iets mee terug waardoor het een beter verhaal wordt.

De **VOORZITTER**: Ik begrijp dat het initiatief als initiatief wordt aangehouden, maar het voorstel dat nu op tafel ligt, wordt even teruggenomen. Dat is het voorstel van de initiatiefnemers en dan zien wij wel wat het vervolg is. Het is in ieder geval nu van deze agenda af en er hoeft niet gestemd te worden.

2760

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter. Een moment van orde. Volgens mij hebben wij aan het begin van deze vergadering de agenda vastgesteld. Het kan naar mijn idee niet zo zijn dat een fractie die hier een initiatief heeft ingediend dat op de agenda is geplaatst, nu kan zeggen, wij hoeven het niet te behandelen. Dan is er naar mijn idee maar één optie, dat is intrekken van het

2765

initiatief.

De **VOORZITTER**: Dat heb ik proberen te verwoorden. Het voorstel zoals het hier geagendeerd staat, is ingetrokken.

2770

De heer **ANNAERT** (VVD): Dat heb ik de heer Van Raan niet horen zeggen. Dan wil ik een duidelijke uitspraak van de PvdD dat zij dit voorstel intrekken.

De **VOORZITTER**: Daar heeft de heer Annaert gelijk in, als dit voorstel niet wordt ingetrokken, dan moet erover gestemd worden.

2775

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Dan trekken wij dit voorstel in.

De **VOORZITTER**: Het voorstel is ingetrokken en daarom hoeft er niet over gestemd te worden.

2780

## **15. Statenvoordracht 89 Burgerinitiatief “Stop de hobbyjacht in Noord-Holland”**

De **VOORZITTER**: De heer Van Waard licht het burgerinitiatief toe.

2785

De heer **VAN WAARD**: Voorzitter, geachte leden van PS. Er zijn twee werkwoorden die hierbij een belangrijke rol spelen: willen en kunnen. Willen wij vandaag de dag blijven toegeven aan een oergevoel en jachtinstinct, terwijl iedere maatschappelijke noodzaak op dit moment is verdwenen of willen wij een stap zetten die recht doet aan een zich ontwikkelende beschaving? Uw Staten betreuren in meerderheid bleek mij in commissievergaderingen, het zonder maatschappelijke noodzaak doden van dieren. Begrijpelijk. U kent de mensonterende, dieronterende

2790

gebeurtenissen die kunnen plaatsvinden bij de hobbyjacht. Wij gaan daar nu niet op in, dit is niet het gremium om tranen te trekken. Het is ook schadelijk voor biodiversiteit, een belangrijk punt wat Jan Terlouw onlangs in De Wereld Draait Door nog aan de orde stelde. U heeft het inzicht en in meerderheid de wil om dat tegen te gaan. De vraag vandaag is, kunnen wij dat? De vraag is, hoe kunnen wij uw wil vormgeven? Kan dan niets? Is er niets mogelijk? Wij weigeren dat te

2795

geloven. Deze provincie is niet groot geworden met de woorden: het kan niet. Mijn moeder, overigens ook een echte Remkes, zei altijd: kan niet bestaat niet. Daar zouden wij ons graag aan willen vasthouden. U kunt vandaag wel degelijk een hele belangrijke stap zetten met uw uitspraak. U kunt het uitgangspunt in de provincie kantelen door nu niet ‘nee’ als absoluut

2800 uitgangspunt te nemen, daar niet vanuit gemakzucht toe te komen en te besluiten, maar door  
een expert aan te laten geven wat wel mogelijk is. Dat is de keuze die u vandaag op tafel hebt  
liggen. Is dat valse hoop? Nee, integendeel, dat is gevolg geven aan je verkiezingsprogramma,  
dat is democratie en dat is een nieuwe stap naar een beschaafde koers. De ondertekenaars van  
het burgerinitiatief vragen u vandaag invulling te geven aan uw eigen wil. Wij begrijpen dat waar  
2805 die wil er is, niet altijd alles direct en volledig kan. Wat wel kan, is een principiële stap te zetten  
zonder nu al bij voorbaat de dieren te laten schieten. Dat is wat wij u vragen en daarom herkent  
het burgerinitiatief zich in het amendement en het ontwerpbesluit 89A.

De **VOORZITTER**: Ik nodig u uit hier naast mij plaats te nemen.

2810 De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Waar wij het in de Staten over eens zijn, is dat de provincie de  
jacht op vrij bejaagbare dieren niet als zodanig kan verbieden. Het burgerinitiatief spreekt van  
stopzetten en dat riekt naar een generiek verbod en daarom kunnen wij het door het  
burgerinitiatief voorgelegde ontwerpbesluit helaas niet steunen. Het ontwerpbesluit van de  
meerderheid van de commissie NLM ondersteunen wij evenmin. Dat besluit impliceert niets meer  
2815 of minder dan een koude afwijzing van het burgerinitiatief. Het ontbeert iedere creatieve  
oplossing of opening naar erkenning van het achterliggende doel, namelijk het tegengaan van  
het onnodig doden van dieren. Daarom hebben wij een alternatief besluit opgesteld dat ruimte  
biedt aan voorstellen om binnen de provinciale bevoegdheden de jacht nader te reguleren met als  
doel om de jacht zonder maatschappelijke noodzaak tegen te gaan. Als dat doel wordt  
2820 onderschreven, wat kan er dan op tegen zijn om aan een externe expert die mogelijkheden ziet  
om binnen de provinciale bevoegdheden vorm aan te geven, te vragen nadere voorstellen te  
doen? Niets. Graag leggen wij ons alternatief besluit in de vorm van een amendement voor.

#### **Amendement 38/12-12-2016**

2825 Stop de hobbyjacht

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 12 december 2016*

2830 *Amendement op voordracht 89-2016: besluitvorming over Burgerinitiatief 'Stop de Hobby-jacht',  
inhoudende vervanging van de tekst van het ontwerpbesluit Nr. 89 door ontwerpbesluit Nr. 89A*

*Besluiten:*

*De tekst van het ontwerpbesluit bij voordracht 89-20 besluitvorming over Burgerinitiatief 'Stop  
de Hobbyjacht' te vervangen door:*

2835

*Nr. 89A*

*Provinciale Staten van Noord-Holland;*

*Onderwerp: Besluitvorming over Burgerinitiatief 'Stop de hobbyjacht'*

*gezien het voorstel van Burgerinitiatief 'Stop de Hobbyjacht Noord-Holland' van 29 augustus*

2840

*2016 en het bijbehorende ontwerpbesluit, waarin PS verzocht wordt om:*

1. Alles te doen wat binnen haar bevoegdheden ligt om de jacht op de bejaagbare diersoorten stop te zetten en bejaagbare en niet-bejaagbare soorten gelijkwaardige bescherming te bieden;
  - 2845 2. Binnen haar jurisdictie geen vrijstelling of vergunning te geven voor het zonder zaak bejagen van houtduiven, hazen, konijnen, fazanten en wilde eenden;
  3. Dit beleid als zodanig vast te leggen in de door de provincie nog vast te stellen Natuurvisie.
- 2850 Gelet op de 'Verordening Burgerinitiatief Noord-Holland',  
Gelet op de door Provinciale Staten aangenomen voordracht van 3-10-2016 over de geldigheid van het burgerinitiatief,  
Gelet op het concept-verslag van de commissie NLM van 27-10-2016 agendapunt 5.a., gelet op het concept-verslag van de commissie NLM van 28-11-2016 agendapunt 4.a.,
- 2855 Gelezen de voordracht van de Statencommissie Natuur, Landbouw en Milieu van 29 november 2016;

*Besluiten:*

- a. Het voorstel voor een ontwerpbesluit van het Burgerinitiatief 'Stop de hobbyjacht Holland' in de voorgelegde vorm niet over te nemen.
- 2860 b. Alles te doen wat binnen haar bevoegdheden en mogelijkheden ligt om de jacht op 'vrij bejaagbare diersoorten' waarvan de maatschappelijke noodzaak niet is aangetoond, tegen te gaan.
- c. Een externe expert op het gebied van het faunarecht te verzoeken om, op basis van de
- 2865 provinciale bevoegdheid om nadere regels te stellen voor het faunabeheerplan (artikel 3.12 lid 9), welke het kader is voor de uitvoering van de jacht (artikel 3.12 lid 1), voorstellen uit te werken voor aanpassing van provinciaal beleid en regelgeving die invulling geven aan het onder A geformuleerde doel, zonder dat die aanpassing leidt tot strijd met de Wet Natuurbescherming.

2870

*Toelichting:*

- De indieners van dit amendement betreuren het dat de wetgever niet heeft voorzien in een generiek verbod van de jacht op dieren in gevallen waarin de maatschappelijke noodzaak ontbreekt. Daarmee is ook gegeven dat de provincie niet bevoegd is zelf een dergelijk generiek verbod af te kondigen. Wel kunnen onder meer in en voor het Faunabeheerplan (nadere
- 2875 regels worden gesteld ten aanzien van de jacht binnen de provinciegrenzen (art. 3.12 lid 9 en 1). Nu ook in het parlement de discussie nog volop gaande is over de uitleg van diverse onderdelen van de Wet Natuurbescherming, is er alle aanleiding om de wettelijke bepalingen die ruimte bieden om in te spelen op specifieke inzichten en omstandigheden in Noord-Holland ten volle te
- 2880 benutten. Door het verzoek/de opdracht om voorstellen uit te werken, neer te leggen bij een extern expert die daartoe binnen de wettelijke kaders mogelijkheden ziet, wordt voorgesorteerd op maximaal resultaat en laat de provincie blijken er alles aan te doen om 'onnodige' jacht tegen te gaan. Het is uiteindelijk aan PS en GS om de voorstellen te beoordelen en in beleid en

2885 *regelgeving te verwerken. Met dit besluit wordt op verantwoorde wijze recht gedaan aan het door ruim 5400 burgers ondertekende verzoek van het Burgerinitiatief 'Stop de Hobbyjacht'.*

*en gaan over tot de orde van de dag.*

*Fracties GL, PvdD, SP*

2890 De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

2895 De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter, soms lijken zaken eenvoudiger dan zij zijn. Gewoon even tegen de hobbyjacht stemmen en klaar zou je denken, maar zo simpel is het niet, want waar leg je de grens tussen hobbyjacht en handhaven? In de commissievergadering NLM op 28 november jl. heeft de PVV duidelijk aangegeven faliekant tegen het zonder nut en noodzaak doden van dieren te zijn. Alleen in omstandigheden dat mensenlevens in gevaar zijn door overlast van dieren en alles in het werk is gesteld om de overlast op een diervriendelijke manier tegen te gaan, zijn wij voor afschot. Volgens het rapport van professor Bastmeijer hebben PS niet de autonome verordenende bevoegdheid om de jacht in de gehele provincie in zijn geheel te  
2900 verbieden, maar kunnen regels van PS over het Faunabeheerplan wel betrekking hebben op de jacht. Verder concludeert de heer Bastmeijer dat PS eisen kunnen stellen aan het Faunabeheerplan om conform de bedoeling van de nieuwe jachtregels ervoor te zorgen dat jacht niet enkel voor plezier en benutting wordt beoefend. Voor zover wij dat kunnen interpreteren, is er mogelijk een opening om plezierjacht tegen te gaan en wij willen hobbyjacht zonder nut en  
2905 noodzaak verbieden. Dit zou wat ons betreft moeten worden onderbouwd in het Faunabeheerplan. Dan nog een vraag aan de gedeputeerde, is deze ruimte aanwezig zoals professor Bastmeijer aangeeft, en zo ja bent u bereid om aanvullende regels op te nemen in het Faunabeheerplan?

2910 Mevrouw **ROMMEL** (VVD): Voorzitter. De VVD betreurt het oprecht dat het burgerinitiatief zoveel onduidelijkheid geeft. De VVD geeft daarom de Staten ter overweging mee ook naar aanleiding van de ervaringen, de verordening te herzien. Het is goed om te zien dat het burgerinitiatief de Staten heeft kunnen bereiken. Meer dan 5.000 burgers ondersteunen het initiatief. De VVD neemt dat heel serieus, maar net zo goed neemt de VVD haar 178.260 stemmen heel serieus. Terug  
2915 naar het burgerinitiatief. Op basis van de verordening moet worden getoetst of het initiatief ontvankelijk is. Als het onderwerp niet behoort tot de bevoegdheden van de Staten, dan is er geen geldig verzoek. Het onderwerp Stop de jacht behoort zoals de VVD herhaaldelijk heeft aangegeven, niet tot de bevoegdheden van de Staten, dus is het geen geldig verzoek. De VVD vindt het vervelend dat op heel veel mogelijke manieren toch wordt geprobeerd op een  
2920 onduidelijke manier iets dergelijks op de agenda te krijgen. Dat doet geen recht aan de politieke besluitvorming en ook niet aan het burgerinitiatief. De VVD vindt het duidelijk, de provincie gaat niet over het stoppen van de jacht. Dat betekent ook dat provinciale verordeningen nooit in strijd mogen zijn met hogere regelgeving of wetten in formele zin. De jachthouder moet de ruimte hebben om invulling te geven aan zijn of haar verplichting om een redelijke wildstand op zijn  
2925 jachtveld te handhaven. De provincie kan deze bevoegdheid niet verder beperken of ontzeggen. Het jachtrecht is een zakelijk recht dat behoort tot het eigendomsrecht. Wanneer PS toch regels

stellen die zien op iemands privé-eigendom, dan moeten PS motiveren dat dit in het openbaar belang is en volgens de VVD is dat niet het geval. Daarnaast is er bij de vijf soorten die mogen worden bejaagd, door de aparte wettelijke regeling onderbouwd dat de jacht maatschappelijk verantwoord en noodzakelijk is. De VVD blijft bij haar standpunt dat er geen geldig verzoek is en daarom stemt de VVD in met het ontwerpbesluit dat voorligt.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Wij zijn niet tegen de jacht maar zijn wel van mening dat het doden van dieren een reële noodzaak moet hebben. Als wij het over jacht hebben, dan heeft dit als doel het handhaven van een redelijke wildstand, ondersteunend aan duurzaam populatiebeheer en het bestrijden van schadeveroorzakende dieren. De jacht op het wild, de vijf diersoorten, zien wij als onderdeel van proactief populatiebeheer. Er is wat ons betreft geen ruimte voor jacht zonder maatschappelijke noodzaak. Dit is door de staatssecretaris ook aangegeven bij de behandeling van de wet. Provinciaal kunnen wij hier weinig aan veranderen en het lijkt ons niet verstandig om hier verder onderzoek naar te doen, omdat er al veel over gesproken en geschreven is. Wij zouden ons wel kunnen vinden in een oproep aan de Tweede Kamer om de jacht beter te verankeren in de wet als onderdeel van proactief populatiebeheer.

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Het burgerinitiatief Stop de hobbyjacht als instrument voor de burger om meer invloed te kunnen krijgen op het werk van de overheid, heeft onze volle steun, maar dat neemt niet weg dat ieder concreet burgerinitiatief beoordeeld moet worden in hoeverre dat uitvoerbaar is, wat zijn de mogelijkheden en onmogelijkheden. Dat geldt ook voor het voorliggende initiatief. Graag hadden wij een positiever geluid laten horen, maar dat zit er nu niet in. In de commissie is hier uitgebreid over gesproken en op basis van de discussie in de commissie wijst u in het voorstel het burgerinitiatief Stop de hobbyjacht af en daar staan wij achter. Het ligt niet binnen ons vermogen om daarover te beslissen. Jacht zonder noodzaak bestaat niet en het aantonen van een maatschappelijke noodzaak, dat wil zeggen het bereiken en handhaven van een redelijke wildstand en het voorkomen van schade bij derden is nu al een voorwaarde voor faunabeheer. Dat faunabeheer noodzakelijk is, moet met trendtellingen worden onderbouwd. Verder zijn nadere regels onzes inziens niet nodig, gezien de bestaande fair balance van belangen die met faunabeheer worden gediend. Wij zijn akkoord met de afwijzing van dit burgerinitiatief.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter, het gevraagde in het burgerinitiatief is inmiddels bekend, gelijkwaardige bescherming van bejaagbare en niet-bejaagbare soorten, de jurisdictie van GS of PS en het beleid vastleggen in een nog vast te stellen Natuurvisie. Nogmaals wil de PvdA benadrukken dat in haar visie er wel degelijk zoiets bestaat als hobbyjacht. Dit in weerwil van sommige andere fracties die dat niet vinden. Wanneer er niet direct door letterlijke waarneming of telling acute 'behoefte' is aan jacht, dan spreekt de PvdA van hobbyjacht. Jacht mag door anderen worden opgevoerd als een activiteit die de soort in redelijke stand houdt, zonder directe waarneembare aanleiding is er voor ons geen noodzaak. Het is duidelijk, het openen of sluiten van de jacht op diersoorten is geen bevoegdheid van de provincie, maar van de minister en daarom kan de PvdA geen gehoor geven aan punt 2 van het initiatief. Ten aanzien van punt 3 kunnen wij ook niets vastleggen in de Natuurvisie, immers de PvdA heeft al eerder aangegeven

2970 dat de vigerende natuurdocumenten als Groen Kapitaal enzovoorts, vooralsnog voor ons voldoende zijn als Natuurvisie. Met de komst van de nieuwe Omgevingswet wordt dat wellicht anders. Punt 1 van het burgerinitiatief blijft dan over. Het ambtelijk advies dat via GS op 31 augustus naar ons toegekomen is, zegt: "Het staat PS uiteraard vrij om het onderwerp toch op de agenda te plaatsen of zo te onderzoeken of zij eventueel andere mogelijkheden buiten de

2975 formele bevoegdheden om willen inzetten. Daarbij kan gedacht worden aan een lobby." Van deze uitstekende suggestie maakt onze fractie graag gebruik. In de commissie hebben wij reeds aangekondigd een brief aan onze staatssecretaris en/of de leden van de Tweede Kamer te gaan schrijven met onze overwegingen om te onderkennen dat er zoiets bestaat als hobbyjacht, dat dat het onnodig beëindigen van dierenlevens is en dat deze dieren ook hun functie in de

2980 biodiversiteit en voedselketen hebben. Een aantal fracties in PS heeft al toegezegd in een van de twee reeds gehouden commissievergaderingen deze brief mede te ondertekenen. Deze brief willen wij spoedig gaan versturen, direct na of misschien wel in het kerstreces. Overigens kunnen wij daar misschien in opnemen dat er kan worden geadviseerd aan de staatssecretaris om zo'n expert op te voeren. Wij betreuren het dat er voor de initiatiefnemers niet meer inzigt is dan dit. Ten aanzien van GL, ik zie mijnheer Kramer al naar mij toekomen. Dit is het beste wat wij aan creativiteit in onze mars hebben.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Als die brief alles is wat er bij de PvdA in zit, dan schrijven wij graag mee, maar het moet wel een stevig briefje worden. De SP vindt het burgerinitiatief Stop

2990 de hobbyjacht een prima initiatief. Dat hebben wij ook betoogd in de twee sessies van NLM over dit onderwerp. De plezierjacht is inderdaad een hobby en dat heeft de vertegenwoordiger van de jagers, de heer Meijering, in de commissie NLM ook duidelijk aangegeven. De hobby is het jachtplezier en daarbij is het goed eten van hetgeen er is geoogst. De heer Meijering zegt desgevraagd dat de groei in de jacht wordt veroorzaakt door de zoektocht naar goed en eerlijk

2995 eten. Ik vraag mij af, vinden de dieren waarop gejaagd wordt, dat ook eerlijk? Jagers jagen voor consumptie. Ook in een televisieprogramma over een jachthondenwedstrijd werd nog eens benadrukt dat jacht toch echt een hobby is. Volgens de vertegenwoordiger van de jagers is de jacht groeiende. De SP vindt de plezierjacht iets dat verboden moet worden en stelt in het conceptverkiezingsprogramma, wij stellen een verbod in op de plezierjacht. Voor de beheerjacht

3000 geven wij de voorkeur aan natuurlijk en diervriendelijk beheer en volgens mij is dat wat de PvdA net zei. En dat is ook wat het burgerinitiatief wil realiseren. Wat het burgerinitiatief stelt weten wij allemaal, dus wij zijn het ermee eens, dus stoppen met de plezierhobbyjacht, ook in de provincie. Het voorstel van het CDA dat uiteraard gedeeld werd door sommige, inmiddels alle

3005 coalitiepartijen, het voorstel van burgerinitiatief Stop de hobbyjacht van 29 augustus 2016 af te wijzen, ligt wel heel ver van de intentie van het burgerinitiatief af. Samen met GL en de PvdD hebben wij een tekstvoorstel in de vorm van een amendement.

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Kunt u aangeven wat binnen onze bevoegdheden ligt?

3010 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Wat in de bevoegdheden van de provincie Limburg ligt, ligt feitelijk ook in onze bevoegdheden. Er is geen andere provinciale regelgeving in Limburg, dus als het daar goed is, dan is het voor ons ook goed, maar om u tegemoet te komen, hebben wij met drie

partijen een amendement gemaakt en dat geeft meer handvaten om te komen tot het afschaffen van de plezierjacht.

3015

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Dan ben ik benieuwd wat dan Limburg benoemd heeft als mogelijkheden, want daar refereert u aan.

3020

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Ik weet dat Limburg volledig heeft ingestemd met het burgerinitiatief en dat zij daarnaast als mogelijkheid het gesprek met de deskundigen gaat doen.

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Daaruit mag ik concluderen dat alleen het gesprek met de deskundigen onze bevoegdheid is?

3025

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Nee, u luistert niet goed. Limburg heeft dit wel goedgekeurd. Wat u denkt wat uw bevoegdheid is, is blijkbaar iets anders dan wat ik denk dat onze bevoegdheid is. Zo gaat dat, meningen verschillen. Zo bereiken wij wat in Limburg ook bereikt is en trekken wij met deze tekst toch nog degenen – zoals D66 bijvoorbeeld – die hobbyjacht ook een slechte gewoonte vinden, over de streep.

3030

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Wanneer schiet een jager? Twee maanden geleden publiceerden Nederlandse en Noorse wetenschappers een onderzoek naar het schietgedrag van jagers. Wat bleek? Naarmate er meer andere jagers in de buurt waren, was de kans groter dat een jager de trekker overhaalde. Hoe meer jagers, hoe vaker een jager schiet. Dat is heel logisch als je uit bent op een buit voor eigen plezier. Hoe meer concurrentie, hoe eerder je erbij moet zijn, maar het is heel onlogisch als je schiet voor een ecologisch evenwicht en dan zou je juist minder moeten schieten als er meer andere jagers zijn. Het doodschieten van dieren is een hobby van een steeds kleiner wordend groepje mensen. Zij vinden het doodschieten van dieren zo leuk, dat zij bereid zijn veel geld te betalen voor speciale kleding, jachtgeweer, munitie, de huur van een jachtveld en af en toe een reis naar de andere kant van de wereld om exotische dieren dood te mogen schieten. De redelijke wildstand, ecologisch evenwicht, het zijn allemaal verhaaltjes achteraf om het werkelijke motief te rechtvaardigen. Hobbyjagen vinden jagers leuk. Gelukkig komen steeds meer mensen op voor dieren, zoals de mensen die het burgerinitiatief zijn gestart. Mensen die van deur tot deur zijn gegaan, om handtekeningenlijsten op te halen, mensen die hebben getekend, meer dan 5.000 mensen die een einde willen aan de hobbyjacht, een jacht die nergens expliciet gerechtvaardigd wordt. Het schieten voor de lol zonder dat ook maar ergens gemotiveerd is dat de dieren eventueel schade zou worden toegebracht. Alles wat dit initiatiefvoorstel is, is een motivatieplicht voor het doodschieten van dieren. Dat geldt bij schadebestrijding en populatiebeheer en laat dat nu ook gelden voor vijf nu nog vrij bejaagbare soorten. Wie kan daar nu tegen zijn? De provincie gaat er namelijk over of de jacht expliciet in het Faunabeheerplan wordt gerechtvaardigd. De provincie moet namelijk regels stellen voor het Faunabeheerplan en in dat plan moet de jacht zijn beschreven. Daar kan de provincie dus regels voor stellen, zoals de landsadvocaat eerder scheef en dat werd bevestigd door de wetenschap. Het is dus een kwestie van politieke wil. Wij willen er alles aan doen om de hobbyjacht tegen te

3035

3040

3045

3050



3055 gaan en daarom zijn wij mede-indiener van het amendement om er alles aan gedaan te hebben om de hobbyjacht te beëindigen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter, wij hebben al eerder in de commissie aangegeven dat wij als provincie niet over dit onderwerp gaan, maar de minister. Enkele andere fracties hebben dat  
3060 ook al aangegeven. Wat ons betreft komt er geen lobby naar Den Haag om alles in het werk te stellen de jacht op vrij bejaagbare soorten te verbieden. Jacht zonder nut en noodzaak bestaat volgens ons niet en is dus ook niet aan de orde en dient als ondersteuning van het in stand houden van een goed wildbestand en bewaren van een goed evenwicht. Het doet mij goed dat de PvdA bereid is, er toch enige creativiteit te bespeuren is als er onderwerpen zijn waar men niet  
3065 over gaat. Wij zullen dit onthouden. De heer Van Liere geeft net aan dat er jagers zijn die schieten voor de lol en hoe meer jagers, hoe meer een jager schiet. Ik zal u zeggen, ik heb een buurman die zijn vrouw elke week alle hoeken van de kamer laat zien, maar dat betekent nog niet dat ik hetzelfde doe.

3070 Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Het burgerinitiatief vraagt ons om alles te doen wat in ons vermogen ligt om de hobbyjacht stop te zetten. Wij moeten constateren dat wij dat als Staten niet kunnen doen, omdat wij die bevoegdheid niet hebben, want die ligt in Den Haag. Daarnaast wil het CDA de jacht ook niet stopzetten en ik zal uitleggen waarom. In de eerste plaats is het woord hobbyjacht verkeerd gekozen, dat bestaat niet en dat woord zet mensen op het verkeerde been.  
3075 Ook de jacht op de vijf vrij bejaagbare soorten waar het burgerinitiatief op doelt, de fazant, wilde eend, houtduif, haas en konijn is niet te kwalificeren als hobbyjacht, maar heeft een doel. Dat is ook in de wet omschreven.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Bij interruptie, ik denk dat mevrouw Koning niet geluisterd heeft in de commissie NLM. Ik weet niet wie de heer Meijering had uitgenodigd, maar dat is de leading  
3080 voorzitter. De heer Meijering die door het CDA over het algemeen gesteund wordt, heeft duidelijk gezegd dat de jacht als hobby gedaan wordt en dat ze dat best wel lekker vinden.

Mevrouw **KONING** (CDA): Ik denk dat u woorden door elkaar haalt, want hier wordt met  
3085 hobbyjacht de jacht bedoeld die geen doel heeft en het woord hobby dat de heer Meijering gebruikt, was dat het niet een beroep is waar zij geld mee verdienen, maar dat ze het daarnaast doen.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Ik denk dat mevrouw Koning ook de notulen niet gelezen heeft.  
3090

Mevrouw **KONING** (CDA): Ik heb uitgelegd hoe het in elkaar zit en dat lijkt mij voldoende. Ik kan mij voorstellen dat er mensen zijn die moeite hebben met jagen en een negatief beeld hebben over de jacht. Als dat zo is, dan denk je al gauw dat het werk dat jagers doen, een hobby is die overbodig is of zoals in het amendement van GL, SP en PvdD omschreven wordt, dat het jacht is  
3095 waarvoor de maatschappelijke noodzaak ontbreekt. Maar zo eenvoudig ligt het niet. Het recht om te jagen op de vijf soorten waarop het burgerinitiatief doelt, bestond reeds in het kader van de Flora- en Faunawet en daar staan ook de criteria dat deze jacht zorgt voor bestrijding van schade

door de betrokken soorten en het ondersteunen van noodzakelijk populatiebeheer. Dat is nodig, omdat anders de populatie ongebreideld kan groeien en dan krijgen wij problemen, zoals bij de ganzen. In de memorie van toelichting op de nieuwe landelijke Wet Natuurbescherming staat dat deze twee criteria ook van belang zijn voor het maatschappelijk draagvlak voor de uitoefening van de jacht. Naar het oordeel van het kabinet is het uitoefenen van de jacht enkel als vorm van recreatie naar de huidige maatschappelijke opvattingen niet aanvaardbaar. Met andere woorden, jacht mag nooit puur recreatie zijn, maar moet een doel hebben en hobbyjacht bestaat dus niet. Jacht is gebonden aan zeer strenge regels en als er op een perceel weinig dieren van een bepaalde soort voorkomen, mag er op dat moment niet op die soort gejaagd worden. Het CDA vindt dat de jacht op dit moment op goede wijze is verankerd in de wet en dat rekening is gehouden met noodzaak voor de jacht. Zoals ik al aangaf, wij hebben als Staten geen bevoegdheid om uitspraken te doen over het stopzetten van jacht en daarom steunen wij het voorstel en wij zullen niet voor het amendement stemmen.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Wij hebben hierover in de commissie ook een discussie gehad en toen heeft u glashard gezegd, het staat in de wet dat wij het recht op de jacht niet mogen beperken. Ik heb dat toen bestreden, u zei, ik weet dat het in de wet staat en u zou het artikel nog voor mij opzoeken. Ik heb de wet er nog op nagezocht, maar ik heb het niet kunnen vinden. U wel?

Mevrouw **KONING** (CDA): Ik heb het inderdaad ook nagezocht en het staat zo omschreven in de juridische stukken die wij hebben ontvangen, dat na een aantal uitspraken die in de Kamer en door rechters zijn gedaan, je de wet op die manier moet interpreteren en dat is op meerdere uitspraken gebaseerd.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik concludeer dat u het niet heeft terug kunnen vinden in de wet en dat uw betoog in de commissie op drijfzand is gebaseerd.

Mevrouw **KONING** (CDA): Ik ben het niet eens met die conclusie. Ik geef aan dat het wel in de wet staat op basis van de gevolgtrekking van de tekst.

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Voorzitter. Het is een heel bijzonder moment, want het is de eerste keer dat er een burgerinitiatief op de agenda van PS geplaatst is. Het argument van dit initiatief is dat vanaf 1 januari de provincies over de jacht gaan. Dierenwelzijn en daaruit voortvloeiend de jacht, zijn zaken die D66 nauw aan het hart liggen en wij hebben ons altijd uitgesproken tegen jacht zonder nut en noodzaak. De afgelopen jaren hebben onze woordvoerders van de Tweede Kamer bij het tot stand komen van de nieuwe Natuurwet zich hiervoor hard gemaakt. Dit heeft erin geresulteerd dat per 1 januari 2017 in de Wet Natuurbescherming alle vormen van jacht gereguleerd gaan worden. Er kan dan geen sprake meer zijn van willekeurige jacht ofwel jacht zonder nut en noodzaak. Het verzoek van het burgerinitiatief is onzes inziens politiek niet meer relevant, want dat is achterhaald door de Wet Natuurbescherming per 1 januari 2017. Alle drie soorten jacht vallen dan binnen de kaders van het Faunabeheerplan en kan daarbinnen alleen in samenhang met schade- en/of populatiebeheer plaatsvinden. Het voldoen aan deze regelgeving zal dan vooraf, dan wel achteraf getoetst worden. Provincies gaan over de jacht voor twee van de

drie soorten. PS hebben de bevoegdheid gekregen nadere regels te stellen. Echter voor een categorie niet, namelijk de lijst van vrij bejaagbare soorten. Dit blijft een bevoegdheid van het Rijk.

3145 De heer **VAN LIERE** (PvdD): U zegt net dat de jacht getoetst gaat worden, maar waaraan dan precies?

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Als u mijn verhaal afluistert, dan kom ik daarop. Nadere regels inderdaad op twee van de drie categorieën. Welke ruimte is er dan nog voor PS? Het is wel onze  
3150 bevoegdheid om de verordening en het Faunabeheerplan vast te stellen en daarin kunnen wij de kaders waarbinnen de jacht plaatsvindt, definiëren. De politieke discussie over de nadere uitwerking van de Wet Natuurbescherming is landelijk nog gaande en dat zou ook nog consequenties kunnen hebben voor onze provinciale verordening. Mocht dat zo zijn, dan zal D66 voorstellen deze aan te passen. Voor ons is en blijft het van belang dat er geen willekeurige jacht  
3155 meer plaatsvindt. Als na 1 januari 2017 blijkt dat de jacht niet binnen de kaders van het Faunabeheer plaatsvindt, er tekortkomingen in de controle blijken te zijn en zo jacht zonder nut en noodzaak wellicht via de achterdeur toch weer binnensluipt, dan hebben PS een rol om op te treden. Daarom vragen wij GS toe te lichten hoe zij gaan zorgen voor een goede handhaving en hoe zij de resultaten daarvan aan PS gaan terugkoppelen. Wij kunnen op basis van de nieuwe Wet  
3160 Natuurbescherming geen uitvoering geven aan het verzoek van het burgerinitiatief.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, ik stel een vraag, mevrouw Weemhoff zegt, ik kom daar in mijn betoog op terug, maar ik heb het niet gehoord. Waar wordt de jacht volgens haar aan getoetst?

3165 Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Ik zou bijna de woorden van mevrouw De Groot herhalen, u hebt niet goed geluisterd. Wij hebben aan het college gevraagd om te rapporteren over de handhaving. Wat u in uw betoog heeft gezegd, dat jagers voor de lol schieten zonder dat het ook maar ergens gemotiveerd staat, dan neemt u ons ook niet serieus want wij gaan over het  
3170 Faunabeheerplan, dus om te zeggen, niet gemotiveerd, dat is echt een verkeerde insteek.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Dat is volslagen kletsboek. D66 had dan gewoon voor het amendement van de PvdD moeten stemmen toen wij het over de verordening hadden. Dat heeft u niet gedaan en daarom zijn er helemaal geen criteria opgenomen voor de jacht. Dus waar wordt  
3175 aan getoetst? Er staat niets in de verordening.

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Dit is wat wij nadrukkelijk aan het college vragen. In eerste termijn hebben wij aangegeven, mocht blijken dat aanpassing van de verordening nodig is, dan zullen wij daar een voorstel voor doen. D66 ziet uw problemen niet, maar ziet wel een verantwoordelijkheid  
3180 ten aanzien van de verordening en het opstellen van het Faunabeheerplan. Die rol nemen wij heel serieus.

De heer **VAN WAARD**: Voorzitter. Heel kort. Er zijn wat verschillen van inzicht of dingen wel of niet kunnen en hoe ze zouden kunnen en soms komen daar antwoorden op en soms niet. Voor  
3185 ons is het jammer om vast te stellen dat een fractie die heel belangrijk voor ons is, bij de stemming over hoe dit zal aflopen, een fractie die dit heel duidelijk in zijn verkiezingsprogramma heeft staan, op geen enkele wijze op dit moment heeft duidelijk gemaakt hoe er ook maar iets van een opening zal blijven. De deur wordt dichtgeslagen met een 'njet' en dat valt enorm te betreuren. Het gaat erom, is er nog een kans. Kun je iemand, een expert laten aangeven wat wel  
3190 de mogelijkheden zijn? Het antwoord daarop ken ik nog niet, maar die kans, maar de deur wordt dichtgegooid en dat betreuren wij enorm, enorm als burgerinitiatief. Vandaag is een stap in een lang proces naar een beschaving die zich verder zal gaan ontwikkelen, waarbij er niet meer voor de lol geschoten wordt. Wat de mevrouw van de SP zei, ik heb het hem zelf horen zeggen, hij zei dat inderdaad, het is een plezier. Als je dat uit politieke overwegingen of wat dan ook, wilt  
3195 ontkennen, prima, de vertegenwoordiger van die club zei dat. Wij staan in een proces dat zich heel langzaam zal keren. Ik kondig u dan ook aan, dit is niet de laatste keer. Wij zullen er weer zijn.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik heb het gevoel dat ik meer met mijn neus in de spreekwoordelijke  
3200 boter ben gevallen dan mij lief is bij de behandeling van dit onderwerp, zeker als het gaat om de rol van GS, omdat dit natuurlijk met name uw domein is om dit af te handelen, maar er zijn twee vragen aan GS gesteld. De PVV vroeg of je dit in nadere regels in het Faunabeheerplan kunt stallen. Ik wil u erop attenderen dat in oktober al regels in het Faunabeheerplan zijn verwerkt. En regels die u bedenkt, mogen niet in strijd zijn met de wet en dat betekent dat u op basis daarvan  
3205 geen verdere beperkingen kunt stellen. Dan de vraag van D66 over concrete maatregelen, het lijkt mij verstandig deze vragen schriftelijk te beantwoorden, zodat die in de commissie besproken kunnen worden, zodat u verfijning kunt aanbrengen mocht dat nodig zijn. Dat doet meer recht aan de discussie, want ik kan deze vragen op dit moment niet voldoende beantwoorden als invaller.

3210 De **VOORZITTER**: Ik heb ook even gekeken naar de tekst van het amendement en ik heb hier inhoudelijk geen opvattingen over, maar ik kijk even naar de uitvoerbaarheid. Er wordt gevraagd een verzoek te doen aan een externe expert op het gebied van het faunarecht. Ik heb de afgelopen maanden drie juridische adviezen zien langskomen en al die adviezen verschilden van  
3215 elkaar, de een bood wat meer ruimte dan de ander, vier zegt de griffier, er zijn zelfs vier juridische adviezen. Het hangt er maar net vanaf welke expert je inhuurt en als ik in het amendement lees dat zonder dat de aanpassing leidt tot strijd met de Wet Natuurbescherming die 1 januari a.s. van kracht wordt, dan kom ik maar bij één expert uit en dat is de staatssecretaris, omdat hij uiteindelijk gaat over de uitleg van de wet.

3220 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik dacht dat dat de rechter was in de rechtsstaat.

De **VOORZITTER**: Nee, dat is de staatssecretaris en de commissaris zit ten overvloede als het gaat om de toetsing aan wat juridisch wel en niet kan, bovendien in de positie dat als hij tot de  
3225 conclusie komt ... U moet dit niet te zwaar oppakken, want zo bedoel ik het helemaal niet, maar

nu u mij daar rechtstreeks naar vraagt en dat doet u, ik heb wel te beoordelen of iets in strijd is met wet- en regelgeving. Ik hoef volgens mij verder niets te zeggen over wat er te doen staat als de conclusie is dat er sprake is van strijd met wet- en regelgeving. Wij gaan over tot de tweede termijn. U wilt schorsing? Ik schors de vergadering voor vijf minuten. Ik heropen de vergadering.

3230 De heer Kramer krijgt nog een minuut spreektijd.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Wat mij opvalt is een verschuiving in het debat, de debatten in de commissie en het debat nu. Dat is geleidelijk gegaan. Aanvankelijk bespeurde ik bezwaren tegen, kunnen de Staten dit besluit wel nemen dat is voorgelegd door het burgerinitiatief. Het eerste punt kon wel, ik hoor de heer Den Uyl dat nog zeggen. Maar dat punt, zelfs dat suggereert heb ik net gezegd, het stopzetten van waartoe wij niet bevoegd zijn. Dus wat doen wij, wij passen dat eerste punt aan tekstueel, tegengaan van een specifiek deel van de jacht wat niet goed geregeld is naar ons idee en de handen gaan daar niet voor op elkaar. Dat doet bij mij echt twijfels oproepen over de geloofwaardigheid van de opstelling van de partijen die aan het

3235

3240 schuiven zijn gegaan. Ik betreur dat. Mijn laatste opmerking, ik wil reageren op uw toch wel bijzondere interventie in het debat. Eigenlijk suggereert u dat het helemaal niet kan wat wij doen, maar volgens mij kan dat wel. Heb ik dat verkeerd begrepen? Dan neem ik het onmiddellijk terug.

De **VOORZITTER**: Dat hebt u verkeerd begrepen. Ik heb alleen gezegd, er ligt dan wel een

3245 uitvoeringsvraag en die is nog niet zo gemakkelijk te beantwoorden.

De heer **KRAMER** (GL): Dan begrijp ik wat u bedoelt. De wet is aangenomen, dus in die zin denk ik dat wij niet bij de staatssecretaris of minister moeten zijn op dit moment. Je ziet in de stukken in hetzelfde document dat er af en toe uitspraken worden gedaan door de staatssecretaris die

3250 tegenstrijdig zijn. Het is kennelijk moeilijke materie. Het is ons erom te doen dat als je wilt bijdragen aan het terugdringen van de hobbyjacht die – zeg ik tegen D66 – er gewoon is, ook al zou die er op grond van de nieuwe wet niet moeten zijn, wij leven toch in een maatschappij die werkt zoals die werkt. Nou ben ik mijn zin kwijt.

3255 De **VOORZITTER**: De strekking van wat u wilt zeggen, is wel duidelijk.

De heer **KRAMER** (GL): Wij zijn erop uit om die experts die zelf geloven in de ruimte die de provincie heeft, aan de bak te zetten. Bijvoorbeeld professor Bastmeijer, die zegt dat die ruimte er is. Dat zijn adviezen. Wij willen geen nieuw advies meer, wij willen voorstellen, heel concreet,

3260 hoe kan onze regelgeving zo worden aangescherpt dat het gat dat wij zien op de vrij bejaagbare dieren, wordt opgevuld. Die zal dus moeten leveren, die zal zich wel twee keer bedenken om met voorstellen te komen die ook maar enigszins in strijd zouden zijn met de wet.

Mevrouw **KONING** (CDA): Een vraag, is dat dan een onafhankelijk expert, zoals u hem nu

3265 omschrijft?

De heer **KRAMER** (GL): Nee, ik heb niet gepleit voor een onafhankelijk expert, liever niet juist. Ik zoek een onafhankelijke expert die ruimte ziet in de wetgeving en in de bevoegdheden van de

3270 provincie zoals geformuleerd in de wet. Van hem of haar kun je het meest verwachten op het punt van de concrete voorstellen. Die kunnen wij zelf beoordelen. Veronderstel dat in het bijzondere geval uiteindelijk hij zijn eigen adviezen of oordelen over wat wel of niet mogelijk is niet kan waarmaken, dan hebben wij een hol advies, maar het hoeft maar een of twee punten op te leveren waarbij wij wel degelijk invulling kunnen geven aan onze bevoegdheden en dan is dat de moeite waard. Dat is wat ik zou willen doen met het burgerinitiatief.

3275

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): De brief is misschien het beste idee van deze middag gezien de restricties waarin wij ons bevinden. De expert van GL, waarom voeren wij dat niet op als superidee in de brief aan de staatssecretaris? Want daar ligt de bevoegdheid en daar ligt de expertise, dat ben ik helemaal met de voorzitter eens. Het gaat om de staatssecretaris, die 3280 moeten wij voor onze zaak proberen te winnen. Wij wachten de brief van GS af met antwoorden op de vragen of de ideeën die D66 al eerder aan ons voorlegde. Wij hopen dat wij hiermee op de drempel staan van de kanteling van de opinie. Als ik zie hoe dit initiatief in andere provincies is ontvangen, dat geeft wel te denken, want behalve in Limburg wordt dit initiatief vooralsnog door alle provincies afgewezen. Laten wij ons daar niet door ontmoedigen en proberen creatief te zijn, 3285 dat zijn uw eigen woorden. Ergens beginnen en laten wij hier in Noord-Holland dan proberen die opinie een andere richting op te sturen. Ik vraag u allen steun daarvoor.

De heer **KRAMER** (GL): U richt zich net tot GL. Uw initiatief om u buiten de Staten om te richten tot de staatssecretaris, vind ik prima, daar doen wij graag aan mee, maar dat sluit niet uit dat de 3290 Staten binnen hun bevoegdheden ook initiatief nemen.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Daar hebben wij het vanmiddag over en ook in de twee commissievergaderingen. Dat zijn de restricties waar wij ons aan gehouden zien, gezien het feit dat het primaat niet bij ons, maar bij de minister en de staatssecretaris ligt. Ik zou het anders 3295 willen, maar dat is niet zo. Nog een ding richting mevrouw De Meij. Als u nou gewoon had gezegd, als iemand in het water springt, dan hoef ik het nog niet te doen, maar dat u daar huiselijk geweld bijhaalt, vind ik discutabel.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Mag ik daarop antwoorden?

3300

De **VOORZITTER**: Ik heb het meer verstaan als een knipoog.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Nee, hoor, ik meen het bloedserius. Ik vind het een beetje flauw dat u dat zegt, want ik heb mijn buurman daar verschillende keren op aangesproken en die zegt dat 3305 hij het ook niet voor de lol doet, maar dat zijn vrouw daarom vraagt. Dus ik wil hiermee alleen maar zeggen dat uit deze discussie niet komt of een jager voor de lol iets neerschiet.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. U zegt niet expliciet dat het niet kan wat gevraagd wordt van u in het amendement, maar u zegt wel dat het heel moeilijk wordt, maar ik twijfel niet aan uw 3310 intelligentie dat u er iets leuks van kunt maken.

De **VOORZITTER**: Ik werd eigenlijk gesterkt toen de heer Kramer de richting duidde, maar dat staat nou net niet in de motie. Dat was het probleem wat ik ermee had.

3315 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Er zijn natuurlijk veel deskundigen van velerlei grootheden en logisch dat de heer Kramer denkt dat wat het beste in ons straatje past, dat dat het leukste is. Ik weet niet wat de PvdA in hun partijprogramma heeft staan, van D66 heb ik net gelezen dat zij in hun provinciaal verkiezingsprogramma hebben staan dat zij tegen de plezierjacht zijn en dat zij vinden dat dat moet stoppen. Dan denk ik, jongens, heb eens wat lef! En ga niet allemaal oh  
3320 coalitiepartijen, ga gewoon met dit amendement mee, dat zou jullie sieren. Ja, mevrouw Jellema, ik ga meeschrijven aan uw brief.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): U bent van harte welkom. Laten wij het nou even buiten de coalitie of niet-coalitie houden. Uw eigen partij in de coalitie van Zuid-Holland heeft daartegen gestemd, dus  
3325 wat dat betreft hebben wij allemaal boter op ons hoofd, maar laten wij daar even van wegblijven.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Ik denk, doe eens wat, toon eens wat lef. Wij hebben net de heer Papineau Salm gehoord die had ook een heel onduidelijk verhaal. Nu hebben wij weer een onduidelijk verhaal, ondanks dat ze tegen de hobbyjacht zijn, stemmen ze toch tegen het  
3330 amendement.

De **VOORZITTER**: U bent nu bezig met uitlokking. Zou u uw betoog willen afronden?

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Mijn boodschap is duidelijk.  
3335

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, het thema was geloof ik, niet naar elkaar luisteren, maar zojuist had ik de behoefte dat ik even niet geluisterd had, maar dat terzijde. Dit is het tweede burgerinitiatief in de provincie. Dat heb ik al eerder gezegd, kennelijk is dat toen niet gehoord. Er lopen twee dingen door elkaar: de jacht uit de wet halen, daarover gaat de Tweede Kamer en er  
3340 kan een voorstel gedaan worden door de staatssecretaris en natuurlijk zullen wij een brief die dat zou bewerkstelligen, graag medeondertekenen. Een andere zaak is nadere regels die PS kunnen stellen aan het Faunabeheerplan, bijvoorbeeld ten aanzien van de jacht. Dat bijvoorbeeld nut en noodzaak van de jacht eerst expliciet wordt aangetoond. Er zijn hier partijen die zeggen, dat is allemaal al geregeld, nou, dan hoeft er niets te veranderen op het moment dat het amendement  
3345 wordt aangenomen. Dan hoeft alleen maar netjes opgeschreven te worden dat het heus nuttig en noodzakelijk is. Wij weten allemaal wel dat er regelmatig busjes worden aangehouden vol met fazanten. Er zijn kwekerijen van fazanten en die rijden weleens rond en dat heeft helemaal niets met wildstand te maken, dat is puur plezierjacht, dat bestaat nog wel degelijk en daar gaat een wet of wijziging die verder geen inhoudelijke regel stelt en de bevoegdheden bij de Staten  
3350 neerlegt, niets aan veranderen als de Staten niet zelf regels stellen. Ik begrijp werkelijk het betoog van D66 niet, als ze zeggen, wij gaan handhaven. Ja, waar en op welke regel dan? Je zult eerst regels moeten stellen wil je erop kunnen handhaven. Ik heb in het coalitieakkoord niets gezien over het burgerinitiatief en volgens mij staat het daar niet in. Wel in de verkiezingsprogramma's van partijen, het is al eerder gezegd, en ik snap niet hoe D66 tegen een

3355 amendement kan stemmen om een voorstel uit te werken uit haar eigen verkiezingsprogramma. Hoe kan een verkiezingsprogramma dan anders dan een leugen worden gezien? U begrijpt, ik wil hoofdelijke stemming.

3360 Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Wij zijn blij dat wij ons eigen verhaal mogen houden, want wij worden snel in een hoek gedreven en verkeerd geïnterpreteerd. Wij hebben wel degelijk in ons verkiezingsprogramma staan dat wij tegen de jacht zonder nut en noodzaak zijn, ofwel de plezierjacht. Dat verkiezingsprogramma is twee jaar geleden vastgesteld. Sinds die tijd is er behoorlijk wat veranderd en hebben wij in het politieke debat in Den Haag gestreden om de plezierjacht af te schaffen en die is nu in een categorie ondergebracht die getoetst gaat worden

3365 door het Faunabeheerplan. Ik durf te zeggen dat wij als partij een van de weinigen zijn die die verantwoording nemen en die nadrukkelijk hebben aangegeven herhaaldelijk in de commissie, dit een serieuze zaak te vinden en dat wij er in de diepte naar hebben gekeken, wat is onze bevoegdheid en wat kunnen wij doen? Daarbij hebben wij als enige aangegeven dat er in onze verordening misschien een omissie zit, dus wij doen geen deur dicht, maar wij hebben er net een

3370 geopend. Wij krijgen een brief als NLM en die zullen wij agenderen en met elkaar een eerste stap zetten naar de evaluatie – waar wij dol op zijn – van het Faunabeheerplan en wat dan onze verantwoording is.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Om het scherp te krijgen, u refereert aan de brief en ik neem aan dat

3375 u de brief Jellema bedoelt.

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Dan hebt u de beantwoording van GS weer niet goed gehoord. Er is net de toezegging gedaan aan ons allen om de beantwoording in een brief aan de commissie NLM te sturen, waarin ingegaan zal worden op de handhaving en rapportage aan PS. Dat geeft

3380 ons de mogelijkheid om dat weer te agenderen en met elkaar te spreken over welke verantwoording en mogelijkheden wij hebben ten aanzien van de verordening en het Faunabeheerplan. Wat wilt u nog meer?

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Wat ik nog meer wil is dat wij gaan uitzoeken conform het

3385 amendement wat de mogelijkheden zijn en dat is heel duidelijk verwoord.

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Dat blijkt zo te zijn en wij zouden daar graag in meegaan, ware het niet dat u de discussie eigenlijk voert dat u de categorieën van de jacht wilt veranderen en dat is nadrukkelijk waarvan wij hebben moeten concluderen, dat kunnen wij niet, die bevoegdheid

3390 hebben wij niet, dus daar kunnen wij niet in meegaan, maar wij kunnen wel onze verantwoording nemen in de commissie om het Faunabeheerplan te gaan bespreken, dat wij ons bewust zijn van wat is onze verantwoording. Als dan gesproken wordt over dierenleed, oneigenlijk gebruik en handhaving en over jachtfeestjes, dan zeg ik, dan hebben wij het hier niet goed geregeld, dan moeten wij bewust zijn van de afspraken waarbinnen de jacht mag plaatsvinden. Dat moeten wij

3395 serieus nemen en daarover moeten wij met elkaar in discussie. Volgens mij sluit ik dan geen deur, maar houd ik hem wagenwijd open.



De **VOORZITTER**: Ieders positie in de Staten is wel redelijk duidelijk, maar de heer Van Liere heeft gevraagd om hoofdelijke stemming over het amendement en als een lid daarom verzoekt, dan gaan wij dat doen. Bestaat er nog behoefte om daaraan voorafgaand iets te zeggen?

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ik vind langzaam dat het een ongemakkelijke discussie wordt van het framen van dingen. Wij moeten als PS ervoor oppassen dat wij niet op de stoel van de Tweede Kamer gaan zitten en ik heb toch het gevoel dat dat met dit amendement wordt gedaan. Wij streven ernaar om de hobbyjacht eruit te krijgen, maar wij willen wel de juiste weg bewandelen om dat te doen en niet om als provincie een eigen wet te gaan maken en dat is de richting die het amendement opgaat. Er worden nu genoeg stappen gezet, brief GS en brief aan de Tweede Kamer. Ik vind het onjuist om ons te framen dat wij ons eigen standpunt niet serieus nemen. Daar heb ik groot bezwaar tegen.

De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming over het amendement. Wie is voor en wie is tegen het amendement? Daar gaat het om.

Mevrouw **BOLT**: Kocken: voor, Doevendans: tegen, Ludriks: voor, Papineau Salm: tegen, Jellema: tegen, De Meij: tegen, De Groot: voor, Strens: tegen, Tijssens: tegen, Struben: tegen, Klaassen: tegen, Bezaan: voor, Hietbrink: voor, Koning: tegen, Kramer: voor, dhr. De Groot: tegen, Van Langen: tegen, Zaal: tegen, Van Duijn: tegen, Haagsma: tegen, Heijnen: tegen, Bakker: tegen, De Graaf: tegen, Alberts: voor, Den Uyl afwezig, Annaert: tegen, Boelhouwer: voor, Hoogervorst: voor, Keur: tegen, Sint: voor, Van Straaten: tegen, Weemhoff: tegen, Buijtendorp: tegen, Slettenhaar: tegen, Wieseahn: tegen, Kirch: tegen, Van Hooff: voor, De Wit: tegen, Kaptheijns: voor, Van der Sluijs: voor, Van Berkum: voor, Van Raan: voor, Kramer: tegen, Van Liere: voor, Rommel: tegen, Lagerveld: tegen, Vermaas: voor, Klein: tegen, Bruggeman: voor, Leever: tegen, Yurdakul: tegen.

De **VOORZITTER**: Voor het amendement hebben gestemd 18 leden, tegen 32 leden, zodat het amendement is verworpen. Dan de stemming over de voordracht. Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP, PVV, PvdD, de overige leden voor, zodat de voordracht is aanvaard. Ik dank de heer De Waard voor zijn inspanningen en voor zijn aanwezigheid en bijdrage aan de discussie. Waarbij ik overigens wel de indruk heb dat het nodig is om nog even een keer te kijken naar de tekst van onze referendumverordening of de verordening op het burgerinitiatief.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Mag ik de voorzitter erop wijzen dat zijn microfoon aanstaat. Is dat de bedoeling? Het leek erop dat in gedachten nog even bezig was ...

De **VOORZITTER**: Nee, nee, nee, daar ben ik mij meestal redelijk van bewust, maar het is ook door een enkeling in hun bijdrage gezegd. Dat moet even nader worden beoordeeld, maar dat doet niets af aan de waarde van het initiatief zoals dat wij dat net achter de rug hebben.

**16. Vragenuur**

De **VOORZITTER**: De heer Bruggeman van de SP heeft aangegeven mondelinge vragen te willen stellen rondom de eerder ingediende schriftelijke vragen over de voorgenomen uitbreiding van de bedrijfsgebouwen Royal Zap Hollands Kroon.

3445

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Dit gaat over het zaaizaad en pootgoedbedrijf Royal Zap in Van Ewijcksluis, dat ligt halverwege Den Helder en Den Oever. In antwoord door de jaren heen op schriftelijke vragen van de SP hebben GS vanwege de hinder die dat bedrijf in het dorp veroorzaakt, telkenmale aangegeven dat zij voorstander zijn van verplaatsing van dat bedrijf naar elders. Er was op een gegeven moment een locatie voor gevonden en het bedrijf wilde zelf meewerken aan verplaatsing. Nu is het gemeentebestuur van Hollands Kroon van plan om desondanks medewerking te gaan verlenen aan uitbreiding van het bedrijf op de bestaande locatie en het argument dat de gemeente daarvoor geeft is dat de provincie niet wil meewerken aan verplaatsing van het bedrijf. Dat is in tegenstelling tot de antwoorden op eerdere vragen. Dat klemmt nu, omdat er in de gemeenteraad van Hollands Kroon ook de nodige commotie is ontstaan. Men gaat hierover in de raadsvergadering van 20 december a.s. debatteren. Dat kan een verwarrende discussie opleveren, waarbij daar toch over tafel gaat dat de provincie deze verplaatsing nu tegenwerkt. Wij hebben bijna twee maanden geleden in de Staten samen met de PvdA en ONH gevraagd, leg eens uit hoe het zit. Die antwoorden zijn nu dringend gewenst vanwege het komende raadsdebat in Hollands Kroon. Dit leidt tot een reeks van mondelinge vragen van mijn kant aan de gedeputeerde, bestaande uit één vraag: wilt u alstublieft zo snel mogelijk, dat wil zeggen ruim voor de raadsvergadering van Hollands Kroon, onze inmiddels zeven weken liggende vragen beantwoorden?

3450

3455

3460

3465

Gedeputeerde **GELDHOF**: Een heldere vraag vraagt een helder antwoord, het antwoord is ja.

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij nu over tot de stemming over de moties vreemd. Er zijn over hetzelfde thema twee moties ingediend. Een namens de coalitiefracties en die vraagt: "De inverdieneffecten voor de financiering van de recreatieschappen binnen de bestaande randvoorwaarden maximaal worden benut." en de motie namens de PvdD, CU/SGP en SP: "commerciële activiteiten slechts worden toegestaan indien zij een maatschappelijke of ecologische meerwaarde hebben en niet alleen om inkomsten te genereren." Wat mij betreft is de coalitiemotie het meest verstrekkend, dus die breng ik als eerste in stemming.

3470

3475

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Wij hebben die motie bedacht ter ondersteuning van het beleid van GS en ik zou graag de reactie van GS willen horen.

3480

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter, dank u voor deze tijd en gelegenheid om hier antwoord op te geven met alles wat vandaag op ons afgekomen is, de debatten, de trouser gate van Engeland wat ik vandaag gehoord heb en de buurvrouw van mevrouw De Meij. Er valt een hoop te verwerken. Neemt niet weg dat wij nog twee belangrijke moties te bespreken hebben, die ogenschijnlijk erg op elkaar lijken, edoch waarbij de een een wat progressiever karakter heeft, wat het eigenaarschap probeert te stimuleren, waarbij je toch echt de moderne weg die wij met

3485 de recreatieschappen proberen in te gaan, stimuleert, terwijl de andere motie hoe sympathiek ook, van een conservatief karakter uitgaat waarbij wij eigenlijk teruggaan naar de jaren zeventig, waarbij je zegt, wij financieren dit vanuit de publieke middelen. Wij moeten ons wel realiseren dat er dan meteen een begrotingsclaim aankomt, dus deze motie zou voorzien moeten zijn van een deugdelijke dekking. Ik zie de motie van de coalitie als ondersteuning van het beleid en de motie van de PvdD, CU/SGP en SP wil ik ontraden op basis van de zojuist gegeven argumentatie. Motie 3490 coalitie ja en de andere nee, omdat er geen financiële dekking is en er geen eigenaarschap gestimuleerd wordt. Primair is het op de natuur, terwijl de recreatieschappen een veel bredere functie hebben.

3495 De heer **HIETBRINK** (GL): Het zal voor de uitslag van de stemming niet veel uitmaken, maar een punt van orde. Kan ik uit de opmerkingen van de gedeputeerde opmaken dat niet motie 76 maar motie 77 de meest verstrekkende is en als eerste in stemming zou moeten worden gebracht?

3500 De **VOORZITTER**: Ik heb er op een andere manier naar gekeken om de redenen die ik u zojuist aangaf. En de voorzitter beslist daarover en die houdt vast aan zijn interpretatie. Aan de orde is de motie van de coalitiefracties. Motie 76, stemverklaringen?

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Het lijkt een progressieve motie, maar het zet de deur open voor wegwerpnatuur en daarom zullen wij de motie niet steunen.

3505 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ik wil een pleidooi houden voor de motie die wij gezamenlijk hebben ingediend, omdat het tweede bolletje heel belangrijk is.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Van de orde, een stemverklaring op de eigen motie?

3510 De **VOORZITTER**: Daar hebt u inderdaad wel gelijk in en ook daarin moet de voorzitter consistent zijn.

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Om dezelfde reden als de SP zullen wij tegen stemmen.

3515 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Wij stemmen tegen vanwege het tweede bolletje, het maximaal benutten van de inderdieneffecten.

3520 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Wij zullen tegen stemmen vanwege het derde bolletje, want wij hebben de afgelopen 25 jaar gezien dat dat niet werkt.

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties van GL, SP, PvdD, ONH, CU/SGP, 50plus, de overige leden voor, zodat de motie is aanvaard, waarbij ik ervan uitga dat over de tweede motie niet meer gestemd kan worden, omdat die in enkele opzichten haaks staat op de uitspraak die PS net hebben gedaan. Deelt u die conclusie?

3525

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik deel uw conclusie, maar ik vraag mij af of uw uitleg vooral voor amendementen bestemd is en niet voor moties.

3530 De **VOORZITTER**: Laten wij hier geen papieren toneelstuk opvoeren, dat heeft denk ik weinig zin. Dus die duidelijkheid is er.

## 17. Sluiting

3535 De **VOORZITTER**: Daarmee zijn wij om 19.09 uur aan het einde gekomen van onze vergadering, 8 minuten later dan waar de planning van uitging. Wij zien elkaar terug op de eerstvolgende reguliere vergadering op maandag 6 februari 2017, maar eerder zien wij elkaar op 13 januari 2017 op de nieuwjaarsreceptie. Ik wens u bovenal hele goede feestdagen en een goede jaarwisseling. Tot in 2017.

3540

\*\*\*

3545